

Kansanääni

Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta

Nro 1/20, helmikuu-maaliskuu 2020, 19. vuosikerta, irtonumero 2 €

Ay-liikkeen sitouduttava ostovoiman vahvistamiseen !

Sote terveysjäteille? s.3
Teknologiäteollisuuden päänavaus s.4
Keskustapuolue kuilun partaalla s.5
Ei tippaakaan s.6
Stadi säästää nerokkaasti s.8
HOK-Elannon vaalit s.10
Viron uusi itsenäisyys 1991 s.12
Venäjän perustuslaki uudistus s.17
Pariisin sopimusta rikotaan s.20

Kuva: Heikki Mämmikkö

Postin väki kokoontui 12.11.-19 Postin pääkonttorille torjumaan palkkojen kymmenien prosenttien leikkausta. PAU:n pariviikoinen lakko ja muiden liittojen tuki toivat tulosta. Lakko näkyi.

Sipilän piiskaamana v. 2016 sovittiin KIKY. Vuoden -17 alusta tulivat työajan pidennykset. Vuoden -17 lopulla sovittiin kahdelle vuodelle 3,2 % korotus. Heikennyksen ohella tulos oli duunarille tappiollinen. Tänään saatiin 3,3 % ja KIKY-tunnit pois, mutta jouduttiin hyväksymään KIKY:n korvaavia heikennyksiä. Käytiin lakkoja. Mekaanisessa metsäteollisuudessa se kesti lähes kuukauden. Vuosina 1990-2018 palkkojen osuus kansantulosta laski 18,3 mrd. Yksityiset voitot kasvoivat 25 mrd. Nykyisillä sopimuksilla palkkatulojen osuus heikkenee edelleen. Ay-liikkeellä on paljon tehtävää. **Sivut 2, 3, 4 ja 5**

Sivut 2-3

- Uusliberalismista demokraattiseen kehitykseen.
- Miksi kuolonuhrikeskuksia?
- Muutosvoimat ristiriitojen maailmassa (2)
- SOTE-palveluja siirretään terveysjäteille
- Pitääkö maalata pirtuja seinälle

Sivut 4-5

- Teknologiäteollisuuden päänavaus
- Keskustapuolue Kuilun reunalla
- Mekaanisen metsäteollisuuden lakko päättyi

Sivut 6-7

- Joulukertomus Ateenasta
- Ei tippaakaan
- Tarpeemme metsistä
- Talouslaskulla pelastetaan pankit mutta ei ilmastoa
- Avohakkuut eivät tue luonnon monimuotoisuutta

Sivut 8-9

- Stadi säästää nerokkaasti
- Kalevi Wahrman 70 vuotta
- Terveyspalveluiden keskittäminen ja ilmastomuutos
- Muutos on välttämätön
- Vanhukset vaivana

Sivut 10-11

- HOK-Elannon vaalit
- Sperbankin hallituksen jäsen Esko Aho
- Arvo Tuomisen Putin-kirja
- Kapitalismin ylipappi on puhunut.

Sivut 12-13

- Viron uusi itsenäisyys 1991
- Tuntematon sotilas herättää edelleen keskustelua
- Onko rahaa vai eikö ole

Sivut 14-15

- Historiallisen materialismin perusteista (3/1)
- Kommunismi tulee mutta koska?
- Kuinka muuttaa maailmaa

Sivut 16-17

- Muistamattomuuden tärkeydestä Euroopan tulevaisuudelle
- Historian uudelleenkirjoitusta
- Venäjän perustuslakimuutos
- Holokaustin opetus

Sivut 18-19

- Kansan ääni kuuluu muutoksen puolesta
- Työkansan olmoituksia

Sivu 20

- Pariisin rauhansopimusta rikotaan
- Ilmailunäytös vai sirkusesitys
- Törkimys ja terroristi
- Mitä on kommunismi

Veden yksityistäminen bisneksen tekoon estettävä

Kuva: Heikki Mämmikkö

Vesi on tullut maahan avaruudesta ja sitä on rajallinen määrä. Sitä ei pidä antaa kapitalistien keinottelun välineeksi. Kuvassa muonion Pakasaivo

Uusliberalismi kehittyy koko ajan vaarallisempaan suuntaan. Ei riitä kapitalisteille se, että luonnonvaroihin haetaan hallintaoikeuksia sodan keinoin. Samaan aikaan pyritään yksityistämään ja patentoimaan jopa kasvit, eläimet ja juomaveden varannot. Suunnittelematoman maankäytön, kaivostoiminnan ja veden likaamisen seurauksena monilla alueilla, jopa paikoin Suomessa, puhdas vesi alkaa loppua. Kapitalistit hamuavat kuitenkin suurten voittojen toivossa vesivarantoja energia- ja sote-toiminnan tavoin haltuunsa.

Katso sivu 6

Lähikauppa ja osuustoiminta HOK-Elannon vaalissa

Kuva: Heikki Mämmikkö

Kuvassa Herttoniemen S-market. Muistuttaa latoa, josta lehmille haettiin rahaa. Täältä haetaan rehua ihmisille. Ladot ovat kauniimpia.

Suomen suurimman osuuskaupan, HOK-Elannon edustajiston vaaliin on koottu Kommunistit ja demokraatit -lista. Se haluaa ravistella osuuskauppaa, tarjota vaihtoehtoja kaupalliseen voitontavoittelulle ja avata lisää vaikuttamisen väyliä jäsenille ja työntekijöille. Kommunistit ja demokraatit -listalla on yhteensä 77 ehdokasta: kommunisteja ja muita vasemistolaisia, punavihreitä ja sitoutumattomia, eri järjestöistä ja eri puolilta HOK-Elannon toiminta-alueita. Myös Kansan äänen järjestöjen ehdokkaat löytyvät sieltä. Listan ehdokasnumerot ovat 1 036 - 1 112.

Sivu 10

Kaikkien maiden proletaarit -
liittykää yhteen!

Päätoimittaja:

Tommi Lievemaa, PL 780, 00101 Helsinki
0408335360

Helsinki 24.2.2020

Uusliberalismista siirryttävä demokraattiseen kehitykseen

Niin sanotuista kiky-tunneista on taitettu peistä viime aikoina erites-neuvotteluissa. Kuitenkin todellinen ryöstö työntekijöiltä kapitalistien hyväksi oli kiky-sopimukseen kirjattu tel- ja sosiaalivakuutusmaksujen siirto entistä enemmän työntekijöiden maksettavaksi. On laskettu, että työnantaja hyötyy tästä siirrosta neljän vuoden aikana yli 6 miljardia euroa. Vaikka kyseessä on valtava tulonsiirto työntekijöiltä työnantajille, ei kysymys ole ollut millään tavoin esillä tes-pöydissä. Tätä taustaa vasten työnantajien valitus lakkojen kohtuuttomista kustannuksista asetuu naurettavaan valoon – lakkojen kustannuksissa on kyse taskurahoista työnantajapuolelle tehtyjen myönnytysten rinnalla.

Suomalainen poliittinen keskustelu on ylipäättään hakoteillä puhuttaessa taloudesta, työllisyydestä ja muista olennaisista yhteiskunnallisista asioista. Halutaan unohtaa ja painaa villaisella lähivuosisikymmenten tapahtumat ja ne seikat, jotka ovat johtaneet nykyiseen ahdinkoon. Toisen maailmansodan jälkeen Suomessa vallitsi säännellyn kapitalismin aika. Pääomat olivat säädeltyjä, valtion rooli taloudessa oli merkittävä, hyvinvointivaltiota rakennettiin ja julkisia palveluita kehitettiin. Terveyskeskusjärjestelmän ja peruskoululaitoksen rakentaminen ovat eräitä esimerkkejä tästä poliitiikasta.

Asiat alkoivat muuttua suunnilleen samoihin aikoihin kuin presidentti Urho Kekkonen saatettiin haudata lepoon. Alettiin valmistautua Euroopan unionin jäsenyyteen ja avoimeen talouteen, jossa pääomat, työvoima ja palvelut ja ihmiset liikkuvat vapaasti. Yritys- ja pääomaverotusta ryhdyttiin keventämään rajusti 1990-luvun alkupuolelta lähtien. Tuolloin myös luovuttiin vuosikymmeniä harjoitetusta aluepolitiikasta, jolla pyrittiin kehittämään koko Suomea tasapuolisesti ja turvaamaan maamme eri alueiden elinkelpoisuus mm. yliopistojen ja tuotantolaitosten perustamisella maakuntiin.

Sanalla sanoen alettiin valmistautua uusliberalismin aikaan. Holkerin sinipunahallitus, Ahon porvarihallitus sekä presidentti Koivisto olivat päävastuussa siitä katastrofista, jonka pääomamarkkinoiden avaaminen, markan päästäminen kellumaan ja muut toimenpiteet Suomelle tuolloin aiheuttivat. Tämän tuhoisan politiikan seurauksista kärsimme yhä edelleen tänä päivänä. Suurtyöttömyys on hiljalleen hyväksytty pysyväksi ilmiöksi. Sadattuhannet ihmiset ovat pysyvästi viimesijaisen perusturvan kuten toimeentulotuen varassa, vaikka se on alun perin tarkoitettu tilapäiseksi turvaksi ahdinkoon joutuneille.

Voidaan sanoa, että kokoomus, keskusta ja sosialidemokraatit ovat puolueina pääsyyllisiä 1990-luvun alun syvään lamaan, jonka seurauksista kärsimme yhä. On hyvä muistaa, että 50 000 yritystä meni konkurssiin ja muodostui puolen miljoonan ihmisen työttömien pysyvä armeija. Vielä Urho Kekkonen ja säädellyn kapitalismin kaudella vain 60 000 työttömän ennätyksellistä määrää pidettiin sellaisena, että se antoi aihetta hätätilahallituksen muodostamiseen. Tänä päivänä suurtyöttömyys on vaivihkaa hyväksytty kapitalismin olennaisesti kuuluvana ”luonnollisena” asiana.

Työläisten toimeentulo ei voida loputtomasti leikata kapitalistien hyväksi. Ostovoimaa ja kysyntää leikkaamalla talous sakkua varmasti. Sillä ei myöskään luoda uusia työpaikkoja tai tuoda jo menetettyjä työpaikkoja takaisin. Ainoa keino on luopua jo 30 vuotta vallinneesta uusliberalismista ja ensi vaiheessa palata huomattavasti nykyistä säännellympään kapitalismiin. Näin turvataan demokraattinen kehitys ja ylläpidetään sosialismin pitkän tähtäimen näköalaa.

Toimituksen pääkirjoitus: Tommi Lievemaa

Tilaan Kansanäänen

Lehti ilmestyy 6 kertaa vuodessa. Vuosikerran hinta on 20 €.

- Olen maksanut tilaushinnan 20 €
 Maksettu tilille Op FI08 5541 1420 0279 66
 Lehti laskuttaa

Sukunimi Etunimi

Lähiosoite Postinumero ja -paikka

Tilaus os. Kansan ääni PL 780, 00101 Helsinki
Tilaus sähköpostilla: tilaukset.kansanaani@gmail.com
Tilausohje: Jos tilaat Kansan äänen ainoastaan maksamalla tilausmaksun pankkitilille FI08 5541 1420 0279 66, laita viesti-osaan ehdottomasti osoitteesi. Ilman osoitetta emme voi lähettää lehtiä sinulle. Osoitteen voit ilmoittaa myös sähköpostilla os: tilaukset.kansanaani@gmail.com.

Miksi tarvitaan kuolonuhrikeskuksia?

Suomeen säädettiin Jyrki Kataisen hallituksen toimesta (2011) laki poikkeusolojen sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunnasta (PONK). Laki tuli voimaan maaliskuun alussa 2012, mutta sitä ei silloin asetettu toimeenpanovalmiuteen. Aiemmin oli muodostettu terveydenhuollon toimintaa koskeva poikkeusolojen neuvottelukunta. Tultaessa tämän vuosituhannen toiselle vuosikymmenelle, hallitustasolla katsottiin tarpeelliseksi perustaa laajempialainen instanssi ”..suunnittelemaan sosiaali- ja terveydenhuollon hoitamista poikkeusoloissa.” Tällainen tarve katsottiin perustelluksi, koska ”yhteiskuntaa koskevat uhat ovat monipuolistuneet.”

Olisi elettävä niin, että sotilaalliset konfliktit eivät meitä uhkasi. Irti militarisoinnista ja palautettava luottamukselliset suhteet itänaapuriin.

Vähäiselle uutisoinnille jäi Juha Sipilän hallituksen päätös, jolla tuolloinen valtioneuvosto asetti yhdessä viimeisimmistä istunnoistaan (14.3.2019) tämän PONK-elimen toimintavalmiuteen nimeämällä neuvottelukunnalle tehtäviä monipuolisesti parantamaan ”... kansallista, alueellista ja paikallista valmiutta suurien asiakas- ja potilasmääriä aiheuttavissa tilanteissa.” Neuvottelukuntaa johtaa sosiaali- ja terveysministeriön kansliapäällikkö ja jäseniä on muiden muassa useista ministeriöistä, sairaanhoitopiireistä, Punaisesta Rististä, puolustusvoimista ja kirkkohallituksesta.

Yksi neuvottelukunnan tehtävistä on suunnitella ja toteuttaa Suomeen kuolonuhrikeskuksia. Niitä katsotaan tarvittavan esimerkiksi suurien uhrimääriä aiheuttavien luonnonkatastrofien, tuhoisan terrori-iskun, taikka sotilaallisen konfliktin seurauksena. Luontevaa olisi perustaa näitä keskuksia suurien sairaaloiden, kuten yliopistosairaaloiden ja sairaanhoitopiirien keskussairaaloiden yhteyteen. Kuolonuhrikeskusten sijoittelusta ei tunnu nyt vielä olevan (ei löydy googlaamalla) tarkempaa suunnitelmaa. Vain Puolustusvoimien edustaja on esittänyt, että näitä keskuksia on syytä perustaa kattavasti kautta maan.

Muutosvoimat ristiriitojen maailmassa (2)

Viime numerossa arvioimme ajallemme olevan ominaista, että monet yhteiskunnalliset kysymykset näyttäytyvät meille hyvin ristiriitaisina. Useille on vaikeaa nähdä yhteiskunnallisten ilmiöiden todellinen sisältö niiden ulkokuoren (muodon) takaa. Uusliberalismin oloissa työväenliike on heikko. Se ei kykene ylläpitämään työväenluokan maailmankatsomukseen liittyvää tieteellisen tiedon järjestelmää ja valistusta. Tämä aiheuttaa työväen keskuudessa mielipiteiden hajaantumista ja epätieteellisten subjektiivisten näkemysten voimistumista.

Populismia myös työväenliikkeessä

Samasta syystä esiintyy poliittista populismia, joita edustavat perussuomalaiset. Työkansan heikon vastustuksen vuoksi uusliberalismi on kyennyt luomaan tilanteen, jossa työväen toimeentulon alentaminen on muuttunut kapitalisteille kilpailukykyä lisääväksi tekijäksi. Tästä ovat lähtöisin kaikki ongelmat mm. toimeentulon- sekä sosiaali- ja perusturvan alueilla. Kansa kokee olosuhteiden vaikeutuneen, mutta ei näe keinoja tilanteen muuttamiseksi. Hajanaisesta työväenliikkeestä ei ole apua.

Populistit esittävät ongelmien perussyiksi huonoja virkamiehiä ja poliitikkoja, haittavelta ilmastonmuutoksella, maahanmuuttajien hyönsäistä, Venäjää, korruptoitunutta ay-liikettä ym. Tämä on helppoa eikä vaadi tavalliselta ihmiseltä työtä eikä vaivaa. Mutta samat kysymykset synnyttävät mei-

dänkin lähipiirissä jännitteitä.

Työkansa on yksi

Osoitimme viime numerossa miten suhtautuminen Venäjään, ay-liikkeeseen ja uusliberalismiin jakaa väkeämme. Samoin tapahtuu myös suhtautumisessa ilmastonmuutokseen ja maahanmuuttoon. Meidän tulisi nähdä, että nykyisten kansainvaellusten aiheuttajina maailmassa ovat globaalit uusliberalismin rinnakkaisilmiöt: uuskolonialismi, sen aiheuttamat sodat, ilmaston muutos, maanviljelyn vaikeudet ym. Eivät ainakaan kommunistit voi ajatella niin, että ”oma kansa ensin” ja sen jälkeen muualta tulleet. Me haluamme muutosta, joka johtaa sosialistiselle kehitykselle. Emme hae hyvinvointia yhdelle pienelle alueelle, vaan proletaarisen internationalismin periaatteiden mukaisesti kaikille maailman työtätekeville.

Perussuomalainen ja äärioikeistolainen näkemys ovat tässä asiassa täysin yhteismitallisia. Tuulee muistaa, että maahanmuuttajille myönnetty Euro ei missään olosuhteissa kanavoitu suomalaisen työttömän tilille. Todellinen työväenliike käy kamppailua tulojaosta työläisten ja kapitalistien välillä, ei työtätekevien palkansaajaryhmien välillä. Suhtautumisemme maahanmuuttajiin on täysin sama kuin muuhinkin työtätekeviin. Vastuullamme on suomalaisen työttömän, uskovan tai perussuomalaisten kannattajan suhteen aivan sama valistustyö kuin vaikkapa muualta tulleen musliminkin osalta.

Onhan selvää, että nykyaikana vaikkapa sen sotilaallisen katastrofin oloissa kuolonuhreja syntyy siinä määrin läjäpäin, ettei se viime sotien käytäntö hevospeleillä kaatuneiden kuljettaminen ”kotiseurakunnan multiin” enää ole käyttökelpoinen konsti. Nykytekniikalla käytävän sodan tuhot ovat joukkotuhooja ja se vaatii joukkohautoja ja tuhokasta ja ripeää toimintaa.

Tässä voi tietenkin jollekin herätä kysymys, että mikä mahtaa olla se tilannearvio, mikä saattaa valtiovallan käynnistämään tällaisia varotoimia juuri nyt? Toisaalta onhan tässä maassa käynnissä moniakin erilaisia uhkakuvia korostavia toimintoja. Puolustusvoimat vahvistaa valmiuttaan reilusti yli kansantalouden kantokyvyn menevillä hävittäjähankinnoilla. Varusmiehille on tämän vuoden ensimmäisen saapumiserän palvelukseen astumisen yhteydessä tarjottu ensimmäisen kerran vapaaehtoisuuteen perustuvaa lisäkoulutusta kaatuneiden asetoverien asiallisesta huolehtimisesta. Ja itärajan valvontaan koetaan olevan lisätarvetta siinä määrin, että niille alueille siirretään helikoptereita valvonnan tehostamiseksi.

On tietenkin hyvä, että varudutaan kaikkeen, mutta sitä toivoisi kuitenkin enemmän panostusta sen suuntaisen kehityksen aikaansaamiseksi, ettei niitä katastrofeja kohdattaisi. Eli torjutaan ilmastonmuutosta ihan tosissaan luonnonkatastrofien taltuttamiseksi ja elettään niin, etteivät terrori-iskut eivätkä sotilaalliset konfliktit olisi meitä uhkaamassa.

Unto Nikula
Rovaniemi

Ilmaston muutos puhuttaa

Tiedotusvälineiden raportit eri puolilta maailmaa kertovat ilmaston muutoksen ihmisten elämään aiheuttamista ongelmista. Aniharvat asian parissa toimivat tutkijat tai sään ilmiöistä riippuvaiset elinkeinon harjoittajat kieltävät ilmaston muutoksen olemassaolon. Asia kielletään perusjärjestyksessä. Ihmeellistä on, että se torjutaan joidenkin kommunistien taholta. Niin selkeät tieteelliset näytöt ja perusteet sen tueksi ovat olemassa. Tämä koskee yhtä lailla SKP:n, KTP:n ja Kansan äänen järjestöjen väkeä. Synnä tähän lienee, että pääomapiirit saavat asiasta varmaa tietoa ja pyrkivät sopeuttamaan kapitalismin ilmastonmuutoksen olosuhteisiin. Kustannukset he pyrkivät kaatamaan työväen harteille. Kansan äänessä olemme vuosikaudet kertoneet tästä kehityksestä. Väki kuitenkin huomaa ilmiön vasta nyt, kun aletaan puhua kustannuksista. Nähdään asian muoto, mutta ei sisältöä.

Väärä suhtautuminen asiaan estää meitä toimimasta oikein. Emme voi kieltää ilmaston muutosta. On rakennettava työväen oma ilmasto-ohjelma. Tässä ei ole välimuotoa. Ei kelpaa arvio, että ”Suomi tuottaa niin pienen osan maailman päästöistä, että tehköön muut edellä.” Me tähtäämme sosialismiin ja meidän ratkaistavaksi jäävät luokkayhteiskunnan raskaimmat ongelmat.

KÄ/toimitus

Maakunnan perustason sote-palveluja ollaan siirtämässä terveystalolle

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän hallitus on käynnistänyt valmistelut sosiaali- ja terveydenhuollon perustason palveluiden ulkoistamiseksi ja yksityistämiseksi. Tämä tapahtuisi perustamalla yhteisyritys, jossa päätösvalta 51 % osake-enemmistöllä olisi kilpailutuksen voittaneella terveystalolla ja vähemmistöosakkuus 49 %:lla hyvinvointiyhtymällä/kunnilla. Päätöksestä on ennakoitavissa, että sote-kenttä jaettaisiin terveystalolle Mehiläisen ja Terveystalon kesken siten, että Lahti, Kärkölä ja Iitti kuuluisivat Mehiläiselle, kun taas loput Päijät-Hämeen kunnat Terveystalolle. Heinola ja Sysmä jatkaa nykyisellä konseptillaan.

Lopullisen päätöksen maakunnan terveyspalvelujen ulkoistamisesta ja yksityistämisestä tekee Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän yhtymäkokous kesäkuussa 2020.

Terveystalolta takana yrityksiä, sijoittajia ja vakuutusyhtiöitä:

Mehiläisen suurimmat omistajat ovat CVC Capital Partnersin rahastot 57 % (Luxemburg), Lähi-Tapiola, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, Valtion Eläkerahasto ja

Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen.

Terveystalon suurimmat omistajat ovat Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, Rettig Group, Hartwall Capital, Pohjola Vakuutus Oy ja OP-Henkivakuutus Oy.

Terveystalolta takana yrityksiä, sijoittajia ja vakuutusyhtiöitä:

Maamme hallituksen hallitusohjelmassa on linjattu, että maakunnat tuottavat palvelut pääosin julkisina palveluina. Yksityisten toimijoiden

ja kolmannen sektorin palvelut voivat täydentää palvelutarjontaa. Päijät-Hämeeseen suunniteltu peruspalvelujen täydellinen ulkoistaminen ja terveystalolta monopolin toimii vastoin kansalaisten turvaksi perustulossa säädettyä oikeutta riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta otti edellisen eduskunnan istuntokaudella lukuisten perustuslakiasiantuntijoiden kuulemisten pohjalta kantaa (22.2.2019) silloisen Sipilän hallituksen sote-uudistusehdotukseen. Se painotti julkisen vallan (hyvinvointiyhtymä) veloitetta turvata asukkaalle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut. Suora lainaus perustuslakivaliokunnan lausunnosta:

”Maakunnan perustuslain 19 §:stä seuraava velvollisuus on ylläpitää riittävästi omaa tuotantoa sen varmistamiseksi, että se voi kaikissa tilanteissa turvata jokaiselle riittävät ja yhdenvertaiset sosiaali- ja terveyspalvelut. Kun perustuslain 6 §:n ja 19 §:n 3 momentin kokonaisuus edellyttää, että julkisen vallan on turvattava lailla yhdenvertaisella tavalla jokaiselle oikeus riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin, lain-säädännössä (sote-lainsäädäntö) on varmistettava, että järjestämistä vastuussa olevalla maakunnalla on sekä riittävät taloudelliset voimavarat, että muutoinkin riittävästi henkilöstöä, tiloja ja laitteistoja koskeva kapasiteetti tuottaa riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut.”

Yhteisyritys, jossa julkinen toimija omistaa vähemmistöosakkuuden (49 %) ja terveystalolla enemmistöosakkuuden (51 %), luetaan yksityisyritykseksi. Tällöin maakuntaan ei jäisi julkista palveluntuottajaa sosiaali- ja terveyspalvelujen perustason palveluille, kuten perustulolaki edellyttää.

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä on osoittanut täydellistä piit-

Adressi päättäjille.

Perustuslain mukaan julkisen vallan tehtävänä on turvata yhdenvertaisella tavalla jokaiselle oikeus riittäviin sosiaali ja terveyspalveluihin.

Päijät-Hämeen kunnissa tämä on uhattuna, sillä hyvinvointiyhtymä valmistele perusterveydenhuollon ulkoistusta voittoja tavoitteleville terveystalolle, Mehiläiselle ja Terveystalolle.

Emme hyväksy palvelujen yksityistämistä ja vaadimme sote-palvelujen järjestämistä kuntien tai hyvinvointiyhtymän toimesta.

Saatetaan adressillamme kantamme päättäjien tietoon.

Adressi luovutetaan asiasta päättävälle Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän yhtymäkokoukselle, joka pidetään kesäkuussa 2020. Muistutuksena, että myös Helsingissä uhattaan yksityistää joitain suurimpia terveyskeskuksia. Asia koskee pian meitä kaikkia.

taamattomuutta perustuslakiasiantuntijoiden- ja eduskunnan perustuslakivaliokunnan kannanottoihin. Oman laillisuustulkintansa se perustaa yhden oikeustieteen lisensiaatin maksettua lausuntoon.

Hyvinvointiyhtymän perustelut kyseenalaisia

Yhdysvaltalainen filosofi ja tiedemies **Noam Chomsky** on määritellyt vakiotekniikan yksityistämiseksi: ”Lopeta rahoitus. Pidä huoli, että hommat eivät enää toimi ja ihmiset tulevat vihaaviksi. Luovuta sitten omistus yksityiselle pääomalle.”

Juuri näin on Päijät-Hämeessäkin toimittu. Lahti tiennäyttäneet kunnat ovat harjoittaneet vuosien ajan sosiaali- ja terveyspalvelujen alibudjetointia. Palvelujen saatavuuden hitaus ja toimimattomuus johtuu näistä säästötoimista ja siitä, että nyt monopolia havittelevat terveystalot ovat tähänkin saakka vastanneet suurelta osin palvelutuotannosta ostopalveluina.

- Hyvinvointiyhtymän keskeisen perustelu palveluiden yksityistämiseksi on ollut terveystalolta paremmat digi -palvelut, ikään kuin tieto- ja viestintäteknologia-yritykset eivät kehittäisi ja myisi samoja pal-

veluja julkiselle palveluntuottajalle.

- Terveystalolta monopolia on perusteltu kilpailutuksen välttämiseksi hankinnoissa. Hankintalain kiertäminen onkin yksityistämisen kyseenalaisimpia perusteluja niin demokratian kuin markkinoiden toimivuuden ja palvelujen kehittämisen kannalta. Käytännössä terveystalot tulisivat keskussairaalan sijaan ohjaamaan potilaat terveystalolta omiin erikoissairaanhoidon yksiköiden kalliisiin jatkotutkimuksiin ja -hoitoihin.

- Terveystalolta tehtävänä on yksinomaan tuottaa voittoa omistajilleen. Hyvinvointiyhtymän taholta onkin myönnetty, ettei terveystalolta monopolia olekaan mikään säästöprojekti. Järjestelyssä hyvinvointiyhtymälle ja sen myötä veronmaksajalle jää ainoastaan maksajan rooli pystymättä vaikuttamaan asiakasmaksuihin, palvelujen hintaan ja tarjontaan, saatavuuteen ja laatuun.

- Julkisen sektorin lisäksi terveystalolta monopolia raivaa tieltään pienet- ja keskisuuret sekä kolmannen sektorin palveluntuottajat.

- Yksityistämällä tavoitellaan myös heikennyksiä terveydenhoitohenkilökunnan työehtoihin ja työsuhteisiin.

Seppo Korhonen

Vaadimme terveystalolta monopolin hylkäämistä

Me adressin allekirjoittaneet vetoamme Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän johtoon ja yhtymän ylintä päätäntävaltaa käyttävään yhtymäkokoukseen, että yhtymä keskeyttää välittömästi perustason sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen ulkoistamisen ja yksityistämisen valmistelun ja että yhtymäkokous hylkää terveystalovetoisten yhteisyritysten perustamishankkeet.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelutuotantoa tulee kehittää pääosin julkisina palveluina, kuten maamme hallitus on sote-uudistuksen tavoitteeksi asettanut. Mikäli yhtymä vetoomuksessamme huolimatta päättää ulkoistaa peruspalvelutuotannon terveysmonopoleille, toivomme päätöksen laillisuuden viettäväksi hallinto-oikeuden arvioitavaksi.

Adressin tekijät:

Seppo Korhonen, ammatillinen opettaja (AmO), eläkkeellä

Björn ”Pökö” Blomqvist, kirvesmies, eläkkeellä

Eliina Helassalo, terveydenhoitaja
Päivi Aminatta Houma, lähihoitaja

Vuokko Kautto, yhteiskuntatieteiden maisteri

Ritva Anitta Korhonen, eläkkeellä
Liisa Kärki, verovalmistelija, eläkkeellä

Satu Lehtola, työsuojeluvaltuutettu, toimistosuhteeri

Anna-Katriina Lius, historian ja yhteiskuntaopin opettaja

Sinikka Ruuska, lähihoitaja
Pirjo Salmela, laitoshuoltaja

PITÄÄKÖ MAALATA PIRUJA SEINÄLLE?

Hallituksella on kovat ajat edessä, mutta meillä muillakin näyttää tulevat ajat olevan sitä kovemmat. Siihen on syytä varautua jo nyt ilman tarvetta maalata pirusia seinälle. Nimittäin kaikki merkit viittaavat siihen, että pirusia pitää huolen hamaan tulevaisuuteen saakka, että kaikki menee sinun ja minun kannalta väärään suuntaan.

Optimismien vallassa voi ennustaa, että vuoteen 2029 mennessä talous kasvaa vain 7 prosenttia. Sillä 2020-luvulla on odotettavissa jonkinasteinen taantuma. Finanssimaailman kupla odottaa puhkeamista ja ylituotanto puhalttaa yritysten niskaan. Niihin varautuminen vähentää palkallisia työtunteja.

Mutta ennusteet ovat aina ennusteita. Siksi hommat voivat toteutua paremmin, mutta myös huonommin. Yleensä ennusteet tehdään kapitalistien tavoitteiden saavuttamisen tueksi. Loistavan esimerkin tarkoituksellisuudesta ennusteista antavat viralliset väestöennusteet. Vähäisellään vaivalla jokainen voi nähdä niiden mielettömyyden. Se siitä. Tässä ja nyt talouden kehitystrendeissä pyritään mahdollisimman lähelle

todellisuutta. Mitkään tosiasiat eivät puolla sitä, että pitkän aikavälin talouden kehitys olisi kasvuhakuista, päinvastoin. Kyse onkin siitä, kuinka suurella nopeudella kapitalismin pirus laskettelee talouden ja työllisyyden alamäkeä.

1980-luvulla tuotanto kasvoi 50,5 prosenttia seuraavalla vuosikymmenellä 34,7, sitten 22,1 mutta 2010-luvulla enää 11,7 prosenttia. Vauhti on ollut hurja. Siitä johdettu työtuntien ovat vähentyneet kovaa vauhtia. Tänäpä näyttää siltä, että vauhdikas alamäki jatkuu ja tuotannon kasvu jää johonkin 7 prosentin tienoille. Saas kattoo!

Mikään ei viittaa siihen, että jossain vaiheessa tapahtuisi käänne parempaan. Päinvastoin. Näköalot kylmäävät, kun työn kysyntä vähenee koko ajan. Samalla työväenliikkeen olemattoman poliittisen tiedon vuoksi kansa tottuu kurjuuden lisääntymiseen. Vasta raju, todellinen pula-aika, ravistelee ihmisiä hereille.

ooo

Uusien työehtosopimusten neuvottelut ovat käynnistyneet. Ensimmäinen suuri sopimus on Teknologiateollisuuden ja Teollisuusliiton välillä. Tässä pitää tarkentaa, että Teollisuusliitto on työväen ay-liitto. Se on siis työläisten liitto, vaikka sen nimestä työläiset on-

kin poistettu. Poisto tuntuu luonteelta, kun liiton sisällä jäsenistön ja johdon palkkaerot ovat huikeat ja jo sellaisenaan ristiriidassa työläisten etujen kanssa.

Juurit kertovat, että noiden liittojen välillä uudesta työehtosopimuksesta on neuvoteltu ainakin viisi kuukautta. Jos se on totta, niin kummallista jälkeä on syntynyt. Duunarit eivät itse asiassa saaneet mitään, työntekijät saivat koko potin. Ilmeisesti osaväen näppärästi käyttäen hyväkseen synkkiä näköaloja ja uutta työaikalakia.

Meille on annettu kuva, että erimielisyys palkoista on ainoa asia, joka Teollisuusliiton työehtosopimusta on hiertänyt. Se on täyttä puppua. Kahden vuoden sopimuksessa palkkaa korotetaan ensin 1.3.2020, ellei paikallisesti ole muuta sovittu 1,3 prosenttia ja seuraavana vuonna 1,4 prosenttia. Kun näistä vähennetään verot, käteen jää molempina vuosina enintään prosentti. Lisäksi työntekijä käyttää työntekijöiden palkkoihin yritystai työpaikkakohtaisesti 0,6 %. Sen työnantaja jakaa liittojen ohjeistuksen mukaisesti. Miten siinä käy sen pirus tietää.

Uusi työaikalaki astui voimaan tämän vuoden alusta. Siinä täyttyvät kaikki työntekijöiden toiveet. Työntekijöitten kannalta

on vaikea löytää, jos yleensä löytää, mitään hyvää. Yhtenä esimerkkinä voisi ottaa ylityökorvaukset. Aiemmin vuoden 2019 loppuun saakka vuorokauden kahdesta ensimmäisestä ylityötunnista palkkaa korotettiin 50 prosenttia ja seuraavista 100,0 prosenttia. Nyt laki sallii sen, mitä esimerkiksi teollisuusliiton sopimuksessa sanotaan. Mikäli ylityön korvaamisesta ei muuta sovi, lisä maksetaan ylityötunneilta 55 prosentin suuruusena. Jos se toteutetaan, niin duunari, joka tekee aina vain 2 tuntia päivässä ylityötä voittaa. Mutta jos ylityöt jaksottuvat niin, että puolet ylityöistä kestää 3 tuntia vuorokaudessa, silloin hän häviää reippaasti.

Tuon lisäksi on vielä kaksi vaihtoehtoa. Ensimmäisen mukaan ylityöt on ensin tehtävä 100 tuntia 50 prosentilla. Vasta sen jälkeen tulevilta tunneilta korvaus on 100 prosenttia. Kolmannessa vaihtoehtossa ensimmäiset 50 tuntia korvataan 35 prosentilla. Sen jälkeen 100 tunnilta maksetaan 65 prosenttia ja vasta niiden jälkeen korvaus on 100 prosenttia.

Olkoon miten tahansa on jokseenkin mahdotonta nähdä edes pilkahdusta siitä, että uusi työaikalaki tai Teknologialiiton ja Teollisuusliiton yleissopimus toisivat edes jotain parannusta palkkatyöläisten os-

tovoimaan, yleensä elämään. Lopupelissä käy päinvastoin.

ooo

Katsottakoon mihin tahansa, talouden kehitykseen, työaikalain muutoksiin tai Teknologiateollisuuden ja Teollisuusliiton tulos, niin työntekijät ovat niissä peleissä voittaneet puhtaasti 5 nolla. Kuinka jatkossa käy jää nähtäväksi, sillä naisvaltaiset liitot vaativat joka vuosi kymmenen vuoden ajan teollisuusliittojen palkankorotusten päälle 1,8 prosenttia.

Niin sitä pitää. Katsotaan miten käy. Se on varmaa, että parku tulee olemaan kova; ei ole raha! Se ei ole totta. Korjaamalla tulonsaajien viiden korkeimman tulo luokan veroprogressio, valtio saisi lisää tuloja vähintään 6 miljardia euroa. Ongelmana on se, että kaikki poliittiset päättäjät ay-johdattajia myöten kuuluvat tuohon suurituloisten porukkaan. Tuo sakki ei kuulu iloihin veronmaksajiin.

Maalaa pirusia seinälle kaikki merkit viittaavat siihen, että itse kapitalismin pirus pitää huolen hamaan tulevaisuuteen saakka, että kaikki menee sinun ja minun kannalta väärään suuntaan. Suuri kysymys kuuluu: onko meistä, sinusta ja minusta, uhkaavan tuhon suunnan muuttajiksi?

Kai Konturi

Teknologioteollisuuden päänavaussopimus

KIKY:n talkootunnit historiaan

Teknologioteollisuuden (entinen metalliteollisuus) saatiin uusi työehtosopimus aikaiseksi monen mutkan jälkeen. Valtakunnan sovittelija jätti osapuolille, Teollisuusliitolle ja Teknologioteollisuus ry:lle kaksikin sovintoesitystä. Ensimmäisen hylkäsi Teollisuusliitto olemattoman palkkorotuksen vuoksi. Toisen esityksen Piekkala antoi 18.12.2019. Seuraavana päivänä osapuolet tapasivat valtakunnan sovittelijan toimistolla ja saivat vuorokauden lisäaikaa vastauksen antamiseen. 20.12.-19 molemmat osapuolet hylkäsivät Piekkalan sovintoesityksen. Esityksessä palkkorotukseksi olisi tullut 2,4 prosenttia kahdelle vuodelle. Työnantajain teknologioteollisuus ry:n mielestä se oli liikaa. Niinpä se hylkäsi esityksen. Teollisuusliiton mielestä 2,4 % oli liian vähän. Niinpä sekin hylkäsi Piekkalan esityksen.

Tämän jälkeen liitot neuvottelivat tammikuun alussa ilman valtakunnan sovittelijaa. Ne saivatkin aikaiseksi sopimuksen, joka molempien liittojen hallinnoissa hyväksyttiin. Työnantajat hyväksyivät sen yksimielisesti. Teollisuusliiton hallitus äänesti ja äänin 22-5 tuli sopimus hyväksytyksi. Sopimuskausi alkoi 4.1.2020 ja on voimassa 30.11.2021 asti. Sen piirissä on noin satatuhatta työntekijää.

Palkankorotuksen taso heikko

Sopimuksen palkankorotus on yhteensä 3,3 prosenttia. Korotukset toteutetaan siten, että v. 2020 palk-

koja korotetaan 1,3 prosenttia, v. 2021 korotus on 1,4 prosenttia. Lisäksi työnantaja korottaa palkkoja vuoden 2020 palkankorotusten jälkeen 0,6 prosenttia yritys ja työpaikkakohtaisesti.

Paikalliset neuvottelut

Niin kuin teknologioteollisuudessa on tapana ollut jo vuosia, neuvotellaan palkankorotuksista paikallisesti molempina vuosina pääluottamusmiehen kanssa. (Jos pääluottamusmiestä ei ole palkankorotus jätetään yleiskorotuksena). Tarkoituksena on löytää yrityksen tarpeita vastaava palkkaratkaisu. Sen rinnalla on tavoitteena tukea palkanmuodostuksen kannustavuutta, oikeudenmukaista palkkarakennetta ja palkkaporrastusta sekä tuottavuutta. Sovittavia asioita ovat palkkorotusten ajankohta, toteutustapa ja suuruus. Mikäli paikallista ratkaisua ei saavuteta, palkankorotus toteutetaan yleiskorotuksena viimeistään 1.3.2020 ja 1.2.2021 alkaen.

Yrityskohtaisen 0,6 prosentin paikallisen erän työnantaja jakaa liittojen ohjeistuksen mukaisesti. Erän tarkoituksena on oikaista palkkavääristymiä. Erän jakoperusteista ja käytöstä tiedotetaan pääluottamusmiehelle viimeistään 26.2.2021. Paikalliset palkkaneuvottelut ovat edellisten TES kierrosten jälkeen päättyneet lähes joka yrityksessä siihen, että on todettu, ettei paikallisesta ratkaisusta päästä yksimielisyyteen ja palkankorotukset on toteutettu yleiskorotuksena. Usein myös yrityskohtainen erä on ohjeis-

tuksen vastaisesti sovittu jaettavaksi yleiskorotuksena. On menty "perälautaan." Harvassa ovat ne yritykset, joissa on sovittu suuremmista korotuksista. Niitä kuitenkin on edellisten sopimusten jälkeen löytynyt. Niitä yrityksiä, joissa pääluottamusmiehet olisivat suostuneet pienempiin korotuksiin, ei ole ollut.

Taulukkopalkkoja korotetaan niin ikään tänä vuonna 1,3 prosenttia ja ensi vuonna 1,4 prosenttia. Samoin lisiä ja muita korvauksia korotetaan samoilla prosenteilla. Keskituntiansiota korotetaan työntekijän palkankorotuksen verran.

Piekkalan 2,4 prosentin esitys hylättiin - prosentiksi sovittiin 3,3

Mitä tapahtui Piekkalan esityksen jälkeen? Miten teollisuusliitto sai puristettua 0,9 prosenttia lisää? Miksi työnantajat suostuivat suurempaan korotukseen? Varmasti työnantajaan vaikuttivat jo olleet ja mahdollisesti tulevat painostustoimet. Yhtenä selityksenä on mainittu, että sopimuksen allekirjoituspöytäkirjassa sovittiin liittojen käynnistävän päivä- ja kaksivuorotyötä koskevan työaikakokeilun, jolla vuosittaista työaikaa voidaan paikallisesti sopia pidentää enimmillään 170 tuntia.

Porvarilehdet repivät tästä suuria otsikoita. KIKYn 24 tuntia meni, 170 tuntia tuli tilalle. Tällaisia otsikoita nähtiin. On toki huono asia, että tuon kaltainen kokeilu sopimukseen tuli. Se on kuitenkin paikallisesti ensin sovittava pääluottamusmiehen kanssa ja sen jälkeen

Kuva: Heikki Mänikkö

PAU:n väki esiintyi asiansa puolesta eduskuntatalon rappusilla 21.11.2019. PAU:n taistelussa auttoi, että useat muut liitot antoivat konkreettisen tukensa PAU:n tavoitteille. Työehtosopailun leviämisen saatiin toistaiseksi estettyä. Nyt sovittu teknologioteollisuuden päänavaussopimus määrittelee myös PAU:n osalta palkkaratkaisun.

työntekijä itse päättää suostuuko lisätuntien tekoon. Lisäksi paikallinen sopimus on toimitettava liittojen työaikatyöryhmälle tiedoksi ennen sen käyttöön ottoa. Kokeilu toteutetaan sopimuskauden aikana ja se voi jatkua enintään vuoden 2023 loppuun asti.

Vastaava kokeilu oli käytössä teknologioteollisuudessa vuosina 2007 - 2013. Siitä ei silloin ollut työläisille harmia. Liittoihin tuli aiheesta muutama kysely, mutta missään ei pidennyksistä sovittu. Päätellen siitä, miten työnantajat juuri tästä sopimuksen allekirjoituspöytäkirjan lisäyksestä riemuitsivat, voidaan odottaa, että tällä kertaa useammalla työpaikalla asiasta väännetään. Mutta: Työajan pidentäminen on paikallisesti sovittava. Jos toinen osapuoli

ei suostu sopimaan, ei sopimusta silloin synny. Tuskinpa löytyy luottamusmiestä, joka työaika suostuu pidentämään.

Tekstimuutoksia

KIKY-talkootunnit siis kuopattiin, työnantajan heikennyesitykset torjuttiin ja sopimustekstiin tuli useita muutoksia. Työpaikalla koulutus- ja opintokeskuksella opiskeleville nimitään vastuullinen työpaikkaohjaaja. Työnantaja kouluttaa ohjaajan tehtävään ja tälle riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen.

Luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutettujen asema parane siten, että vuokratyöntekijöiden määrä otetaan huomioon luottamusmiesten vapautusaikaa

Jatkuu sivulla 5

Marx-opiston talvitapaaminen 29.2.-1.3.2020

Marx-opisto on Demokraattisen sivistysliiton opintokeskuksen viikonlopukurssi, jolla opiskellaan marxilaista teoriaa ja käytännön toimintaa. Kurssi järjestetään kaksi kertaa vuodessa, talvella ja kesällä. Kurssille ovat tervetulleita kaikki, jotka haluavat opiskella taitoja toimia luokkatietoisessa työväenliikkeessä.

Pienistä kommervenkeistä johtuen tilaisuudesta on kaksi ajankohtaa liikkeellä, mutta Marx-opiston talvitapaaminen järjestetään 29.2.-1.3.2020 Hauhon Vähäjärvellä. Leninin syntymän 150-vuotisjuhlan kunniaksi tapaamisessa käsitellään muun muassa Leninin vaikutusta Suomen historiaan sekä Leninin näkemyksiä poliittisesta työskentelystä.

Asiantuntijavieraat

Sosiaalifoorumiaaktivisti ja SKP:n entinen pääsihteeri Heikki Ketoharju tutkailee, mitä tarkoitetaan leninistisellä puolutoiminnalla. Tampereen Lenin-museon entinen johtaja Aimo Minkkinen käsittelee esityksessään Leninin merkitystä Suomen historiassa. Leninistisestä mediatyöstä puolestaan alustaa Tiedonantaja-lehden päätoimittaja Petra Packalén.

Käytännön järjestelyt

Talvitapaamisen osallistumismaksu on 50 €. Osallistumismaksu sisältää opiskelumateriaalit, majoituksen ja ruoat Vähäjärven lomakodissa.

Maahanmuuttajat, työttömät, eläkeläiset sekä muut opintoseteleihin oikeutetut voivat kuitata osallistumismaksun opintosetelillä ilmoittautumisen yhteydessä.

DSL:n opintokeskus korvaa osallistujien matkakulut halvimman julkisen kulkuneuvon hinnan mukaisesti. Kurssin ohjelman ajan on mahdollisuus lastenhoitoon. Lasten majoitus ja ruoat ovat osallistujille maksuttomia.

Marx-opiston talvitapaaminen muodostaa itsenäisen opintokokonaisuuden. Kaikki asiasta kiinnostuneet ovat tervetulleita ja voit siis osallistua, vaikka et olisi aikaisemmin ollut mukana Marx-opiston toiminnassa.

Ilmoittaudu Marx-opiston talvitapaamiseen osoitteessa: www.desili.fi

Luntakin voi löytyä

Pakkasia riittääköön

Opistolaisia 2018

Keskustapuolue kuilun reunalla

Santeri Alkion totesi aikanaan: "Kun ylemmät johtajat ryömivät, seuraa alempien lauma säännöllisesti esimerkiksi ja lopuksi ei seis enää pää pystyssä kuin - Sven Tuuva." Kepu on historiansa aikana käynyt läpi täydellisen muutoksen. Se on taivaltaan alkioalaisuudesta sen vastakohtaksi.

Työväenyhdistyksestä puolueeksi

25.2.2020 tuli kuluneeksi 115 vuotta siitä, kun entisen Maalaisliiton pääideologin Santeri Alkion kotona perustettiin Laihian työväenyhdistys. Alkio oli kiinnostunut köyhälistön pärjäämisestä. Alkio erotettiin kuitenkin Laihian työväenyhdistyksestä kaksi vuotta myöhemmin, koska yhdistys oli liittynyt Sosialidemokratiseen puolueeseen. Maalaisliitto-Keskusta historia alkoi näistä tapahtumista. Alkio oli sosiaalinen - jopa vasemmistolainen - hän asemoi maalaisliiton poliittiseen vasemmistoon, ei-sosialistisena puolueena, mutta edistykseksellisen yhteiskunnallisen radikalismien hengessä. Vuoden 1917 eduskuntavaalien jälkeen valtapuolueet olivat Sosiaalidemokraatit ja Maalaisliitto, jotka säätivät edistyspuolueen joidenkin edustajien kanssa Venäjän helmikuun vallankumouksen jälkeen valtalin eli käytännössä itsenäisyysjulistuksen. Helmikuussa 1917 suomettarelaiset (Kokoomus) kutsuivat Kerenskin venäläiset sotajoukot hajottamaan eduskunnan. Vallankaappaus johti kansalaissotaan 1918.

Itsenäisyyden aika

Itsenäisyyden alkuvuosina maalaisliitto oli tiukasti vallankahvasa - välillä murheellisin seurauksin - puolueella oli läheiset suhteet AKS:ään ja IKL:ään ja muihin natsijärjestöihin. Sodanjälkeisinä vuosikymmeninä SKDL ja Maalaisliitto toteuttivat monia yhteiskunnan oikeudenmukaisuutta ja polarisoitumista estäviä uudistuksia.

Teknologia-teollisuuden päänavaussopimus...

Jatkoa sivulta 4

varsinaisesta työstä laskettaessa.

Paikallisesti on voitua sopia ns. omalmoitus menettelystä sairaustapauksissa. Työntekijä on voinut omalla ilmoituksella olla pois kolme vuorokautta. Nyt sama menettely voidaan sopia myös sairaan lapsen hoitoon tai hoidon järjestämiseen.

Kompromissi

Kaikki TES sopimukset ovat jonkinlaisia kompromisseja. Hyvin harvoin toinen osapuoli selkävottoa on juhlinut. Työntekijäpuoli ei milloinkaan. Työnantajat v. 1918. Teollisuusliiton puheenjohtajan Riku Aallon mukaan neuvottelujen keskeinen tavoite oli päästä irti kilpailukykyisyyden mukaisesta 24 tunnin palkkattomasta työajan lisäyksestä.

KIKY talkootunnit on koettu jäsentemme keskuudessa hyvin vaikeaksi asiaksi, joten on hyvä, että niistä päästiin nyt eroon. Toisaalta saimme sopimusteksteihin parannuksia. Palkankorotustaso nousi liki prosentilla verrattuna valtakunnan-sovittelijan joulukuussa tekemään toiseen sovintoesitykseen. Inflaatio arvioiden mukaan se tarkoittaa sitä, että jäsenten ostovoima paranee kahden seuraavan vuoden aikana jonkin verran. Sitä voidaan pitää kohtuullisena kompromissina.

Sipilää kehoitettiin useasti lähtemään. Kuvan tapahtuman 30.3.2019 järjesti Joukkovoima. Siellä todettiin: "Sipilä se on moro nyt".

Korruption ja virkapyrköryrinen puolue

Sodan jälkeisinä vuosikymmeninä puolue harjoitti laajamittaista korruptiota. Se otti rahaa rakennusfirmoilta lukuisten julkisten urakoiden sopimisen yhteydessä. Käytännössä se valtionhoitajapuolueena houkutteli jäseniksi opiskelijoita ja nuorisoa, joille oli luvassa virkapaikkoja ja töitä valtion ja kuntien hallinnossa. Korruptio on jatkunut tähän päivään asti, mistä on tuomittu puolueen kansaedustajia ja muita kepualaisia. Nuorille valtion rahoilla asuntoja rakentanut Nuorisosäätiö on ollut yksi kavallusten tekijä.

Vapaasta pudotuksesta kuilun reunalle

Sipilä on vaalien jälkeen tehnyt lehmänkäännöksiä, joita keskustan aktiivit ovat vain hiljaa ihmetelleet, koska puolueen gallup-kannatus pysyi pitkään huippuluvuissa. Nyt Sipilän sädekehä himmenee - kuten Soinin hohto persuissa - ja monet kansanedustajat, kunnanvaltuutetut ja muut puolueaktiivit alkavat pohtia, miten vaaleissa käy, jos Sipilän vatulointi jatkuu.

Uusliberalismin aika

Uusliberalismin rantauduttua Suomeen 1980-luvun lopulla Kepu omaksui ultraoikeistolaisen lin-

(Aalto teollisuusliiton tekijä lehdes- sä nro 1/2020)

Huono vai kohtuullinen sopimus?

Uudessa sopimuksessa on allekirjoituspyötykirjassa työaikakokeilua koskeva lisäys. Sitä voi pitää askeleena taaksepäin. Vaikka siitä ei duunareille harmia edellisellä kerralla aiheutunutkaan, ei sellaista enää pitäisi TES:iin päästä lipsahtamaan. Nähtäväksi jää, oliko työläisten saama 0,9 prosenttia riittävä hinta kokeilusta. Vihatuista KIKY tunneista päästiin eroon ja hyvä niin. Muutamia muita tekstiin tulleita muutoksia voi pitää pieninä askeleina parempaan suuntaan.

Suomalaiset yritykset ovat jakaneet ennätysosinkoja. Rahat on nyhdetty duunarin selkänahasta. Rahaa ja varaa olisi isompiin korotuksiin, kuin mitä nyt saatiin sovituksi. Toivotaan että ostovoima paranees edes hieman.

Huono vai kohtuullinen on paha kysymys. Se nähdään parin tulevan vuoden aikana. Jo nyt voidaan kuitenkin sanoa, että huonompia sopimuksia on viimeisen kymmenen vuoden aikana nähty useampia. Surkeimpana kaikista kilpailukykyisyyden, jonka jälkiä nyt saatiin jonkin verran korjatuksi.

Markku Nieminen

jan, joka alkoi tuottaa kansalle kärsimyksiä Esko Ahon (E, Pula-Ahon) pääministerikaudella ja se on jatkunut seuraavien hallitusten kaudella tähän päivään asti. Matti Vanhasen ja Seppo Kääriäisen ym. syrjäytettyä puheenjohtaja-pääministerin Anneli Jäätteenmäen kepu kannatus alkoi laskea kuin lehmän häntä.

Kataisen-Stubbin hallituskausi

Aluksi viiden puolueen hallituksen hallituskaudella kepu kannatus kasvoi ilman omia ansioita - Kataisen ja Stubbin hallitusten politiikka oli epäsuosittua ja päättyi katastrofiin. 2012 puoluejohtajaksi valittiin Juha Sipilä edusti laitoikeistoa.

Sipilän pääministerikausi - tulos vaan ei ulos

Pian hallitusohjelman julistuksen jälkeen alkoi ilmetä kapinahenkeä puolueessa. Keskustanuorten varapuheenjohtaja Katja Asikainen kirjoitti Hesarissa 4.6.2015: "... hallituksen ohjelma on alkioalaisen ihmisyyssaatteen hautaus. Leikkaukset kohdistuvat kaikkein köyhimpiin: opiskelijoihin, työttömiin, eläkeläisiin ja lapsiperheisiin.... Keskus-

tasta on tullut kokoomuksen jatke, pragmaattinen elinkeinoelämän edunvalvoja ja valtionhoitajapuolue, jossa aate näkyy vain puheenjohtajan puoluekokouspuheissa, ei teoissa". Hallituksen epäsuosio näkyy voimakkaammin kepu kannatuksen romahtamisena.

Rinteen-Marinin hallituskausi

Sipilän johtama puolue koki murskatappion viime eduskuntavaaleissa. Sipilän tilalle valittiin Paavo Väyrysen entinen avustaja Katri Kulmuni. Kulmuni ei ole kyennyt saamaan puoluetta johtoonsa ja puolue on ollut täysin tuulijolla. Puolueen saraapit - Väyrynen, Pekkarinen ym - vaativat lähtöä hallituksesta. Puolueessa on vallinnut tyyntä myrskyn edellä -tunnelma.

Lopulta räjähti

Kepun entisen kansanedustajan ja mepin Kyösti Virrankosken raju tilitys puolueen ahdingosta ilmestyi Ilkka-Pohjalaisessa 16.2.2020. Virrankoski eritteli keskustan kannatuksen romahduksen syitä. Sipilän hallitus oli epäilemättä Suomen historian oikeistolaisin hallitus. Se ajoi kovaa uusliberalistista politiikkaa, mikä näkyi markkinavoimien kaikkinaisena edistämisenä. Yhteiskunnalliset palvelut, kuten sote-huolto yrittiin koota kauppatavaraksi ja yhteiskunta pyrittiin kahlitsemaan yksityisten osakeyhtiöiden kanssa samanarvoiseksi. Hallitus pyrki sote-uudistuksella tekemään kunta-uudistuksen, jolla olisi luotu 18 kuntaa nykyisen 311 kunnan sijaan.

Nykyisille kunnille olisi jäänyt lähinnä opetustoimi. Niiden veroäyri olisi lailla painettu keskimäärin alle 10 %:n. Hallitus olisi siirtänyt pois kunta-alalta budjeteista 17,4 miljardia euroa, 220 000 työntekijää ja 900 hehtaaria toimitiloja,

lähinnä maakunnille. Mutta vanhat velat olisivat jääneet. Virrankosken mukaan missään muualla kunnilla ei ole siirretty sosiaalialan peruspalveluja maakunnille, ei esimerkiksi Ruotsissa eikä Tanskassa.

Taksit, posti, kaupat...

Virrankosken mukaan keskustan kannatusta ovat syöneet myös taksialan "ultraliberalisointi, Postin tilanne ja kauppojen aukioloaikaisten vapauttaminen." Kapitalismin korostaminen näkyi Virrankosken mukaan erityisesti joissakin lakiesityksissä, kuten pyhä- ja yötyökorvausten poistoajatus, jonka kuulemma "kaksi kättilöä" sai hallituksen peruamaan.

Sama näkyi myös veropolitiikassa, kuten työnantajien hyvittäminen noin yhdellä miljardilla, siirtämällä työeläkemaksua työntekijöille ja heidän verohelpotuksina lopulta valtion maksettavaksi. Keskuksiin on kerätty poliisi-, nimismies-, henkikirjoittaja-, tuomioistuini- ja verotajapalvelut. Näiden virastojen työntekijät ovat seuranneet pian hallintopaikan mukana. Sote-uudistuksen mukana kymmenien tuhansien työpaikkojen imeminen olisi ollut ankara isku maaseudulle. Valtiontalouden tasapainottamisessa Sipilän hallitus sälytti taakan pienituloisille ja lapsiperheille erilaisin indeksileikkurein sekä mm. lapsilisien ja työttömyysetuuksien leikkauksin.

Keskusta hajalla

Sanna Marinin hallitusohjelmassa on keskustan "kymmenestä kynnyksymyksestä yksitoista". Hiukan lievennetty sote, jonka mahdollinen toteutuminen estänee puolueen nousun. Virrankosken analyysi on mielestäni muuten oikea, mutta kansalaissodan jälkeen ja 1930-luvulla oli vielä pahempia hallituksia.

Juhani Tanski

Mekaanisen metsäteollisuuden lakko päättyi

Teknologia-teollisuuden sovittu ns. päänavaus sopimuksen synnyttyä, neuvottelut muillakin aloilla nytkähtivät eteenpäin. Teollisuusliitto on tähän mennessä (23.2) tehnyt jo yli parikymmentä sopimusta. Palvelualojen ammattiliitto PAM sai työnantajaliitto PALTA:n kanssa sopimuksen kaupan alalle. Paperiteollisuuden synty sopimus lakon ja sovittelun jälkeen.

Yhteistä sopimuksille on palkankorotustaso, joka noudattaa "päänavaussopimusta" sekä se, että KIKYn talkootunnit poistuivat. Talkootuntien tilalle on tullut sopimukseen muita työajan järjestelyitä ja työnantajain himoitsemia joustoja. Näyttää siltä että v. 2016 solmitun KIKY-sopimuksen työehtoheikkennyksiä jää korjattavaksi vielä seuraavillekin sopimuskierröksille.

Lakko mekaanisessa metsäteollisuudessa päättyi

Mekaanisen metsäteollisuuden lakko alkoi tammikuun lopussa ja loppui 23.2. Osapuolet, Teollisuusliitto ja Metsäteollisuus, kävivät valtakunnan sovittelijan toimistolla neuvotteluja moneen kertaan. Valtakunnan sovittelija Piikkala antoi sovintoesityksen, jota työntekijäpuoli ei voinut hyväksyä. Esityksessä KIKY:n talkootunnit olisivat poistuneet, mutta vastaavasti olisi hävinnyt kolme arkipyhää ja pari muuta päivää. 24 tunnin si-

jasta olisikin tehty 40 tuntia! Teollisuusliiton hallitus hylkäsi esityksen yksimielisesti. Työnantajaliitto luonnollisesti olisi sen hyväksynyt.

Uusi sovintoesitys alalle annettiin 22.2. Esitys tuli molemmiin puolin hyväksytyksi ja työtaistelutoimet päättyivät sunnuntaina 23.2. Sopimus noudattaa palkankorotusten osalta päänavaussopimuksen 3,3 prosentin linjaa. KIKY-talkootunnit poistuvat ja työnantajan kohtuuttomat työehtojen heikkennykset saatiin torpattua.

KIKY talkootunnit siis poistuvat, mutta työnantajalle tulee mahdollisuus lisätä rajatusti palkallista työaikaa kolmen työpäivän verran. Tätä kirjoittaessa ei ole tiedossa mitä tuo rajattu mahdollisuus tarkoittaa. Sanamuodosta päätellen työnantaja päättää lisätyöajasta, kunhan edellytykset täyttyvät. Seuraavassa numerossa tutkaillaan tarkemmin sopimusta ja sitä edeltänyttä lakkoa.

Useita heikkennyksiä pöydällä

Esillä ovat olleet mm liiton jäsenmaksuperinnän lopettaminen, sairausajan palkan alentaminen, palvelusvuosilisän poistaminen, arkipyhäkorvausten poistaminen jne. Taiseltavaa on riittänyt niin tehtaiden porteilla kuin neuvottelupöydissäkin. Heikkennykset on saatu estetyksi ainakin sahoilla ja vaneritehtailla. Työnantajalla oli samat vaatimukset

myös kumiteollisuudessa, johon on syntynyt neuvottelutulos perjantaina 20.2. Sitä ei lehden painoon mennessä vielä ole liittojen hallinnoissa käsitelty, eikä vielä tiedetä, tuleeko se hyväksytyksi.

Kunta alan neuvottelut

Kunnalliset virka - ja työehtosopimukset päättyvät 31.3. TEHY:n tavoitteena on palkankorotukset ja palkkatasa-arvon edistäminen, koko hoitohenkilöstön kattava sote-alan työehtosopimus ja KIKY-tuntien poisto tai korvaaminen. KIKY-sopimuksessa alalle tullut määräaikainen lomarahaleikkaus on jo poistunut.

TEHY:n tavoitteen on 1,8 prosenttia yleistä tasoa suurempi palkankorotus seuraavan kymmenen vuoden ajan. Tämä on pienipalkkaiselle ja naisvaltaiselle alalle kohtuullinen vaatimus. Sen toteutuminen edellyttää tukeaa muilta liitoilta. Yleinen mielipide vaatimuksen takana jo onkin.

Julkisten ja hyvinvointialan ammattiliitto JHL neuvottelee parhaillaan yli kolmeakymmentä työehtosopimusta. Vielä siis riittää sadoilla tuhansilla duunareilla jännitettävää tulevista palkankorotuksista, talkootuntien poistosta jne.

Markku Nieminen

JOULUKERTOMUS ATEENASTA

Kävimme Arskan kanssa viime perjantaina iltapäivän ruuhkassa talustelemassa kotikulmiemme valtakadulla Acharnonilla. Ajoväylän liikennevalot olivat harvassa ja kestoltaan lyhyet. Baanalla kulki haitaritrollikoita, bilikoita ja keltaisia takseja. Jalkakäytävät oli katettu punaisilla, rupisilla pikkulaatoilla. Dallasimme ihmispaljoudeksa. Arskan huonon tasapainon vuoksi etenimme handu handussa. Kadulla yksiklabbinen ja jalaton gubbe sekä muutama vanhus pummasivat kippoihinsa fyrkkaa.

Löysimme yhdestä Acharnonin marketista neukkulaista Sovjetskoje-kuoharia ja venäläistä sipulikkirkkosuklaata. Ikraa, ruisvuokaa ja kvassia oli myös kaupan. Kreikan sisällissodan v. 1946-52 jälkeen haneen lähteneet tuhannet vasemmistolaiset ja heidän lapsensa palasivat v. 1991 kotimaahansa Neuvostoliiton hajottua. Kohtasin heitä ollessani v. 1993 perheeni kanssa Iomareissulla Kreetalla. Toisesta suuresta valintamyymälästä slumppasin kilon tuoreita sardelleja ja sitruunoita sekä ison pussin botlareita. Fisut bungasivat 3,5 euroa ja sitrukset 1,3 euroa. Suolistin fisut kämpillä ja jätin ne venttaamaan jääskopeen pannulla paistoa.

Acharnonia pitkin pääsee jalan toiseen suuntaan kulkien Ateenan keskustaan. Omonian aukiolle kertyy matkaa pari kiloa. Perheemme vaelsi lauantaista kohti keskustaa. Ohitimme lukuisia käytössä olevia keltaisia puhe-linkkikoja. Vastaamme asteli kreikkalaisia, aasialaisia, afrikkalaisia ja Lähi-idästä muuttaneita muslimiperheitä. Markkinavetoinen köyhyyden siedätyshoito välitettiin heidän ilmeistään, kuteistaan ja kehokielestään.

Kadunvarrella oli kampaamoita, kahviloita, minimarketteja, halpoja kledjukauppoja, vaatekirppareita, rahansiirtopisteitä, dösasteissi ja KKE:n toimisto. Kadulle sijoitetut hedelmä- ja vihannestiskit kertoivat Ateenan olevan yhä hengissä. Nuoret maahanmuuttajakundit istuivat kantakuppilassaan Paris Loungessa koristatamassa vesipiippua. Salissa oli vain kaksi naista – vaimoni ja kassaneiti. Useat smogelikaupat vihjailivat joillekin joskus koittavasta paremmasta tulevaisuudesta. Pankkiautomaattien edessä oli pitkiä jonoja.

Pistäydyimme matkalla huilaamassa kauniissa, vaaleanruskeassa Pyhän Panteleimonin ortodoksikirkossa. Basilikan katoista riippui massiivinen kristallikruunu. Leveän ikonostaasin edessä oleili Kreikan lippu. Kirkon lattioita peittivät taidokkaat mosaiikit ja puutuolit. Jeesus ja apostolit kuikuilivat meitä tyhjän tempelin kupolin korkeuksista. Vuonna 1930 valmistunut kirkko toi mieleen Ravennan vanhan katedraalin. Giannis Karouzos oli taiteillut pyhätön värikkäitä seinämaalauksia 23 vuotta. Kreikan talouskurituksen aiheuttama rappio ei näkynyt mitenkään tässä hyvin hoide-tussa kristillisessä toimitallassa. Patriarkaatti on voimissaan.

Kirkon edessä olevassa puistossa kaksi skoudea tsekkasi muukalaisiksi epäilemiensä hemmojen henkkareita. Seuraavana päivänä kirkkoaukiolla järjestettiin Ateenan Antifasistisen toiminnan mielenilmaus. Nuoret aktivistit eivät olleet alistuneet kapitalistiselle komennolle. Heillä oli nollatoleranssi Kreikan Kultaisen aamunkoiton natsseille. Näillä oli vielä v. 2018 18 paikkaa maan parlamentissa. Kultaisen aamunkoiton paha silmä kohdistui maahanmuuttajiin. Syntagma-aukiolla olisi illalla iso Antifan miekkari.

Seireenien tuoksu vei kolmikkomme läheiseen pizzeriaan lätylle, bisselle ja kuselle. Alakerran veskiin veivät jyrkät kierreportaat. Ateena ei ole vammaiselle esteetön kaupunki. Kadun toisella puolella häämötti -dörtsinsä sulkeneen ison hotellin eteen viritettyinä kaksi muovista ja pahvista kyhättyä kodittomien yöpymissarkofagia. Talouskriisi pudotti v. 2012 maan keskiluokasta pari miljoonaa ihmistä konkreettiseen köyhyteen.

Jatkoimme taivallustamme maanantaina kohti Omonian aukiota. Meidän päivinämme Odysseuksen ei tarvitse enää laskeutua manalaan taikojen noutamatkalle ja saadakseen vainajienmaasta reittiohjeet kotimaakansa varten. Hän voi skujata metrolla kavereineen suoraan Omonian kaupunginosan kaduille, joissa huumehelvetin, prostituution, kurjuudesta johtuvan depiksen ja rikollisuuden aiheuttamat kirkuvat kuolleiden haamut lipuvat heidän ohitseen. Omonian aukio oli remontissa. Mellakkapoliisi valvoi ympäristöä. Tienoo oli melkein yhtä deekiksellä kuin Thymirakian kotikulmatkin. Alkoi stikkaa vodaa niskaan. Löysimme Agios Konstantinou-kadun varrelta suojaisten poukaman. Tilasimme pari alfaa ja limun.

Jouluaattona joulutähdet puoittivat Acharnonin kadun näyteikkunoissa. Pyöreä kristusleipä ja joulunisu kävivät kaupan. Täyden supermarketin kassoilla oli tonttulaikit päissään. Lapset kävivät putiikeissa pimputtamassa triangelia ja laulamassa. Pyhä Vassilios jakaa lahjat vasta uudenvuodenaattona. Tässäkin maassa rikkaat olisi tiukemmin verolle pantava.

Matti Laitinen
Ateena 24.12.2019

Luostarinaukiolla (Monestarakin aukio) torikauppa käy ja ihmiset liikkuvat. Taustalla Akropolis-kukkula. Kuva: Matti Laitinen

EI TIPPAAKAAN!

Tiedämme hyvin, että suomalainen eliitti käyttää jaloja käsitteitä, kuten "vapaus", "kansainvälisyys" ja jopa "monikulttuurisuus", ajaakseen omia taloudellisia intressejään. Eliitti on äärimmäisen kiero ja taitava, koska se on onnistunut saastuttamaan politiikan siten, että työväenluokka passivoituu ja hiljaa hyväksyy eliitin päätökset suomalaisten elämää koskien, ihan niin kuin se olisi se lopullinen ja oikea vaihtoehto, niin kuin ei olisi muita lähestymistapoja kuin kapitalismin itseksä logiikka. Tietenkin porvaripuolueiden tehtävä onkin ajaa nimenomaan eliitin etuja ja, no, olkoon niin. Se, missä selvästi näkyy eliitin harrastaman aivopesun teho – eli äsken mainitsemani saastuttaminen – on suomalaisissa vasemmistopuolueissa. Jopa osa kommunisteista iloisin monivärisesti tanssii ja pomppii vastuuttomasti, kun työväki janoaa oikeutta. Kuitenkaan tämän kirjoituksen tarkoituksena ei ole tuoda esiin petteureiden voiton iloa, koska eliitin pyrkimyksistä huolimatta ainakin me jyvaskyläläiset annoimme koko Suomelle esimerkin, miten pitäisi toimia, kun meitä yritetään ryöstää

Tammikuu 15. päivä paikallinen lehti (Keskisuomalainen) uutisoi: "Jyväskylä on Suomen ensimmäinen suuri kaupunki, joka valmistelelee vesihuollon osittaista yksityistämistä. Se kuuluu osana kaupungin 100-prosenttisesti omistaman Alva-yhtiöt Oy:n vähemmistöosuuden (30-40 prosenttia) myyntihankkeeseen".

Tämän hankkeen jatkovalmistelu sai joulukuussa kaupunginhallitukselta vihreää valoa (tallisesti valittu metafora, koska minusta vihreä on Suomen työväen vihollisen tunnusväri). Jyväskylän kaupungin hallituksen enemmistöissä ovat Vihreät, Kokoomus, SDP, Vasemmistoliitto ja Keskusta. Toisin sanoen, kaupunginjohtaja, demari Timo Koivisto ja nuo puolueet olivat sitä mieltä, että kannattaa harkita vesihuollon yksityistämistä. Tämä ajattelutapa on hyvin yleinen nyky-Suomessa: kaikki on bisnestä, kaikki on kauppatavaraa, jopa ihmisten elämä.

Kaupunkilaiset vastustivat veden yksityistämistä

Minulla oli kuitenkin se tunne, että en ollut yksin sitä mieltä, että vesihuollon yksityistäminen ei olisi asia, jonka me kansalaiset nielisimme mukisematta. Kutsuin sosiaalisessa mediassa jyvaskyläläisiä osoittamaan mieltä: "Olette varmaan jo lukeneet, että Jyväskylän kaupunki on käynnistänyt hankkeen, jonka tarkoituksena on vesihuollon osittainen yksityistäminen. Se on aivan järkyttävää! Meidän on pysäytettävä tämä yritys yksityistää meidän Suomen arvokkain luonnonvara. Ei pelletä tämän asian kanssa! En tiedä, miten te aiotte reagoida tähän asiaan, mutta minä aikakin olen huomenna perjantaina 17.1. klo 12.00 Jyväskylän kompassilla pitämässä vaikka yhden ukon mielenosoitusta. Tervetuloa mukaan." Tämä kutsu ja sen leviäminen somessa oli lähtölaukaus sadoille mielipiteille, jotka valtasivat somen ja sanomalehdet. Yhtäkkiä oli selvää, että me jyvaskyläläiset olimme valmiita nousemaan barrikadeille. Kaupunginhallituk-

sen reaktio oli uskomaton. He pyysivät "työrauhaa"! Siis, he yrittivät hilljittää meidät. Kaupungin johtajisto käynnisti byrokratiakoneiston ja yritti viestiä, että tarkoitus ei ole yksityistää, koska myytävä osuus olisi "vain" 30-40%.

Mukana veronkiertoa harjoittava konsulttiyhtiö

Sen lisäksi he olivat palkanneet kansainvälisen konsulttiyhtiön KPMG:n, jonka tarkoitus oli analysoida yksityistämisen kannattavuutta. Sille oli luvattu lisäpalkkio, jos yksityistäminen toteutuisi. Tämän konsulttiyhtiön liikevaihto (virallinen) on noin 30 miljardia dollaria, sen pääkonttori on Alankomaissa ja se toimii yli 150 eri maassa. Vuonna 2014 kansainvälisistä tutkivista journalisteista koostuva ryhmä International Consortium of Investigative Journalists paljasti salaisia dokumentteja (Luxemburgin vuodot) eli julkaisi salassa pidettävää aineistoa Luxemburgin veroparatiisissa tapahtuneesta ulkomaisten yritysten veronkevennysohjelmasta. Toinen osa luettelosta (Lux-Leaks 2), joka julkaistiin joulukuun alkupuolella 2014, sisälsi tietoja KPMG:n veronkierrasta. Eli, kansainvälinen mafiaeliitti on mukana houkuttelemassa Jyväskylän kaupunkia rikollisrinkiin.

Tämä vesihuollon yksityistäminen on selvästi kansainvälinen hyökkäys Suomen luonnonvarojen vastaan. Samanlaista ryöstämistä tapahtuu Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa.

Vesi on meidän

Tammikuun 31. syntyi kansalaisaloite Vesi on meidän - kansalaisaloite vesihuollon yksityistämisen estämiseksi, joka on ehdotus lainvalmisteluun ryhtymisestä. Kolmessa päivässä aloite sai 50 000 allekirjoitusta. Kun viimeksi tarkistin, kannattajia oli jo yli 88 000. Kaupunginjohtajalla ja -hallituksella ei ollut muuta mahdollisuutta kuin järjestää Jyväskylän kaupunginkirjastolla julkinen tilaisuus (6.2), josta Keskisuomalainen-lehti teki suoran lähetyksen.

Helsinki sai Vantaasta veden 106 vuoden ajan

Kansan äänen numerossa 2/2015 jo varoitimme "Nallen" ja Nestlen hankkeista yksityistää vesi. (www.kommunistienliitto.com, pääset artikkeliin)

Miguel López

Käytännössä ei ollut yhtään kansalaista, joka hyväksyi kaupungin aikomuksen. Keskustelussa toin esille mm. KPMG:n rikollisen taustan. Kaupunginjohtaja yritti kaikin tavoin vakuuttaa, että tarkoitus ei ole yksityistää, ja kun hänellä ei ollut tarpeeksi argumentteja, hän vetosi kaikenlaisiin liike- ja neuvottelusalaisuuksiin.

Helmikuun 10. pamahti ilouutinen: "Jyväskylän kaupunginhallitus päättikin tänään keskeyttää selvityksen Alvan vähemmistöosuuden myynnistä"

Kaupunginhallitus perustelee päätöstään sillä, että "myyntiesityksellä ei olisi ollut mahdollisuuksia menestyä kaupungin päätöksenteossa". Kaupunginjohtaja Koivisto katkerasti joutui sanomaan, että "Ei makseta enää neuvonantajalle eikä tuhlata myöskään mahdollisten tarjoajien aikaa". Hänen näkemysensä oli, että "Julkinen keskustelu on varmasti vaikuttanut siihen, minkälaiseksi päätöksenteon ilmapääpiiri asian ympärillä on koettu. Emme saaneet kaupungin argumentteja millään läpi". Tämä kommentti osoittaa, että virkakoneisto on edelleen sitä mieltä, että olisi ollut hyvä vaihtoehto yksityistää vesihuolto ja ainoa vika oli se, että he eivät osanneet kertoa siitä kansalaisille.

Eliittimafia ei tule luovuttamaan

Voitto oli tärkeä, mutta olen ihan varma, että eliittimafia on jo alkanut valmistautumaan seuraavaan hyökkäykseen, koska niitä on ollut jo aikaisemminkin. Muistan, kun vuosi sitten elintarvikejätti Nestlé teki suoranaisen vaatimuksen vesivarantojen yksityistämistä ja Suomessa Nordean ja Sammon hallitusten puheenjohtaja Björn Wahlroos antoi tukensa ajatukselle. Muuten, Jyväskylän kohon keskellä Wahlroos esiintyi televisiossa sanoen, että puhdas ilma ja puhdas vesi pitäisi saada markkinatalouden piiriin. Itse uskon, että seuraavan kerran, kun veden yksityistäminen tuodaan esille, sitä argumentoidaan jonkinlaisella ekologisella näkökulmalla esim. sanomalla, että paras keino taistella ilmastonmuutosta vastaan ja turvata yleinen etu on luovuttaa veden oikeudet yksityiselle sektorille.

Taistelu jatkuu!
Miguel López

Avohakkuut eivät tue luonnon monimuotoisuutta

Muutama vuosi sitten olin Saariselällä ja Urho Kekkosen luonnonpuistossa vaeltamassa. Siellä luonnon rauhassa ilmestyi äkisti pieni lintuparvi seuraksi. Ne lensivät perässämme puusta puuhun, kunnes pysähdyimme kahvihetkellemme. Kuukkelit, vael-tajan seuralaiset, jäivät taukopaikallemme. Ne söivät kädestämme ja olivat iloisia pienestä aamiaispalastaan. Me jatkoimme matkaamme ja kuukkelit jäivät odottamaan seuraavia kulkijoita.

Kuukkelit ja teeret ovat lintuja, joiden määrä on ollut vähenemään päin. Ruotsi on tehnyt vuosittain talvisia lintulautatutkimuksia 15 vuoden ajan. Lintulajeja on maassa noin 260. Näistä 190 lajia ovat tarkkailun alaisia. Lintumäärien kasvu oli hyvä vuosina 1998-2008. Tämän jälkeen on tilanne heikentynyt metsälintujen kohdalla, mikä johtunee siitä, että metsänhoito on mennyt huonompaan suuntaan. Ruotsissa annettiin avohakkuille vuonna 2018 noin 67000 päästöstä. Näistä oli 121 metsänhoitolain ja 30 ympäristölain huomioimia. Metsäyrittäjillä on kiire kaataa metsää ja sen huomaa kaikkialla Ruotsin tienvarsilla. Niiden olisi huomioitava lajien monipuolisuuden takaaminen ennen hakkuuta.

Linnuista ja metsistä

Edellä mainitun tutkimuksen mukaan 43 lintulajia väheni, 31 lisääntyi. Viimeiset listan kärjessä olivat talitiainen, sinitäinen ja yllättävänä neljäntenä vihervarpunen, jota suosi lämmin talvi ja runsaat leppäsiemenet. Kymmenen joukkoon pääsi yllättäen myös tilhi.

Birdlife i Sverige toteaa, että noin 600 000 -1 200 000 lintuparia ovat avohakkuiden kohteena. Myös harvennustyöt ja raivaustyöt vaikuttavat lintujen elämään. Hakkuihin jätetään liian vähän puita, noin 8/ha. Linnut tarvitsisivat 60 puuta/ha ja suuren määrän kaatuneita lahopuita, mikä hyödyntäisi hyönteismaailmaa ja muita pieneliöitä. Metsäyhtiöt ottavat talteen myös risut ja oksat. Luonnontilassa olevassa metsässä on puiden määrä 20-200 puuta/Ha. Suurin ongelma on kuitenkin että hakkuuta suoritetaan lintujen pesimäaikaan. Se häiritsee tietysti lintuja.

Avohakkuista hieman lisää.

Ruotsissa kaadetaan noin 200 000 ha metsää vuosittain, mikä on noin 0,87 % kokonaismäärästä. Hankala puoli asiassa on, että Ruotsin hakkuut ovat lähes kaikki avohakkuuta. Ja avohakkuilla on vaikutuksia niin ilmastoon, kuin maaperään. Nature Geoscience-lehti on artikkelissaan kirjoittanut muun muassa asiasta. Lehti kirjoittaa, että avohakkuut ja tulipalot vaikuttavat negatiivisesti useaan ekologiseen te-

kijään. Vaikutukset näkyivät jopa 80 vuotta tai kauemmin. Palojen jälkeen on vaikutus kauempi. Ne polttavat maaperästä tärkeitä ravintoaineita ja päästävät suuret määrät hiilidioksidipäästöjä. Esimerkiksi sienillä on vaikeuksia saada tarpeeksi ravintoaineita.

Avohakkuiden kanssa on asia sama. Tyhjäksi kaluttu metsämaa päästää suuret määrät hiilidioksidipäästöjä sekä metaania ja typpioksideja. Tänä vuonna Ruotsin 200 000 ha kaadettua metsää olisi vasta vuonna 2048 tasapainossa kasvihuonepäästöjen suhteen. Päästöt olisivat noin 18 miljoonan tonnin luokkaa. Suomi ja Ruotsi eivät laske näitä päästöjä koko maan ilmastovaikutukseen. Maat hakivat EU:sta tukea saada oikeutta lisäpäästöihin. Vastaus oli kielteinen. Hakkuut jatkuvat.

Hakkuutapoja ja määriä tulee muuttaa

Saksalainen ympäristöjärjestö Robin Wood jätti Ruotsin edellisen hallituksen ympäristöministerille protestikirjelmän vanhojen metsien hakkuista. He ovat seuranneet tilannetta 25 vuoden ajan. He olivat hämmästyneitä Ruotsin avohakkuista. Saksassa ei vanhoja metsiä ole ja siellä ei sallita ylipääntänsä 2 ha suurempia hakkuuta. Ruotsin arvokkaita, jopa suojeltuja metsiä hakataan noin 5 ha/vuosi. Ruotsin pyrkimyksenä on ollut suojella noin 17 % arvometsistä, mutta tällä hetkellä on vain 2-3% suojeltuja.

Kuten saksalaisetkin ovat havainneet, niin eivät ruotsalaisetkaan halua kulkea yksitoikkoisessa viljelymetsässä, jossa kaikki puut ovat samaa lajia ja saman ikäisiä. Ehkä olisi aika muuttaa hakkuutapoja. Jos metsää otetaan noin 25 % raivaushakkuilla, niin päästään elävään metsään ja päästöt vähenevät huomattavasti. Metsää, jossa olisi kasvillisuuskerroksia, jotka sallisivat monipuolisen elämän eläimille ja kasvistolle.

Vastustajana ovat suuryritykset, jotka sanovat istuttavansa jokaisen kaadetun puun tilalle kaksi puuta. Näin voi olla, mutta metsät muuttuvat heidän halumaansa suuntaan, mikä ei ole meidän suunta.

Esa Salomaa
Ruotsi

Ahneus ja bisnes tuottavat tällaista jälkeä

TARPEEMME METSISTÄ

Reilun sadan vuoden aikana saanoksemme metsistä ja tarve haakea sieltä jotakin on muuttunut merkittävästi. Voitanee sanoa, että nykyinen ymmärryksemme vie meitä 1910 luvulle, cajanderilaiseen metsien moninaiskäyttöön, lisättyä ymmärryksellä koko ekosysteemin herkkyydestä, ilmaston, vesistöjen ja soiden tilasta. Metsiemme tilaa voidaan tarkastella – tarve näkökulmasta – monin tavoin, sahatavaran-, paperi- tai sellupuun riittävytensä, hiilinielun, kasvukuituina tai viimein energian biotuotoksena. Aina on kysymys meidän tarpeestamme, minkälaisena voimavara metsiä pidämme, mihin uskomme niiden voiman riittävän?

1910-luvulla uskottiin cajanderilaiseen "metsien moninaiskäyttöön", suuremman puuston korjuuseen ja metsien muiden antimien tuotokseen, kaskeamisen ja hiilenpolton lopettamiseen. Sahateollisuuden kasvaessa 20-luvulla, lausui porvoolainen "suursahuri" A. Eklöf, ettei kunnan sahatavaraa löydy enää Salpausselän eteläpuolelta. 30-luvulla paperi- ja selluteollisuuden laajetessa pienempikin puu alkoi "kuiduksi" kelpaamaan. Avohakkuut ja soiden ojitukset alkoivat, "jalokala" alkoi pakonsa sisävesistä humuksen lisääntyessä ja teollisuuden vesivoimantarpeen kasvaessa. Metsät nuortuivat.

Puunpolton ja bioenergian tuotannon saadessa teolliset mitat 70-luvulta alkaen, ovat metsämme edelleen nuortuneet, koska viime-

simmästäkin risusta, kannosta tai pahaisimmastakin pusi-kosta on energiaksi. Muutoksen voi havaita lieksalaisessa metsien kulutuksessa, Kevätniemen sahasta ja Honkarakenteesta, Bibnderholzin kautta bio-öljytuotantoon. Kehityskäytännön selkeä. Nuorille metsille on kasvavaa kysyntää, kun kuitupuu vielä lähetetään tyydyttämään valtakunnan kasvavaa sellun vientitarvetta.

Mikä on muuttunut runsaassa sadassa vuodessa? Vastaako puinen puurolusikka ajassamme biohajoavaa muovikassia? Entä vastaako hehkumattomasta haavasta valmistettu tulitikku ja sillä sytetty koivuhalko biopoltoaineen lisäystä ruohonleikkuriin? Voiko keinotekoinen "hirsi" korvata alkupe-raisen, kun metsämme "hoikistuvat"? Kuinka suuren osan marjoista, sienistä, kalasta ja riistasta olemme valmiit korvaamaan ulkoa tuoduilla tuotteilla? Mikä on "uusien työpaikkojen" hinta?

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös Finnulpin Kuopion hankkeesta ei ollut pelkästään Kallaveden suojelua vaan koko raaka-aineen hankinta-alueen suojelua, indikoiden metsään kohdistuvia

Kuva: Heikki Männikkö

Jos katsomme tarkkaan, huomaamme meren pilkottavan puiden lomasta. Näin ei ollut vielä joitain vuosia sitten. Laaja aukkohakkuu on "niistänyt" rantaan n. 150 m. leveän puuttoman kaistan. Alueen ympäristössä näitä aukkohakkuuta alkaa pian olla enemmän kuin kasvavaa metsää. Hiilinielujen tehtävää alueen metsät tuskin pian täyttävät.

muutakin tarpeita, olevia työpaikkoja ja mahdollisia tulevia työpaikkoja, alueellisia tulovirtoja. Ns. biotuotannossa, olipa kysymys minkä hyvänsä fossiilisen tuotteen korvaamisesta, olisi kiinnitettävä huomio raaka-aineen hankinta-alueeseen, eikä pelkästään lähivesistöön, esim. Pielisjärveen Lieksassa.

Eräänlaista "metsäpopulismia" edustavat yksinkertaistavat kannat, jotka näkevät vain "uudet työpaikat" ja epämääräiset "tuotot" monikansallisilta "verokikkailijoilta". Tuleville sukupolville on pienempi paha velkaantunut valtio tai kunta, kuin tuottokykynsä menettäneet maat ja vedet, luonnon monimuotoisuuden katoaminen. Metsään kohdistuvia tarpeita on tulevalakin sukupolvilla.

Hannu Ikonen
Lieksa sd

Talouselaskulla voidaan pelastaa pankit muttei ilmastoa?

Helsingin Sanomat raporto 29.11. ansiokkaasti Nature-tiedelehdessä julkaistusta ilmastotutkijoiden varoituksesta (1). Seitsemän tutkijaa, joista monet ovat alan johtavia nimiä, tuovat esiin hälyttäviä tietoja, joiden mukaan maapallon biogeofysiikan järjestelmän useiden osatekijöiden keikahduspisteet ovat hyvin lähellä, tai ne on jo saavutettu. Keikahduspisteiden jälkeen järjestelmä siirtyy hallitsemattomasti toiseen tilaan – esimerkiksi sademetsä muuttuu savanniksi. Tutkijoiden mukaan yhden osajärjestelmän keikahdus voi edistää joidenkin toisten järjestelmien keikahduspisteiden saavuttamista, jolloin syntyy dominoilmiö. Se voi siirtää koko maapallon nopeasti toiseen, ihmisten ja useimpien nykyisin elävien lajien selviytymisen kannalta liian kuumaan ja muutenkin huonoon tilaan. Tällainen globaali keikahdus "uhkaa koko sivilisaatiomme olemassaoloa".

Yksi tärkeä asia tiedesivun toimittajalta oli kuitenkin unohtunut: tutkijoiden mukaan fossiilisten energianlähteiden käytön jatkaminen on nyt muuttunut täysin mielettömäksi. Yleinen näkemys on ollut, että haluttaessa pitää lämpötilan nousu enintään 1,5 asteessa edes 50 % todennäköisyydellä, päästömahdollisuudet ovat vain 500 gigatonnia. Nykyisillä päästöillä tämä kiintiö hupeenee 12 vuodessa. Koska kuitenkin monet suuret metsäekosysteemit ovat keikahtaneet tai keikahtamassa hiilen sijoista hiilen päästäjiksi ja koska laajat ikirouta-alueet ovat vastaavasti muuttumassa kovaa vauhtia hiilivarastoista päästölähteiksi, 500 gigatonnin päästokiintiö täytyy lähes kokonaan näistä teollisen järjestelmän laukaisemista luonnon

päästöistä. Näin olen kaikki vielä jatkuva fossiilisten polttoaineiden käyttö merkitsee järjetöntä uhkapeliä, jossa selviytymisen todennäköisyys on reippaasti alle 50 %.

Meidän on siis vähennettävä päästöjä erittäin nopeasti. Taloudellisen kasvun jatkua on teknisin keinoin mahdollista alentaa päästöjä korkeintaan 4 % vuodessa eli noin 33 % kymmenessä vuodessa. Tämä on aivan liian hidasta, joten taloudellisesta kasvusta on pakko luopua ja pienentää virallista taloutta.

Nyt tietenkin väitetään, ettei tämä mitenkään ole mahdollista. Kuitenkin kun on ollut kysymys ulkomaisten pankkien pelastamisesta, talouselasku on voitu toteuttaa Kreikassa ja monissa muissa maissa. Kun tämä tehtäisiin ilmaston pelastamiseksi, voitaisiin talouselaskun aiheuttamat menetykset ja rajoitukset jakaa reilusti niin, että ne kohdistuisivat kovimpina rikkaimpiin ihmisiin.

Talouselasku on siis täysin mahdollista. Suomessakin on sen toteuttamisesta kokemuksia, koska euroryhmän jäsenenä virallinen Suomi on ollut hallinnoimassa Kreikan talouselaskua. Eihän "eurooppalaisten arvojen" järjestys voi

Kuva: Heikki Männikkö

Viime vuosikymmenellä ilmestyi uutisotikoihin tietoja siitä, miten mm. Jamalin niemimaalle Ob ja Jenisei-jokien suistoalueille ikiroutaan alueella oli ilmestynyt selittämättömiä kraattereita (KÄ 4/2014). Hyvin nopeasti kraattereiden syyksi alkoi varmistua pahin mahdollinen, ilmaston lämpenemisen aiheuttama metaanikaasun purkautuminen. Ennakkoon odotettu tieto oli hyvin huolestuttava, koska metaani on voimakas ilmastomuutosta nopeuttava kasvihuonekaasu. Edelleen näitä kraattereita on ilmestynyt lisää. Tutkijat pelkäävät, että ikirouta voi saavuttaa pian sulamispisteen ja alkaa päästää suuria määriä metaania ilmakehään.

olla sellainen, että se, mikä on mahdollista pankkien vararikon torjumiseksi, ei ole mahdollista sivilisaation pelastamiseksi.

Olli Tammilehto
22.12.2019

(1) Lenton, Timothy M., Johan Rockström, Owen Gaffney, Stefan Rahmstorf, Katherine Richardson, Will Steffen, and Hans Joachim Schellnhuber. 'Climate Tipping Points — Too Risky to Bet Against'. Nature 575, no. 7784 (November 2019): 592–95. <https://doi.org/10.1038/d41586-019-03595-0>.

PS. Sananvapauden monopoli Helsingin Sanomat ei suostunut julkaisemaan tätäkään kirjoitusta edes lyhennettynä.

STADI SÄÄSTÄÄ NEROKKAASTI

Dallaan tammikuun viimeisenä päivänä kehitysvammaisen kundin Arskan kanssa handu handussa Mäkelänkatua pitkin pohjoista. Ilma on vuodenaikaan nähden hiton lämmin. Kautta ei tarvitse hiekoittaa eikä blikoiden kulkuväylää suolata ja aurata. Kukaan ei lippaile kartsalla. Vanhat lehmukset säästyvät lumi-kuormituksesta. Stadi pistää fyrkkaa jemmaan.

Stadi tukee huippu-urheiluakatemia urheaa

Ohitamme Mäkelänrinteen lukion. Naapurissa bygataan Stadin omistamalle tontille uutta Urhean huippu-urheiluakatemiaa ja asuintaloa opiskeleville urheilijoille. Vieressä toimivaa Mäkelänrinteen uintikeskusta ja lukiota myös laajennetaan. Helsingin kaupunginvaltuusto vahvisti tontin vuokrausperiaatteet 31.12.2019 saakka seuraavasti: "Täysimääräinen vuokratuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin 2018 keskiarvon pistelukua 1948, on 166 039,73 euroa (alv. 0 %). Täysimääräinen vuokratuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua vastaavaa 8 523,60 euron suuruista perusvuokratuokraa." Stadi säästää.

Mammuttimaiseen Urheaan pukataan yleis- ja voimatreenialue, peilisaaleja, alppimaja, lajisuorituspaikat miesten ja naisten telinevoimistelulle, yleisurheilulle, judolle, painille, rytmiselle voimistelulle ja korikselle. Oheen perustetaan skaabaamisessa hajonneiden tai huoltoa tarvitsevien urheilusankarien kuntoutus- ja palautumiskeskus.

Urhea-hanke on kirjattu opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnallisesti merkittäväksi huippu-urheilun rakennushankkeeksi. Se bungaa yhteensä 65 miljoonaa euroa. Yhteiskunta tekee kaikkensa hilloa säästämättä urheiluviihdeteollisuuden ja sen viriilien sankarien aseman kohentamiseksi kansallisissa ja kansainvälisissä arvokilpailuissa.

Kehitysvammaisen arska käy Pasilan toimintakeskuksessa

Ylitämme Arskan kanssa Mäkelänkadun jalankulku- ja fillarisiltaa pitkin. Pysähdymme Pasilan toimintakeskuksen ovelle. Arska painaa ovisummeria. Kundi aloittaa hommat Pasi-

lassa yhdeksän maissa aamulla. Ensin hän vaihtaa duunikuteet ylleen ja käy kippaamassa lasin vodaa. Sen jälkeen hän siirtyy toimintakeskuksen omien töiden pariin. Aamulla hän pistää pyykkiä masiinaan, ripustaa ne kuivumaan ja lajittelee ne. Hän oppinut työnsä tekemällä oppien. Arskan työskentely tapahtuu valvottuna ja ohjattuna. Hän viihtyy parhaiten pienryhmässä tai yksikseen. Henkilökunnan mukaan kundilta löytyy vastuuta tekemisissään.

Iltapäivällä Arska järjestellee paperisilppurihuonetta kondikseen ja silppuaa Stadin tuhottavia papruja. Monesta tällainen duuni olisi tylsää, mutta tämän kundin mielestä se on nastaa puuhaa. Siinä näkee työnsä tulokset. Toimintakeskusten sisäisiä toimintoja, kuten keittiötöitä, kiinteistönhuollon tehtäviä ja siivoustehtäviä voidaan hoitaa myös työtoimintana. Perjantaina ulkoillaan. Arska työntää pyörätuolilla yhtä kaveriaan. Homma sujuu hyvin, ja hän on huolehtivainen jeesattavastaan. Kundi tienaa työosuusrahaa liksaa duuneistaan 5,0 euroa päivässä. Sillä hän saa kustannettua päivän safkansa Pasilassa. Tällainen työtoiminta on jatkunut jo 10 vuotta.

Stadi maksoi v. 2001-2014 työosuusrahaa kaikille kehitysvammahuollon työtoimintaan osallistuville

Sosiaaliviraston toimitusjohtajan päätöksen § 314 14.12.2001 mukaisesti kaikille kehitysvammahuollon työtoimintaan osallistuville maksettiin työosuusraha. Helsingissä työ- ja päivätoiminta oli käytännössä osittain sulautunut yhteen ja näin ollen kaikille asiakkaille on maksettu työosuusrahaa 1 – 7 euroa/toimintapäivä. Asiakkaita oli työ- ja päivätoiminnassa v. 2013 aikana yhteensä 1 087. Työtoiminnasta aiheutui vaueralle Helsingin kaupungille tuolloin kustannuksia ruhtinaalliset 309 000 euroa vuodessa.

Helsingin sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 2.12.2014 äänin 6-4 (2 tyhjää, 1 poissa) muuttaa kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnasta maksettavan työosuusrahan maksamiskäytäntöjä 1.1.2015 alkaen niin, että sosiaali- ja terveysviraston omassa palvelutuotannossa ja ostopalveluissa työosuusraha maksetaan samoilla perusteilla.

hoivapalvelut heikentyvät. Mitä järkeä kuntien ja niiden palveluiden alasaajoissa on?

Hallituksella on kovat ilmastotavoitteet. Autoilu on eräs silmätikkä. Maaseuduilla asuu pienituloisia ihmisiä. Heillä ei ole varaa sähköautoihin, ellei valtio niitä ilmaiseksi jaa. Palveluiden keskitämisen myötä autoilu tulee maaseuduilla kasvamaan. Joukkoliikennettä ei ole, joten omalla autolla ajetaan terveyskeskuksiin, omia katsomaan sairaaloihin, miten kauas missäkin kunnassa Suomen niemellä.

Perusterveydenhuolto jokaisessa kunnassa lähialueella, omata toimintana ja yhteiskunta säästää, maaseutu pysyy viireinä ja kuntien asukkaat sekä ilmasto kiittävät.

Hannu Tiainen
Kihniö

Tätä päätöstä puolsivat sosiaali- ja terveyslautakunnassa: Maija Anttila (sd), Sirpa Asko-Seljavaara (kok), Katriina Juva (vihr), Tuomas Nurmela (kok), Leena Riittinen (vihr) ja Markku Vuorinen (kesk). Päätöstä vastustivat: Joonas Leppänen (vas), Jouko Malinen (sd), Tuomas Tuure (vihr) ja Anna Vuorjoki (vas). Tyhjää äänestivät: Gunvor Brettschneider (rkp) ja Tuula Salo (perus)

Päätöksen mukaan työosuusrahaa maksetaan 5 €/päivässä tavanomaisissa työtoiminnan tehtävissä työtoimintayksikössä, esim. pakkaus- ja kokoamistehtävät, kädentaitoa vaativat tehtävät. Sitä maksetaan 7-12 €/päivässä vaativissa siivous- ja keittiötöissä toimintayksikössä tai toimintayksikön järjestämänä toimintana yksikön ulkopuolella, esim. puistotyö, kierrätystehtävät ja muut työhön valmistautava tehtävät. Tämän päätöksen myötä päivätoimintaan osallistuvat kehitysvammaiset menettivät työosuusrahaansa.

Arska menetti työosuusrahaansa

Sain 30.1.2020 Helsingin sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksen (päättös 24/2.12.2014 § 417), jonka mukaisesti työosuusraha maksetaan asiakkaalle vain työtoimintatehtävistä. Pasilan toimintakeskus tarjoaa pääsääntöisesti vain päivätoimintaa, josta ei työosuusrahaa makseta. Tätä on alettu soveltaa tiukemmin Stadissa. Näin ollen työosuusrahan maksu Arskan kohdalla päättyi Pasilassa 1.1.2020. Stadi

säästää.

Minusta Aarnin fajana Helsingin sosiaali- ja terveyslautakunnan tekemä päätös pienituloisen, työtoimintaan osallistuvan Arskan (eläke 782,48 euroa/kk) pienen - mutta tärkeän - työosuusrahan lopettamisesta on käsittämätön toimenpide. Havaintojeni ja saamieni selvitysten mukaan poikani täyttää yhä kehitysvammaisen ihmisen työtoiminnalle asetetut kriteerit. "Henkilöllä katsotaan olevan edellytyksiä osallistua työtoimintaan, jos siihen osallistuminen on mahdollista esimerkiksi henkilökohtaisen avustajan tukemana". (Lähde: Vammaispalvelujen käsikirja)

Vaadin, että Helsingin kuntavaltuusto kumooa 1.1.2015 voimaan astuneen kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnasta maksettavan työosuusrahan maksamiskäytäntönsä. Vaadin, että Helsingin kuntavaltuusto palauttaa kaikille niille helsinkiläisille kehitysvammaisille ihmisille oikeuden työosuusra-

haan, jotka ovat sen tämän päätöksen (HEL 2014-013280 T 05 03 03) seurauksena menettäneet.

Kuinka pitkälle ihmisyydestä ja oikeudenmukaisuudesta meidän on harhautettava ennen, kuin alamme kaivata takaisin kotiin?

Matti Laitinen
29-vuotiaan, kehitysvammaisen pojan isä

Jos haluat vaikuttaa Arskan ja muiden helsinkiläisten kehitysvammaisten ihmisten työosuusrahan palauttamiseksi, allekirjoita linkistä löytyvä vetoamus. Koossa on jo yli 2 000 allekirjoitusta.

https://www.adressit.com/vetoomus_helsinkilaisten_kehitysvammaisten_tyosuusrahan_palauttamiseksi?fbclid=IwAR3LLqKRn2aoQZ0HjPk24pwq-bJfKWW2t-vau062Yh5WitL9YTCcq42PtG10

Kalevi Wahrman 70 vuotta: "Tärkeintä on nyt Demokraattisen liikkeen kehittäminen"

Kommunistien Liiton puheenjohtaja Kalevi Wahrmanille tuli 21.01.2020 täyteen 70 vuotta. Vuospäivän merkeissä Kansan äänen toimitus kävi tervehdymässä Kalevia ja ohessa käytiin pieni keskustelutuokio. Kalevi pitää ajankohtaisimpana tehtävänä nyt, että työväenliikkeelle rakennetaan laaja rintama "hyvinvointivaltion" alasaajan estämiseksi.

Palvelujen leikkaamisen sijasta niitä pitää kehittää. Tässä kommunisteilla on myös suuri vastuu. Vain laajalla uusliberalismin vastaisella kansainrintamalla on siihen riittävästi voimaa. Samalla se on taktiikka, jolla päästään sosialistiselle kehitysuralle.

Irti NATO:sta ja EU:sta

Jos Suomi pysyy liittoutumattomalla Paasikivi-Kekkosen ulkopoliittisella linjalla, säästetään militarisointiin kohdistuvat varat hyvinvoinnin rakentamiseen. "Ei Hyökkäykseen tarkoitettuja hävittäjiä eikä sotalaivoja".

Koti ja kokemus kasvattivat työväenliikkeeseen

Kalevi syntyi Porvoon Tolkisten kylään työläisperheeseen 1950. Vanhemmat toimivat kansandemokraattisessa liikkeessä, jota kautta Kalevi lähti mukaan pioneerien varhaisuorisotoimintaan. Hänet valittiin 60-luvun lopussa Porvoon sosialististen nuorten puheenjohtajaksi, missä liikkeen periaatteita oli "pakko" opiskella. Se opiskelu jatkuu edelleen. Hän liittyi 70-luvun alussa SKP:n jäseneksi ja toimi puoluees-

Porvoolaisena Kalle harrastaa veneilyä ja talvikalastusta. Tässä verkkoon on tarttunut kuha ja hauki. Huomatkaa, että oli jäätä ja lunta.

sa erilaisissa tehtävissä. Kalevi lähti myös kunnallispolitiikkaan mukaan: hän toimi kunnanvaltuustossa, eri hallintokunnissa ja alioikeuden lautamiehenä. Rikossovittelijan tehtävät jatkuvat edelleen. Toiminta ystävyysseuroissa kasvatti kansainvälistä ymmärtämistä.

AY-aktiivin uralle

Keskikoulun jälkeen hän siirtyi 17-vuotiaana TELE:lle töihin, missä hänet koulutettiin teleasentajaksi sekä siirto- että välitystekniikan tehtäviin. Aika sattui tilanteeseen, jossa tietotekniikassa kaikki muuttui ja koulutus oli jatkuvaa. Kalevi lähti ammattiyhdistysliikkeeseen mukaan ja toimi perustetun Porvoon teleyöntekijöiden osastossa erilaisissa tehtävissä, missä jatkuva koulutus ja opiskelu oli myös välttämätöntä. AY-liikkeen muutosprosessista johtuen hän joutui vaihtamaan osastoa ja on mukana edel-

leen Teollisuusliiton Itä-Uudenmaan osasto 86 hallituksessa veteraanivastavana. Hänen toimintansa jatkuu Kansanäänen järjestöissä ja DSL:n liittotoimikunnan jäsenenä.

Jatkuva opiskelu

Opiskelu ja jatkuva uuden tiedon hankkiminen pitää mukana "elämässä" ja auttaa oikeiden päätösten tekemisessä. Kaikkea ei voi itse oppia ja tiedostaa. Siksi on tärkeää olla mukana kollektiiveissa, joihin tietoa ja osaamista kerääntyy laajemmin.

Yhteistyöllä eteenpäin

Vastavoimaksi kovalle uusliberalistiselle kapitalismille tarvitaan laaja kansanrintama, jossa kommunistit ovat tasapuolisesti mukana ideologisesti ja organisatorisesti itsenäisenä joukkona. Hajallaan olevien kommunistien, niin Suomessa kuin muuallakin Euroopassa, tulee kehittää yhteinen taktiikka saavuttaakseen päätavoitteensa, luokattoman kommunistisen yhteiskunnan. Siinä työssä ideologinen työ ja opiskelu ovat olennaisia.

Kansan äänen järjestöt sekä laaja ystävä- ja toveripiiri yhtyvät onnittelijoiden joukkoon

Kansan ääni/toimitus

Terveyspalveluiden keskittäminen ja ilmastonmuutos

Pienten kuntien terveyspalveluita ollaan lakkauttamassa siirtämällä ne isompiin yksiköihin. Näin on käymässä myös meillä Kihniössä. Sairaala jo lakkautettiin, tosin siitä vielä "väännetään kättä". Jos sairaalan alasaajo jää pysyväksi, seuraavaksi vuorossa on terveyskeskusten palveluiden siirtäminen naapurikuntaan Parkanoon.

Näin on toimittu laajalti Suomen kunnissa, toisissa siirrot on tehty kertarysäyksillä. On haettu mukaa säästöjä. Mikä mahtaa olla totuus? Uutiset kertovat kuinka pienet - ja keskiuuret kaupungit miettivät lomautuksia hoiva-aloilla tai ovat jo niitä toteuttaneet.

Pieniltä kunnilta viedään elinmahdollisuudet palveluiden häviämisen myötä. Uusia asukkaita tai työpaikkoja kuihtuviin kuntiin ei saada. Suurempiin yksiköihin siirryttäessä jonot kasvavat ja

MUUTOS ON VÄLTÄMÄTÖN

Uudella hallituksella on edessään kovat ajat. Tuotantoennusteet ovat parhaimmillaankin kovin huonot. Alle kahden prosentin talouskasvu vähentää työtunteja, kun työn tuottavuus aina ylittää tuotannon määrän. Se johtuu yritysten välisestä kilpailusta. Se, joka tuottaa enemmän työtunteja kohden on markkinoilla muita vahvempi. Aikaa myöden heikommat putoavat pois pelistä pois.

Tunnettu veronkierto, jossa varat piilotetaan veroparatiiseihin. Periaatteessa sama asia on "laillinen" veronkierto, jossa suurten palkkaosinko- ja pääomatulojen verotusta reaganilaisittain madalletaan.

Julkinen talous indikoi todellisuutta

Tuottavuuden tuotantoa nopeampi kasvu merkitsee palkallisten työntuntien ja verotulojen supistumista. Työttömyyden lisääntymisestä huolimatta tavoiteltu työllisyysaste saattaa täyttyä yhtäältä työikäisen väestön ennakoitua suuremman supistumisen ja toisaalta pätikäyöpaikkojen lisääntymisen ansiosta. Syntyy harha, jossa tilanne näyttää todellisuutta paremmalta.

Olkoon miten tahansa aina lopulta julkisessa taloudessa todellisuus astuu esiin. Silloin hyvät neuvot ovat tarpeen. Niitä tulee sekä oikealta että vasemmalta. Ja kuten tiedetään, oikealla ovat pääomat omistavat kapitalistit ja vasemmalla kapitalisteille lisäarvoa tekevät palkkatyöläiset.

Oikeisto peittää yhteiskunnan jakolinjat

Yhteiskunnassa on kolme keskeistä osapuolta, joilla kaikilla on samanlaiset tai ainakin samansuuntaiset tehtävät. Oikeisto vasemmisto näkyy tai ainakin pitäisi näkyä selvimmin yritysten ja palkkatyöläisten välissä. Julkisessa taloudessa tilanne on mutkikkaampi, kun sillä on yleensä oikeistolaiset virkamiehet vaikka poliittiset päättäjät olisivat vasemmistosta.

Oikeisto tekee kaikkensa, että nämä periaatteessa selkeät jakolinjat eivät näkyisi eivätkä kuuluisi. Siinä he ovat onnistuneet loistavasti. Mutta nyt kuuluu ja yhä useammin soraäänä, joista osa on perin kärjekäitä. Siksi oikeisto soittaa hätäkelloja leimaamalla niitä eri tavoin. Keskiössä ovat sellaiset ilmaisut kuin vihapuhe, valheelliset tiedot ja maallittaminen. Kun näitä tarkastelee valtamediassa ja somessa tulee ha-

näköpiirissä sellaista talouskasvua, joka lisää työvoiman kysyntää, työtunteja. Kaikki merkit viittaavat siihen, että työn kysyntä supistuu ja palkalliset työtunnit vähenevät. Nykymaailmassa työttömyyden ja pitkäaikaisen syrjäytymisen seurauksena suhteellinen liikkaväestö kasvaa koko ajan.

Vuodesta 1993 harjoitettu veropolitiikka on suosinut suurituloisia. Siitä johtuvat julkisen talouden ongelmat. Uusi talous-, sosiaali- ja veropolitiikka tulivat mahdolliseksi, kun kapitalistisilta mailta poistui väestön hyvinvoinnin kannalta vakavat kilpailijat Neuvostoliitto ja kansandemokratiat.

Kilpailun loputtua seurasi kapitalistien kulta-aika. Julkista omaisuutta on siirretty kapitalisteille hurjaa vauhtia ja heidän yhteiskunnallisia velvoitteitaan on vähennetty. Että Suomi ja suomalaiset voisivat paremmin, on asioita katsottava uudella tavalla, on hylättävä hokema, että ei ole rahaa! Se on pelkkää pötyä, sillä rahaa on, mutta nyt se on väärissä paikoissa.

Meille vakuutetaan, että julkinen talous on vaikeuksissa. Kun menot kasvavat talous on alijäämäinen ja velkakin kasvaa. Tilanne on kestävä. Näissä vakuutteluissa määrätietoisesti vaietaan siitä tosiasista, että rahasta ei ole puutetta. Sitä ei vain haluta ottaa yhteiseen käyttöön.

Kapitalisteille verolahjoja

Kun 90-luvun alussa vapautettiin pääomien, tavaroiden ja palvelusten liikkeet, monet pk-yritykset ja tavalliset ihmisetkin velkaantuivat. Sen ja tuonnin vapautumisen seurauksena 50 000 yritystä lopetti toimintansa ja työttömyys räjähti käsiin. Vanha hyvinvointi muuttui kasvavaksi kurjuudeksi.

Kaikesta huolimatta tilanne oli otollinen veropolitiikan muut-

Tulot €/vuosi	1 - 34.999	35.000 - 54.999	55.000 - 74.999	75.000 - 99.999	100.000 - 149.999	150.000 - 299.999	Yli 300.000
Verotilasto 2016	4 783 598	3 445 404	891 561	261 291	103 784	54 711	21 483
Tulon saajat	100,0	72,0	18,6	5,5	2,2	1,1	0,4
Tulonsaajat %	30 506 595	8 629 602	8 916 444	4 699 666	2 828 475	2 335 843	1 628 831
Veroaste %	22,4	14,9	23,3	28,5	32,0	36,0	39,0
Nettotulo e/kk	1 840	1 194	2 745	3 762	4 826	6 325	9 869
Uusi vero 1000 e	36 491 104	8 640 387	8 920 835	5 772 906	3 977 500	3 688 469	2 712 429
Uusi veroaste %	1 736	1 194	2 745	3 419	3 903	4 447	5 665
Nettotulo e/kk	5 984 509	0	0	1 073 240	1 149 025	1 232 626	1 083 598
Verotulon lisäys							

Lähteet: Verohallitus ja Tilastokeskus. Lakselmat ja taulukot Kai Kontturi

tamiselle. Ensin yritysvero, joka koko sodanjälkeisen ajan on ollut 50 %, alennettiin 25 %:iin. Nyt se on enää 20 %. Samalla myös osinkovero, joka oli progressiivinen ja korkeimmillaan 71 %, poistettiin kokonaan. Myöhemmin poistettiin vielä varallisuusvero ja yritysten kelamaksut. Vuonna 2005 osinkovero palautettiin, mutta nyt tasaverona. Ensin se oli 28 %, mutta 2016 se oli enää 21,7 %. Kapitalistit ovat saaneet huikeita verolahjoja.

Veropolitiikan suunta on muutettava

Veropolitiikan muutos on välttämätöntä. Siihen on valtavasti mahdollisuuksia. Ensimmäisenä on syytä tarkastella henkilöverotusta. Vuonna 2016 veronmaksajia oli 4,8 miljoonaa. Kuukausitulo oli keskimäärin 2 372 euroa ja veroaste 22,4 %. Heistä 90,7 % sai tuloja alle 55 000 euroa vuodessa, keskimäärin 1 850 euroa kuukaudessa. Heillä tulohaarukka on 1- 4 583 euroa kuukaudessa ja veroaste oli 18,2 %. Tulonsaajista 9,3 %:n tulojen haarukka oli 55 000 euroa vuodessa, 4 583 euroa kuukaudessa ilman ylärajaa, mutta keskimäärin 7 437 euroa kuukaudessa. Korkeimmassa tuloluokassa keskimääräinen tulo oli 60 042 euroa kuukaudessa ja veroaste 32,5 %.

Veroprogression uudistamisessa voidaan jättää alimmat veroluokat entiselleen. Nykyisten ylimpien tuloluokkien veroasteet ovat 28,5-38,0 %. Sen jälkeen heille jää nettotuloa 3 762-37 240 euroa kuukaudessa. Progressio voitaisiin uudistaa niin, että veroasteet ovat 35-75 %. Sen jälkeen heillä tulot olisivat 3 419-15 010 euroa kuukaudessa. Siten heidän elintonsa

säilyisi varsin komeana. Uudistuksessa, jossa lisättäisiin vain suurituloisten verotusta, verotulot lisääntyisivät 6,0 miljardia euroa. Taulukko 1.

Yritysveron uudistus toisi 14 mrd euroa

Toiseksi, jos yritysvero palautettaisiin vuoden 1990 tasolle, valtion verotulot lisääntyisivät 14,0 miljardia euroa. [Taulukko 2]. Yritysverotuksen muutoksella ei ole mitään tekemistä yritysten kilpailukyvyyn kanssa, vaikka kapitalistit kovalla äänellä niin väittävät. Joka tapauksessa näillä suurituloisten yritysten veronkorotuksilla valtion veropotti kasvaisi 20 miljardia euroa. Näin tuntuviin muutoksiin meillä on varaa. Mutta lienee sanomattakin selvää, että nykyvasemmistosta ei löydy sellaista tahtoa, jolla asia voitaisiin hoitaa.

Tuskin kukaan edes hurjimmassa unelmisakaan vaatii, että uudistus tehtäisiin kerralla, mutta selkeä veropolitiikan sunnanmuutos on sekä välttämätöntä että myös mahdollinen jos poliittista tahtoa riittää. Luulisi, että jo yksin älyttömän kalliiden hävittäjien hankinta olisi hyvä ja painava syy verotuksen linjan muutokselle.

Esitys yhteisvastuusta käytäntöön

Näin presidentin peräänkuuluttama yhteisvastuu ja yhteiskuntarakenteemme selkäranka palvelusektorin saataisiin kunnialla hoidettua. Osaltaan se toisi turvaa ja rauhaa väestön elämiseen. Presidentti unohti sanoa, että tämä on ja mitä suurimmassa määrin luokkataistelukyky, jossa vastuu lankeaa koko vasemmistolle.

Kai Kontturi

Vanhukset vaivana

Suomen Hypoteekkiyhdistyksen pääekonomisti Juhana Brotherus sanoo Taloussanomissa (17.1) väestön vanhenemisellä olevan suurempi vaikutus talouden kasvuun kuin hallituksen toimilla. Nyt se sitten on sanottu suoraan, vanhuksat ovat vain pakollinen kuluerä yhteiskunnassamme. Samaa ruikutusta kuulee tämän tästä. Kuitenkaan ei oteta huomioon, kuinka paljon eläkeläiset käyttävät ostovoimaansa kotimaisille tuotteille. Ja käyttäisivät, jos maassamme ei olisi 400 000 tuhatta köyhää eläkeläistä. Vanhuksilla on myös todella suuri merkitys työllisyydelle.

Pääekonomisti Juhana Brotheruksen kanssa ovat varmaan eri mieltä terveysalan yksityiset jättiläiset. Olemme saaneet nähdä uusia vanhusten hoivalaitoksia nousevan kuntiin kuin sieninä sateella. Ovat haistaneet rahan hajun vanhusten hoidolla. Mutta voi voi, kun on näitä yhteiskunnan asettamia lakeja ja asetuksia, jotka estävät vanhusten ja hoiva-alan työntekijöiden estottoman lypsämisen. Vanhuksia kun pitää hoitaa edes jotenkuten säällisesti ja työntekijöillekin pitää maksaa pientä palkkaa. Jaa siinä sitten osinkoja vaativille omistajille.

Oletan Pihlajalinnan, kuin tytäryhtiönsä Kolmostien Terveiden huomanneen, ettei vanhustenhoito kotihoitoineen olekaan itsestään selvä kultakaivos

– rahaa ei tipu kuin taivaasta. Mitä tehdä, miten saneerata vanhusten hoitoa omistajille tuottaviksi niin, ettei heti Kolmostien terveys nouse paikallislehden yleisönosastossa tikun nokkaan, eikä asiaa setvitä toimittajien taholta? Otetaan käyttöön vanha kunnan keino eli alihankkija, joka joutaa tehdä lisäksi työn. Löytyihän se viimein. Alalle hamuaa uusi yrittäjä 9Lives, joka kertoi alkavansa panostaa kotihoitoon ja alueemme kotihoito on ihan pilottihanke.

Heti kohta kotihoitoa saneerattiin uuteen uskoon erilaisin menetelmin, jotka aiheuttivat valitusten tulvan – eikä syyttä. Nyt sitten kaikki osapuolet pesivät käsiään puhtaiksi ja sekasotku oli valmis. Kun tähän lisätään Kihniön ja Parkanon sopimuskiista, niin mikä on loppupäätelmä? Se, että

sosiaali ja – terveyspalveluilla rahastamisesta on tehtävä loppu. Keinottelu ihmisten tärkeimmillä palveluilla on aivan jotain käsittämätöntä, jonka ei pitäisi kuulua itseään kutsuvalle hyvinvointivaltiolle. On karmaisevan surullista seurata kuinka vanhuksista on tehty heittopusseja. Heitä rakastetaan ja ylistetään aina vaalien alla, mutta painetaan unholaan vaalien välillä. Onko ihme, jos vanhusten tekemät itsemurhat ovat hälyttävästi lisääntyneet! Onko ihme, jos esim. kotihoidosta ja muusta vanhusten hoidosta hakeudutaan pois. Kuinka kukaan selviää järjissään, kun vanhuksia ei saa hoitaa inhimillisesti!

Pompottelu vanhuksilla on saatava loppumaan. Vanhuksat, jotka maamme hyvinvoinnin ovat rakentaneet, ansaitsevat arvoisensa kunnioituksen ja hyvän hoivan. Se on valtion ja kuntien, meidän kaikkien tehtävä, eikä rahaa tahkoavien pörssihtiöiden.

Hannu Tiainen 22.1.2020
Kyykystä ylös yhteislistan valtuutettu, Kihniö

Tekijät	Yritykset	
	mrd.€	%
Tuotos perushintaan	274,1	
Toimintaylijäämä	46,5	
Peritty vero ja veroaste	9,3	20,0
Uusi vero ja veroaste	23,3	50,0
Verotulon lisäys	14,0	150,0

Lähteet: Verohallitus ja Tilastokeskus.
Lakselmat ja taulukot Kai Kontturi

Lähikaupan ja reilun osuustoiminnan puolesta HOK-Elannon vaalissa

Suomen suurimman osuuskau- pan, HOK-Elannon edustajiston vaaliin on koottu Kommunistit ja demokraatit -lista. Se haluaa ravistella osuuskauppaa, tarjota vaihtoehtoja kaupalliselle voitontavoittelulle ja avata lisää vaikuttamisen väyliä jäsenille ja työntekijöille. Kommunistit ja demokraatit -listalla on yhteensä 77 ehdokasta: kommunisteja ja muita vasemmistolaisia, punavihreitä ja sitoutumattomia, eri järjestöistä ja eri puolilta HOK-Elannon toiminta-aluetta. Listan ehdokasnumerot ovat 1 036 – 1 112.

Ehdokkaana ovat mm. musiikkituottaja **Atte Blom**, opiskelija **Heikki Ekman**, kriisityöntekijä **Sadek Elwan**, HOK-Elannon edustajiston jäsen **Yrjö Hakanen**, näyttelijä **Olli Ikonen**, psykoterapeutti **Pirjo Juutilainen**, eläkekäsittelijä **Tarja Männikkö**, tapahtumatuottaja **Aura Kaskisydän**, konttorityöntekijä **Talvikki Koivu**, förvaltningsassistent **Anneli Korhonen**, lastenhoitaja **Eila Pelttari**, kirvesmies **Matti Piirainen**, leipomon luottamusmies **Ville Rahikainen**, VTK **Olli Salin**, muusikko **Tommi Lievemaa**, pääsihteeri **Tiina Sandberg**, tanssi-

taiteilija **Antti Seppänen**, psykologi **Tuula Vuori-Salo**, varatuomari **Arjo Suonperä**, toimitsija **Arto Viitaniemi**, teleasentaja **Kalevi Wahrman**, puheenjohtaja **JP Väisänen** ja myyjä **Iida Ylönen**.

Lähikauppaa ja reilua osuustoimintaa

Listan vaaliohjelmassa esitetään Alepa-lähikauppojen hintatason alentamista ja oikeudenmukaisempaa ostohyvitysten jakoa. Siinä vauhditetaan siirtymistä uusiutuvaan energiaan, jätteiden vähentämistä, lähiruokaa ja ekolo-

gista rakennemuutosta edistävää omaa tuotantoa. Osuuskau- pan syyt hylät EK:n kiky-linja, parantaa työehtoja ja palkata lisää kokoaikaisia työntekijöitä. Yö- ja sunnuntaitöiden lisäämisen sijaan ohjelmassa ehdotetaan kokeiluja työajan lyhentämiseksi 6 tuntiin ansiotasoa alentamatta.

Kommunistit ja demokraatit haluavat kehittää kansainvälistä kauppaa ilman ylikansallisia välikäsiä. Hankinnoissa pitää varmistaa, ettei poljeta työehtoja, käytetä lapsityövoimaa eikä pilata ympäristöä. Ostoboikotit ovat keino, jolla myös osuuskau- pan on syytä osoittaa, ettei se hyväksy Israelin harjoittamaa Palestiinan alueiden miehitystä. Lisäksi ohjelmassa vaaditaan jäsenille lisää vaikutusmahdollisuuksia ja edustajiston vallan lisäämistä.

Vaali maaliskuun lopulla

Lista on sopinut vaaliliitosta Kommunistisen työväenpuolueen kanssa. Sen sijaan esitykset Vasemmistoliliitolle vaaliyhteistyöstä eivät saaneet vastakaikua.

S-osuuskauppavaali on 26.3.-6.4. Jäsenet voivat äänestää postitse tai netissä. Vaaliaineisto postitetaan jäsenille viikolla 13.

Osuustoiminta irti markkinavoimista

Lähikauppa ja osuustoiminta ovat keskeisiä kysymyksiä kevään HOK-Elannon edustajiston vaalissa, jotka pidetään 26.3.-6.4. Helsingin Osuuskauppa Elanto (HOK-Elanto) syntyi kovan väännön tuloksena vuoden 2004 alussa, kun Helsingin Osuuskauppa ja Osuusliike Elanto pakotettiin yhdistymään. Osuuskauppatoiminnan tehtävänä on alusta saakka ollut tuottaa jäsenilleen edullisia palveluita ja jokapäiväisiä kulutustavaroita. Tänäpäiväisenä kovan talouspolitiikan oloissa tämä tehtävä korostuu entisestään. Tehtävämme on turvata, että HOK-Elannon toiminta turvataan vastapainona ylikansallisen rahan vallalle. Vaadimme, että osuustoiminta pidetään irti markkinavoimien pelisäännöistä.

1044 Haavisto Juho **1084 Orava Matti**
1049 Heikkinen Viljo **1090 Rahikainen Ville**
1072 Lievemaa Tommi **1105 Tammi Risto**
1077 Männikkö Heikki **1107 Wahrman Kalevi**
1078 Männikkö Tarja

Kommunistit ja demokraatit-listan ehdokkaat HOK-Elannon edustajiston vaalissa 2020

1036 Aaltonen Hannu terminaalmies Helsinki; **1037 Ahokas Jukka** lähihoitaja Lapinjärvi; **1038 Ahokas Pekka** lähihoitaja Helsinki; **1039 Ahokas Virpi** lähihoitaja Lapinjärvi; **1040 Blom Atte** tuotantopäällikkö, pensionär Hyvinkää; **1041 Ekman Heikki** opiskelija Vantaa; **1042 Elwan Sadek** kriisityöntekijä Helsinki; **1043 Haapala Elina** tiedottaja, eläkeläinen Tuusula; **1044 Haavisto Juho** dig. kuvankäsittelijä, valokuvaaja Helsinki; **1045 Hakanen Maija** ympäristöasiantuntija, filosofian tohtori Helsinki; **1046 Hakanen Yrjö** toimittaja, valtiot. maisteri Helsinki; **1047 Hannikainen Ari** vartija Helsinki; **1048 Hedman Päivi** terveydenhoitaja Helsinki; **1049 Heikkinen Viljo** kirvesmies Lapinlahti; **1050 Honkanen Pia** parturi-kampaaja, yrittäjä Helsinki; **1051 Ikonen Olli** näyttelijä Espoo; **1052 Juutilainen Pirjo** psykoterapeutti Vantaa; **1053 Järvenpää Elina** diplomi-insinööri, eläkeläinen Helsinki; **1054 Kallioniemi Pekka** eläkeläinen Espoo; **1055 Kangas Kirsti** siivooja, eläkeläinen Helsinki; **1056 Karttunen Jari** pääsihteeri, filosofian maisteri Vantaa; **1057 Karvonen-Motsakov Maija** kielenkääntäjä Espoo; **1058 Kaskisydän Aura** tapahtumatuottaja, seksuaalineuvoja Vantaa; **1059 Kauppinen-Saarikko Merja** kassa-myyjä Helsinki; **1060 Kirjavainen Ritva** eläkeläinen, osastonhoitaja Järvenpää; **1061 Koivisto Toivo** rakennustyömies, eläkeläinen Helsinki; **1062 Koivu Talvikki** konttorityöntekijä, teologian tohtori Helsinki; **1063 Kokko Hannele** eläkeläinen Järvenpää; **1064 Korhonen Anneli** förvaltningsassistent, hallintoassistentti Helsinki; **1065 Korhonen Jenni** eläkeläinen Helsinki; **1066 Korvela Marko** toimittaja, muusikko Espoo; **1067 Kuosmanen Minna** kassanjohtaja Järvenpää; **1068 Kurttila Heikki** tekniikan tohtori, eläkeläinen Espoo; **1069 Kähmi Ossi** linja-autonkuljettaja, hum. kandidaatti Vantaa; **1070 Laitinen Jukka** kokki, eläkeläinen Helsinki; **1071 Lappi Jussi-Petteri** postinjakaja, talonmies Helsinki; **1072 Lievemaa Tommi** koulunkäyntiavustaja, muusikko Espoo; **1073 Lilja Juhani** teknikko Helsinki; **1074 Manner Hannele** eläkeläinen Espoo; **1075 Mononen Outi** erityisopettaja Helsinki; **1076 Mångård Johan** musiker Raasepori; **1077 Männikkö Heikki** työtekniikko, eläkeläinen Helsinki; **1078 Männikkö Tarja** eläkekäsittelijä, eläkeläinen Helsinki; **1079 Niemi Antti** yhteisöpedagogi Helsinki; **1080 Nieminen Jarmo** kirvesmies Sipoo; **1081 Nurminen Olavi** keittiömestari, eläkeläinen Espoo; **1082 Nurminen Pentti** kirvesmies Vantaa; **1083 Näsänen Jyrki** elokuvaohjaaja Helsinki; **1084 Orava Matti** kokki, eläkeläinen Helsinki; **1085 Pelttari Eila** lastenhoitaja Helsinki; **1086 Perä Mauri** kirvesmies Vantaa; **1087 Piirainen Matti** kirvesmies Vantaa; **1088 Porspakka Jori** autoilija, eläkeläinen Tuusula; **1089 Putkonen Arja** lähihoitaja Helsinki; **1090 Rahikainen Ville** leipomotyöläinen, luottamusmies Helsinki; **1091 Rasijärvi Eero** eläkeläinen Helsinki; **1092 Rinne Reijo** diplomi-insinööri, valtiot. maisteri Helsinki; **1093 Rontu Laura** meteorologi Helsinki; **1094 Räsänen Senja** eläkeläinen Helsinki; **1095 Saarinen Seppo** eläkeläinen Sipoo; **1096 Salava Hannele** lastentarhanopettaja, eläkeläinen Helsinki; **1097 Salin Olli** valtiot. kandidaatti, eläkeläinen Helsinki; **1098 Saloheimo Mari** filosofian maisteri, tutkija Helsinki; **1099 Sandberg Tiina** ympäristösuunnittelija, pääsihteeri Helsinki; **1100 Seppänen Antti** tanssitaiteen kandidaatti Helsinki; **1101 Siivonen Stacy** eläkeläinen Tampere; **1102 Sundell Markku** eläkeläinen Helsinki; **1103 Suonperä Arjo** varatuomari Espoo; **1104 Sutinen Reijo** putkiasentaja Riihimäki; **1105 Tammi Risto** palopäällikkö Kerava; **1106 Tuominen-Aliferenko Helena** Master of Arts Helsinki; **1107 Wahrman Kalevi** teleasentaja, häradsdomare Porvoo; **1108 Viitaniemi Arto** toimitsija Järvenpää; **1109 Wilenius Bo** pensionär, filosofian maisteri Kouvola; **1110 Vuori-Salo Tuula** psykologi, työnhaja Helsinki; **1111 Väisänen Juha-Pekka** käsitetaiteilija, puheenjohtaja Helsinki; **1112 Ylönen Iida** muotoilija (AMK), myyjä Hyvinkää

Kommunistit ja demokraatit -listan ohjelma HOK-Elannon vaalissa 2020. Tule mukaan vaikuttamaan Helsingin Osuuskauppa Elannon toimintaan niin, että se tarjoaa vaihtoehtoa kaupalliselle voitontavoittelulle. Haluamme kehittää edullista, ympäristöystävällistä ja reilua osuustoimintaa, jonka päätöksenteossa kuuluu jäsenten ja työntekijöiden ääni.

Iso vaikuttaja

Noin 630 000 jäsenen ja 6 000 työntekijän HOK-Elanto on iso tekijä Helsingin seudulla. Sen liikevaihto on yli 2 miljardia ja osuus alueen päivittäistavara-kaupasta 43 prosenttia. HOK-Elanto vaikuttaa 10 kunnan alueella kaupan, ravintoloiden, hotellien ja muiden palvelujen kehitykseen. Samalla se muovaa osaltaan muutakin kehitystä.

HOK-Elannon suuruus antaa mahdollisuuksia edistää esimerkiksi lähikauppaa, vähentää päästöjä ja säästää energiaa. Mutta se voi huonoilla valinnoilla myös keskittää palveluja ja lisätä turhaa kulutusta. Kilpailuun markkinoista ja toimipaikoista liittyy riskejä korruptiosta ja koplauksista kuntien päätöksentekoon.

Vaikuta vaalissa

Jäsenet eli asiakasomistajat voivat HOK-Elannon vaalissa 26.3.-6.4. vaikuttaa siihen, ohjaavako osuuskauppaa liikevoittojen tavoittelu vai asiakasomistajien tarpeet ja osuustoiminnan periaatteet. Vaaleissa valittavasta edustajistosta riippuu, millaisia henkilöitä valitaan muihin johtoelimiin, miten heitä valvotaan ja kuinka asiakasomistajien ääni kuuluu päätöksenteossa. Kyse on myös siitä, tyytykö edustajisto vain kumileimasimen asemaan vai ottaako se vahvan roolin osuuskaupan suuntaamisessa.

Kommunistien ja demokraattien ehdokaslista kutsuu osallistumaan HOK-Elannon vaaliin. Tarjoamme mahdollisuuden vaikuttaa edullisen lähikaupan, sosiaalisesti vastuullisen, ympäristöystävällisen, työntekijöille kunnollisen työehtoja turvaavan ja reilun osuuskaupan puolesta. Toimimme asiakasomistajien ja työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi myös vaalien välillä.

Haluamme nostaa esille osuustoiminnan mahdollisuudet ja työväenliikkeen ihanteet vaihtoehtona kapitalismin ja Euroopan unionin voimistamalle eriarvoisuudelle, riistolle, keskittymiselle ja suuryhtiöiden vallalle.

Edullista lähikauppaa

Alepa-lähikauppojen hintatasoa tulee alentaa. Se on nyt selvästi S-marketteja ja Prismoja korkeampi. Tämä on epäoikeudenmukaista pienituloisia, lapsiperheitä ja vanhuksia kohtaan, joille pidemmät kauppamatkat ovat hankalia. Monipuolisilla lähikaupan palveluilla on edistettävä alueellista tasa-arvoa. Osuuskaupan ei pidä tavoitella voittoa korkeilla hinnoilla.

Oikeudenmukaisemmat bonukset

Bonus-järjestelmää on muutettava niin, että se ei suosi suurituloisia, jotka saavat nyt isoista ostokistaan suhteellisesti suuremman ostohyvityksen. Työttömien, opiskelijoiden, eläkeläisten ja muiden pienituloisten asemaa on helpotettava lisäämällä välttämättömystarvikkeiden ale-tarjouksia. Kulttuurin ja liikunnan asiakasomistajaetuja on laajennettava. Kauppojen lehtipisteiden valikoimaa on laajennettava kulttuuri-, mielipide- ja työväenlehdillä.

Ilmastoteot ja ympäristö-vastuu

Viime vuosien kehitys osoittaa, et-

tä osuuskaupalla on paljon mahdollisuuksia säästää energiaa ja siirtää uusiutuvan energian käyttöön. Tätä muutosta haluamme vauhdittaa. HOK-Elanto ja S-ryhmä voivat myös kehittää omaa tuotantoa, joka edistää ekologista rakennemuutosta.

Hävikiä ja jätteitä tulee vähentää. Kierrätyksen pitää olla kuluttajille helppoa ja varmistaa, ettei kaupasta siirry jätteitä kaatopaikoille.

On syytä edistää lähiruokaa ja paikallistaloutta helpottamalla uusien osuuskuntien ja pienyritysten mahdollisuuksia tarjota tuotteitaan. HOK-Elanto voi valinnoillaan ja markkinoinnillaan helpottaa siirtymistä teollisesta eläintuotannosta yhä enemmän kasviperäiseen ruokavalioon. Myyntiin ei pidä ottaa geenimuunneltuja tuotteita, joiden terveys- ja ympäristövaikutuksista ei tiedetä tarpeeksi.

Työllistäminen ja kunnan työehdot

Isona toimijana HOK-Elanto ja S-ryhmä vaikuttavat työehtoihin ja työllisyyteen. Osuuskaupan tulee irtaantua EK:n linjasta ja sopia paremmista työehdoista. Matalia palkkoja tulee nostaa suhteellisesti muita enemmän.

Palvelujen ja myös työhyvinvoinnin parantamiseksi tarvitaan lisää työntekijöitä. Työsuhteiden tulee olla ensi sijassa koko-aikaisia ja vain työntekijän itse sitä esittäessä osa-aikaisia. On käynnistettävä kokeiluja työajan lyhentämisestä 6 tuntiin ansiotasoa alentamatta. Yö- ja sunnuntaitöitä tulee rajoittaa. Työntekijöiden tulee saada edustus osuuskaupan hallitukseen.

Reilua kauppaa

Osuuskau- pan tulee kehittää reilua ja suoraa kansainvälistä kauppaa ilman ylikansallisten yhtiöiden välikäsiä. Pitää varmistaa, että hankinnoissa ei käytetä lapsityövoimaa, poljeta työntekijöiden oikeuksia eikä pilata ympäristöä. S-Pankin sijoitustoiminnan tulee olla eettisesti kestävä ja välttää taloudellisia riskejä.

Ostoboikotit ovat keino, jolla osuuskaupan on syytä reagoida laajamittaisiin ihmisoikeuksien loukkauksiin, kuten Israelin laittomaan miehitykseen palestiinalisalueilla. Osuuskaupan tulee toimissaan torjua rasismi ja edistää maahanmuuttajien työllistymistä.

Jäsenille lisää vaikutusmahdollisuuksia

Asiakasomistajien vaikutusmahdollisuuksia on lisättävä esimerkiksi verkossa, järjestämällä alueellisia foorumeja ja vahvistamalla jäsenten aloitteiden roolia. Edustajiston valtaa tulee lisätä. Hallitukseen ja hallintoneuvostoon ei pidä valita henkilöitä, joka ovat kunnissa päättämässä kauppapaikoista. Johtajille ei pidä maksaa kohtuuttomia palkkoja ja palkkioita.

Nämä tavoitteet yhdistävät meitä työväenliikkeessä, ympäristö- ja muissa kansalaisliikkeissä, eri puolueissa ja niiden ulkopuolella toimivia. Näiden tavoitteiden puolesta haluamme kehittää yhteistoimintaa. Jokainen ääni työväenliikkeen ja edistysmielisen osuustoiminnan tavoitteiden puolesta on tärkeä!

Kommunistien ja demokraattien ehdokaslista

Sperbankin hallituksen jäsen Esko Aho: Venäjän historian surkein vaihe oli Neuvostoliiton aika

Kansainvälinen työväenliike ja merkittävin saavutus, Neuvostoliitto, ovat jääneet Venäjän kapitalismin palveluksessa olevalle Esko Aholle vieraaksi. "Venäjä ei taloudellisesti suinkaan ollut pohjalla Neuvostoliiton romahdettua 1990-luvulla, vaan Venäjän surkein aika oli vuosina 1917-1991", Esko Aho toteaa Helsingin telakalla tammikuun alussa Ruoholahden Suomi-Venäjä-seuran tilaisuudessa. Aho esitelmöi Venäjän tulevaisuuden haasteista. Kyseisiin vuosiin 1917-1991 mahtuu juuri Neuvostoliiton olemassaolo. Aho perusteli väitettään venäläisen taloustieteilijä Jegor Gaidarin kirjalla Imperiumin tuho (2014). Gaidar kertoo kirjassaan, miten Venäjä oli ennen vuotta 1917 maailman suurin viljan viejä, mutta hetki ennen Neuvostoliiton romahdusta maa oli viljan suurin ostaja maailmassa.

Hietalahden telakka (Helsinki Shipyard Oy) on vaihtanut monesti omistajaa. EU:ssa kova kilpailu on sitä kurittanut. Usein kauppa itänaapurin on ollut sen pelastus. Keisarin Venäjä tilasi sieltä torpedohävittäjiä. Sodan jälkeen siellä valmistettiin sotakorvauslaivoja. Nyt se on venäläisomistuksessa ja valmistaa mm. Jäänmuruttajia ja risteilyaluksia.

Öljyn kulutus kääntyy laskuun

Keskustalainen Aho on Suomen ex-pääministeri ja hän työskentelee Ve-

näjän suurimman pankin, Sperbankin hallituksen jäsenenä. Aho näki Venäjän haasteena tulevaisuudessa öljyn kulutuksen hiipumisen. Öljyn kulutus kasvaa enää 0,6 prosen-

tin vuosivauhtia. Se tuo Venäjän talouteen Ahon ennustuksen mukaan tiukat ajat. "Venäjän talous perustuu öljyn, kaasun ja mineraalien vientiin. Venäjän on ryhdyttävä modernisoimaan talouttaan", Aho arvioi. "Kiina ja USA eivät ole todellisia kaupakumppaneita Venäjälle, mutta Euroopan Unioni sen sijaan on. Historian vääjäämättömyydellä Venäjä ja Eurooppa tulevat löytämään toisensa", Aho uskoi.

Suomella tilaisuutensa

Esko Aho katsoi pakotteiden olevan asioita, joiden kanssa talouselämän tulee elää. "Poliitikot tekevät päätöksiä, joihin elinkeinoelämä sopeutuu. Pakotteiden puitteissakin voi toimia", Aho lohdutti. Hän nä-

ki suomalaisella talouselämällä mahdollisuudet jätteen kierrätyksessä Venäjällä sekä kaapelilyhteyden luomisessa arktisilla alueilla Aasiaan Eurooppaan. Helsingin telakan toimitusjohtaja Carl-Gustav Rotkirch lupasi rakentaa kaapelinlaskua varten erityislaivat. Kaapelihanke on vasta idea-asteella.

Esko Aho on venäläisen valtionpankin Sperbankin hallituksen jäsen.

Telakalla uudet omistajat

Helsingin telakka sai uudet omistajat viime keväänä: kaksi venäläistä liikemiestä, jotka ovat sitoutuneet pitämään telakan kilpailukykyisenä. Telakalla on kahden laivan tilaukset sisällä.

Telakka keskittyy jatkossa jäänmuruttajiin, pieniin risteilyjoihin ja erityislaivoihin. "Edelleen-

kään suomalaiset pankit eivät luota meihin, eli työntekijöiden palkat joudumme maksamaan saksalaisten pankkien kautta", hän sanoi. Suomen meriteollisuudella on Rotkirchin mukaan haasteena tulevaisuuteen uusien omistajien johdolla. "Telakkateollisuus työllistää 30 000 henkeä.

Carl-Gustav Rotkirch uskoo Helsingin telakan tulevaisuuteen uusien omistajien johdolla.

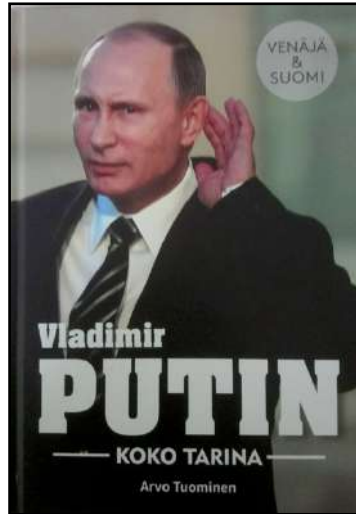
Tilauksien perusteella tarvitsemme työvoimaa 10 prosenttia lisää eli noin 3000 työntekijää vuodessa", Rotkirch kertoi. Aalto-yliopisto ja Meriteollisuusyhdistys ovat keskusteluyhteydessä koulutuksen takaamisesta telakkateollisuudelle.

Teksti ja henkilökuvat: Leena Hietanen

Kepeästi Putinista ja Neuvostoliitosta: Arvo Tuomisen Putin-kirja on pikakelaus aikamme itään

Kirja-arvostelu:
Arvo Tuomisen: Vladimir Putin - koko tarina, ss. 240
Kustantaja: readme.fi, 2019, painettu EU:ssa.

Tietokirjailija, dokumentaristi ja toimittaja Arvo Tuominen on rohkeasti tarttunut suureen aiheeseen, Venäjän presidentti Vladimir Putinin ja Putinin kasvuympäristöön, Neuvostoliittoon. Kirjan tekota ja aiheen suuruus saa suhtautumaan kirjaan hiukan skeptisesti. Tuominen on kerännyt materiaalia oman venäläisen tuttavapiirinsä avulla sekä lukemalla lehtiä ja kirjoja. Lähdeluetteloon on päässyt jopa ammattimainen valeutisten levittäjä, Guardianin toimittaja Luke Harding, joka on saanut aivan aiheellisesti porttikiellon Venäjälle.

Georgian sodan aikaan ollut presidentti.

Kommunismi on mörkö

Tuominen piirtää kuvaa Neuvostoliitosta Putinin nuoruuden ja lapsuuden kautta. Hänen laverteleva pakinatyyliinsä mahdollistaa kaikenlaisen triviaalitiedon sisällyttämisen tekstiin, joka helpottaa lukemista. Stalinista hän ei löydä mitään hyvää. Hän antaa tunnustuksen 13 prosen-

tin tasaveron keksimisestä Putinin neuvonantaja Andrei Illarionoville, vaikka se on Neuvostoliiton lahja Venäjälle. Tuominen katsoo, että hyvinvointivaltio syntyi vastavoimana kommunismille. Voihan asian niinkin päin nähdä, Arvo Tuominen esitteli kirjaansa Suomi-Venäjä seuran Ruoholahden osaston kirjailijatapaamisessa marraskuussa.

Arvo Tuominen esitteli kirjaansa Suomi-Venäjä seuran Ruoholahden osaston kirjailijatapaamisessa marraskuussa.

Jotkut virheet ovat marginaalisia, mutta olisi ollut korjattavissa pelkästään Googlen avulla. Suomalaisvenäläisen pojan, Anton Salosen salakuljetus konsulin auton takakonkissa oli pitkään etusivun uutinen. Suomi ei suinkaan saanut Venäjältä myös hänen äitiään, vaan pojan äiti tuli Virosta.

Valtataistelu Venäjällä

Kirjan kiinnostavinta antia on Neuvostoliiton romahduksen ja sitä seuranneiden vallanvaihdosten ku-

Helppolukuinen historia-katsaus

Tuominen onnistuu tempaamaan lukijan mukaansa Neuvostoliiton viime vaiheisiin ja Nyky-Venäjän nopeisiin vallanvaihdoksiin. On maakuasia, uskooko hänen sukkeluukisaan Putinista tai Neuvostoliitosta. Ne luovat lukijalle ilmapiirin, että kaikkea kirjoitettua ei kannata ottaa aivan vakavasti ja hyvä niin. Tuominen on sopivaa luettavaa sekä Venäjän ystäville että vihamiehille. Paikka paikoin hän toistaa länsimediata, kuten Putin on arvaamaton, Putinilla on miljardit piilossa lännessä tai että Venäjä on Ukrainan konfliktissa osa-

puolena.

Monessa asiassa hän taas arvostaa Putinia kuten Tsetsenian kriisin ratkaisijana. Sitä harvoin lännessä muistetaan. Tsetseniasta on tullut yksi ongelmattomimpia Venäjän alueita. Tsetsenian johtaja Ramzan Kadyrov jopa matkusti Putinin oikeana kätenä vierailulle Saudi-Arabiaan. Harva johtaja on saanut itselleen niin lojaalia tasavaltaa kapinovien terroristien tilalle.

Tuominen myös muistuttaa Libyan tuhosta ja Venäjän presidentti Dmitri Medvedevin osuudesta siihen. Putin saa kunniata niin Syyrian auttamisesta kuin Georgian sodan ratkaisemisesta, vaikka hän

Kapitalismin ylipappi on puhunut

Eilisen 25.1 YLE:n Ykkösaamun lähtöksen jälkeen, jonka vieraana oli itse Björn Wahlroos, ei pitäisi olla epäselvää, minkälaisessa yhteiskunnassa elämme. Wahlroos hyökkäisi sumeilematta työläisten kimppuun siihen malliin mitä häneltä ja hänen kaltaisiltaan voi odottaa.

Viikolla 4 YLE kertoi toimittaja Minna Pantzarin tehneen laskelmia Kikyn vaikutuksista, josta sai käydä lukemassa YLE:n verkkosivuilta. Pantzarin mukaan sosiaaliturvamaksujen säilyttäminen yhä enemmän työläisten maksettavaksi toi työntantajien pussiin arviolta 5,8 miljardia euroa. Kun lasketaan työajan pidennykset ja lomarahen vähennykset, summa kasvoi n. 7 miljardiin euroon. Toisaalla taas kerrottiin 2000-luvulla työntäjille eri keinoin annettujen helpotusten tuoneen hei-

dän pussiin arviolta 22 miljardia euroa. Kuinka paljon viimeisten vuosikymmenten saatossa on jaettu osinkoja, viime vuonna muistaakseni noin 13 miljardia euroa. Näistä tämä kapitalistien ylipappi visusti vaiken.

Mistä tämä kertoo? Siitä kun mikään ei riitä ahneudessa? Kertoo myös kapitalistien avoimesta röyhkeydestä. Röyhkeydelle antaa jansijaa oikeistolainen yhteiskunta, joka päivästä toiseen syöttää eri medioiden kautta täyttä pajunköyttä ihmisten hämmästeltyiksi. Pelotellaan, uhkaillaan (kuten Wahlroos juuri teki) ja maalataan piruja seinille sen minkä ehditään. Ammattiliittoja parjataan ja lytätään joka taholta. Ei sanallakaan muisteta kertoa mitä kaikkea meidän työläisille ja heikoimmassa asemassa oleville on vuosien saatossa AY-liikkeen toi-

minnan ansiosta saatu.

Toisaalta Wahlroosin ulostulo saattoi olla se piristysruiske, jota ammattiyhdistysliike ja miksi ei myös vasemmistolainen työväenliike kipeästi kaipaa. Hyvällä syyllä voimme kysyä, mihin maamme ajautuisi Wahlroosin ja hänen juoksupoikiensa oikeistolaisten voimien aikakaudella, jos ay-liike ja vasemmisto jostain syystä saataisiin nujerrettua? Nyt ei työläisten ja vähäosaisten pitäisi liittyä siihen karmaisevaan kuorolauluun, jolla eduskunnan oikeisto yhdessä kapitalistien kanssa hyökkää yötä päivää Marinin hallitusta vastaan. Siitä ei hyvää seuraa. Ajatelkaa nyt hyvät ihmiset mihin ehdinkoon olisimme ajautumassa, jos nyt lähdetään oikeiston kelkkaan vaatimaan kovaa oikeistolaista politiikkaa? Eikö Sipilän hallitus-

ten jäljet pelota? Näinkö lyhyt on ihmisten muisti?

Totta mooses hallitusta täytyy ja pitääkin arvostella. Se on sitä kansandemokratiaa. Väitän hallituksen olevan mielisään kansalaisten aktiivisuudesta ja palautteesta, joita se saa. Itse aion olla aktiivinen siihen suuntaan ja olenkin ollut muun muassa hävittäjähankintojen suhteen. Myös pääomatulojen verotusremonttia odottaisin hallitukselta. Kuitenkin toivoisi palautteen olevan asiallista ja arvosteluissa muistetaan minkälaisessa yhteiskunnassa elämme? Kovassa oikeiston puristuksessa on ollut todella vaikea ajaa pienituloisten ja työssäkäyvien asiaa. Sen olemme jo hallituksen lyhyen ajan sisällä saaneet todeta.

Oikeiston ja kapitalistien vyörytys on niin massiivista, että on

syytä pohtia laajojen kansanjoukkojen käyttöä vastavoimana paljastamaan oikeistolaisen yhteiskunnan koko kuva. Jos oikeisto yrittää eri keinoin kaataa hallituksen ajamia helpotuksia kaikille pienituloisille tai muuta vastaavaa, olen heti valmis lähtemään kaduille puolustamaan hallitusta oikeistoa vastaan.

Se ei myöskään tarkoita sitä, jos hallitus antaa siimaa palveluiden yksityistämislle, heikentää maaseudun ihmisten elinoloja jne., niin totta kai kerromme sen vaikka mielenosoituksin, että nyt on syytä viheltää peli poikki. Ei kuitenkaan niin, että tulisin vaatimaan vaihtoehtona oikeistolaista hallitusta. Se on jo nähty ja yhä maksamme siitä karvaasti.

Hannu Tiainen
26.1.2020 Kihniö

Viron uusi itsenäisyys 1991: Valettu vallankaappaus katkaisi jatkuvuuden Neuvosto-Virosta

Viro itsenäistyi uudelleen elokuussa 1991 Moskovan epäonnistuneen vallankaappausyrityksen seurauksena. Viroa johti tuolloin pääministerinä Edgar Savisaar ja presidenttinä Arnold Rüütel. He olivat Neuvosto-Viron viimeiset ja uudelleen itsenäistyneen Viron ensimmäiset johtajat. Molemmat olivat Viron kommunistipuolueen jäseniä. Heidän johdollaan itsenäistynyt Viro oli Neuvosto-Viron suora jatkaja. Kansainvälinen yhteisö antoi tunnustuksensa Savisaaren ja Rüütelin virolle ja otti maan YK:n jäseneksi syyskuussa 1991.

Kuva: Leena Hietanen

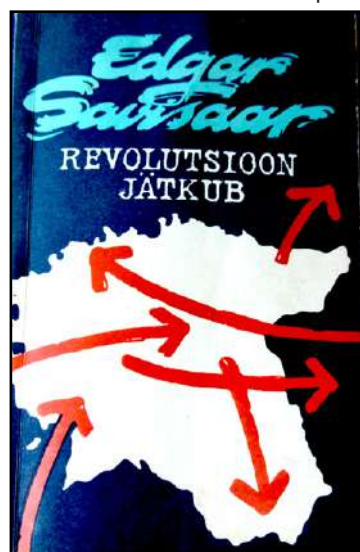

Edgar Savisaaren virallinen muotokuva talousministerinä 2005. Kuva Viron talousministeriö.

Heti perään järjestettiin Korkeimman neuvoston vaalit maaliskuussa 1990. Kansanrintama voitti saaden 24 prosenttia äänistä eli 45 paikkaa 105:stä kansanedustajasta. Savisaar muodosti hallituksen Kansanrintaman kansanedustajista. Viron Kongressille tämä oli tappio ja se kiristi sisäpoliittista ilmapiiriä. Viron Kongressista tuli kilpailija Viron Korkeimmalle Neuvostolle, vaikkei sillä ollut lainsäädäntö- ja toimeenpanovaltaa. Kongressin johtohahmo Tunne Kelam arvioi, ettei Viron Korkeimmasta Neuvostosta tarvitse välittää, koska valta on luisumassa sen käsistä eikä länsi keskustele sen kanssa.

Kommunistit hajoavat

Viron kommunistipuolueen, EKP:n johto vaihtui kesken itsenäisyysliikkeen. Kesäkuussa 1988 keskustomiteen johtoon nousi Vaino Väljas huonosti viroa osaavan Karl Vainon tilalle. EKP asettui kokouksessaan syyskuussa 1988 tukemaan Viron itsenäisyyttä. Vielä saman vuoden marraskuussa Vaino Väljas johti Viron Korkeimman Neuvoston ylimääräistä istuntoa, jossa hyväksyttiin Viron itsenäisyysjulistus. Erimielisyydet puolueen sisällä johtivat kuitenkin puolueen hajoamiseen EKP:n XX (20.) kongressissa maaliskuussa 1990. Puolueen enemmistö asettui tukemaan Viron itsenäistymistä Neuvostoliitosta. Samalla se arvioi uudelleen puolueen historiallis-poliittisen merkityksen ja päätyi luomaan Viron oman, Neuvostoliiton kommunistisesta puolueesta riippumattoman kommunistisen puolueen. Vähemmistö kongressin osanottajista ei hyväksynyt nationalistien myötäilyä, vaan halusi Viron jäävän osaksi Neuvostoliittoa. He muodostivat puolueen, joka jatkoi Neuvostoliiton kommunistipuolueen linjalla. Sen toiminta kiellettiin elokuussa 1991. Enemmistöläiset muodostivat itsenäisen Viron Kommunistisen puolueen, jonka nimi muutettiin vuonna 1992 Viron demokraattiseksi työväen puolueeksi. Sen jatkaja on tänään Eestimaa Ühendatud Vasakpartei eli Viron Yhdistynyt Vasemmisto. Puolueella ei ole parlamenttiedustusta. Sen kannattajakunta löytyy Viron venäjänkielisistä asukkaista.

Edgar Savisaar kirjoitti vuonna 1988 kirjan "Vallankumous jatkuu".

Ulkovirolaiset perustuslain luojina

Ulkovirolaiset perustuslain luojina

Itsenäistymisen jälkeen riitely Viron Kongressin ja Kansanrintaman hallitseman Korkeimman Neuvoston välillä paheni. Suurin erimielisyys koski venäläisten asemaa. Viron Kongressi onnistui kaatamaan Savisaaren hallituksen talvella 1991-92 syntyneen talouskriisin seurauksena. Savisaar joutui julistamaan Viroon hätätilan parlamentin venäläisten äänillä. Se johti siihen, että Viron Kongressi pakotti Savisaaren hallituksen eroamaan tammikuussa 1992.

Viroa ryhtyi johtamaan pääministeri Tiit Vähi, jonka virkamieshallitus oli vallassa helmikuusta 1992 ensimmäisiin parlamenttivaaleihin saakka lokakuussa 1992. Viron Kongressin yhteistyö virkamieshallituksen kanssa oli saumaton. Viroon puuhattiin uutta perustuslakia. Kansanrintama halusi, että se hyväksyttäisiin vaaleilla, joihin osallistuu koko Viron asukaskunta. Viron Kongressi vaati, että vain etniset virolaiset saavat osallistua vaaleihin. Kongressi kutsui maassa asuvia venäläisiä "vieraan valtion edustajiksi".

Perustuslakia valmisteli ulkomaalaisista koostuva kolmijäseninen toimikunta: Hain Rebas Ruotsista, Rein Taagepera USA:sta ja Johan Kristjan Talv Suomesta, Turusta. Kaikki olivat pakolaisten jälkeläisiä, Viron Kongressin ehdokkaita, joten Viron Kongressi pääsi vahvasti vaikuttamaan uuden Viron syntyyn. Uusi perustuslaki hyväksyttiin kansanäänestyksessä 28.6.1992 ilman venäläisten osanottoa. Se noudatti täysin Viron Kongressin luonnosta eli Viro palautti voimaansa vuoden 1938 perustuslain. Sen perusteella 500 000 venäläistä kadotti kansalaisuutensa eivätkä he voineet osallistua syksyn parlamenttivaaleihin.

Nationalistit voittavat

Lokakuun 1992 parlamenttivaaleihin osallistui 17 puolueen ja vaaliliiton ehdokkaita. Kommunistien poliittisia oikeuksia rajoitettiin. Heillä ei ollut oikeutta asettua ehdolle syksyn vaaleissa eikä myöskään venäläisillä. Vasemmistolla ei käytän-

nössä ollut minkäänlaista ehdokasasettelua.

Vaalit voitti Isänmaa-puolue. Se sai äänistä 22 prosenttia. Pääministeriksi nousi Mart Laar. Kansanrintama johtajanaan Edgar Savisaar sai äänistä 12 prosenttia ja oli kolmanneksi suurin puolue. Toisena oli porvarillinen liittoutuma Kindel kodu, Turvallinen koti, joka sai 13,6 prosenttia äänistä.

Uuden perustuslain hyväksymisen yhteydessä ratkaistiin myös tapa valita presidentti. Arnold Rüütel oli edelleen Viron suosituin poliitikko, joten nationalistit pelkäsivät hänen voittavan suorassa kansanvaalissa. Sen takia presidentin vaali päätettiin järjestää kaksivaiheisena. Ensimmäisellä kierroksella kansa sai valita suosikkinsa. Jos kukaan ei saa suoraan enemmistöä, valinta siirtyy parlamentille.

Valettu vallankaappaus

Rüütelin vastaehdokas oli Isänmaa-puolueen Lennart Meri. Äänen hajoittamiseksi ehdolle asetettiin Amerikan virolainen Rein Taagepera. Ensimmäisellä kierroksella Arnold Rüütel sai odotetusti eniten ääniä, 41 prosenttia, muttei tarvittavaa ehdotonta enemmistöä. Toisella kierroksella parlamentissa vastakkain olivat Arnold Rüütel ja Lennart Meri, jolloin Lennart Meren valinta Viron uudeksi presidentiksi oli kansallismielisten hallitsemassa parlamentissa selvä.

Viron Kongressi oli voittanut. Se lakkautettiin pian tämän jälkeen tehtävänsä tehneenä. Viro oli siirtynyt kansallisvaltioksi monikansallisella väestöllä. Neuvosto-aika julistettiin laittomaksi ja sosialismin aika miehitykseksi. Puoli miljoonaa venäläistä jäi vaille kansalaisuutta. Mart Laar ja Lennart Meri jatkoivat Edgar Savisaaren ja Arnold Rüütelin hankkimalla kansainvälisellä hyväksynnällä Viron itsenäisyydelle, mutta sisältö oli oleellisesti muuttunut. Sosialistisesta, demokraattisesta Virosta oli tullut apartheid-Viro. Laar ja Meri eivät koskaan kansainvälisesti hankkineet uutta tunnustusta vallankaappamalleen kansantasa-vallalle. Nyky-Virossa uusi itsenäisyys aloitetaan laskemaan syksystä 1992. Se opetetaan myös koulujen historian tunneilla. Koulujen historian kirjan on kirjoittanut Mart Laar.

Leena Hietanen (jatkuu)

Lähde: Sirje Kiin: Eesti Kongressi Ajalugu (Kirjasta Eesti Kongressi siis ja praegu, toimittaja Eve Pärnaste, v. 2000, Tallinna (<http://www.sirjekiin.net/Eesti/Eesti%20Kongressi%20ajalugu.htm>))

Historian saatossa virolaisia on siirtynyt joukoittain muuallekin kuin Ruotsiin, USA:han tai Suomeen. Talonpoikaikapinoiden kustotoimpiteiden johdosta sadat tuhannet Eestin talonpojat joutuivat pakosalle. Kuvassa Krimin virolaisia kokoontui 19.11.2015 Gvardenskajan kylään vihkimään 100 vuotta aiemmin pidetyn 1. laulujuhlan muistomerkien paljastusta. Samassa yhteydessä he kokoontuivat myös isänmaallisen sodan muistomerkillä.

Kilpailevat itsenäisyysliikkeet

Neuvostoliitossa oli Mihail Gorbatsov noussut valtaan 1985 ja aloittanut perestroikan. Sen innoittamana Virossa vuonna 1987 Edgar Savisaar, Siim Kallas, Mihkel Tikma ja Tiit Made kehittävät talousohjelman IME, Isemajandav Eesti, jonka avulla Virossa tulisi taloudellisesti riippumaton Moskovasta. Talousuudistusten toteuttamiseksi luotiin poliittinen liike Rahvarinne, Kansanrintama, jonka syntysanat sanottiin 1988. Kansanrintama oli maltillinen pyrkien eroamaan Neuvostoliitosta rauhanomaisesti sekä säilyttämään suhteet Venäjään ja maan venäläisiin. Kansanrintaman johtaja oli Edgar Savisaar.

Neuvosto-Virossa oli toinenkin, kilpaileva itsenäisyysliike, Eesti Kongress (Viron kongressi). Viron Kongressissa yhdistivät voimansa Viron muinaismuistoyhdistykset, Viron kristilliset ja muut antikommunistiset liikkeet. Luonteeltaan se oli taantumuksellinen, nationalistinen ja vastavallankumouksellinen. Viron Kongressin johtohahmoja ovat olleet Eagle Parek, Enn Tarto, Trimivi Velliste ja nykyinen europarlamentaarikko Tunne Kelam.

Merkittävin ero Kansanrintaman ja Viron Kongressin välillä oli suhtautuminen venäläiseen vähemmistöön. Viron Kongressi hyväksyi vain etniset virolaiset itsenäistyneen Viron kansalaisiksi. Maassa asuvilla venäläisillä olisi mahdollisuus hakea myöhemmin kansalaisuutta. Kongressi alkoi kerätä rekisteriä etnisistä virolaisista Yhdys-

valloissa asuvan, virolaisten pakolaisten jälkeläisen, professori Rein Taageperan aloitteesta. Taagepera myös kehotti virolaisia luopumaan kommunistisen puolueen jäsenyydestä. Virolaiset noudattivat hänen kehoitustaan joukoittain.

Kansanrintama vältti alkuaikoina kaikenlaista separatismia haluten säilyttää liittovaltiosuhteen Neuvostoliittoon. Viron Kongressi syytti Kansanrintamaa ja Savisaarta siitä, että Kansanrintama oli valmis hyväksymään venäläiselle väestölle niin sanotun 0-vaihtoehdon eli antamaan Viron kansalaisuuden automaattisesti.

Varjovalit menestys

Viron Kongressi halusi luoda Virossa kansallisvaltion tukeutuen vuoden 1938 perustuslakiin. Muodollisesti Kongressi hyväksyi jäseneksi ulkovirolaiset myös Neuvostoliiton sisältä, mutta varsinaisesti sen kiinnostuksen kohteena olivat virolaisten pakolaisten jälkeläiset Yhdysvalloissa, Ruotsissa ja Kanadassa. Viron Kongressi järjesti helmikuussa 1990 varjovalit, joita pidettiin myös epävirallisena itsenäisyysäänestyksenä Neuvostoliitosta. Äänestämään rekisteröityi 790 000 virolaista ja yli 60 000 Viron kansalaisuutta tavoittelevaa venäläistä. Vaaleihin osallistui 591 463 äänestäjää, joista 557 163 oli rekisteröityneitä Viron kansalaisia ja 34 345 Viron kansalaisuuden tavoittelijaa. Kongressi valitsi joukostaan 499 edustajaa, joista 38 oli ulkovirolaisia. Vaaleihin osallistui myös Viron kommunistinen puolue ja Kansanrintama, joka myöhemmin teki pesäeron Viron Kongressiin.

Kuvat Heikki Mämmikkö

Savisaaren vaalimökillä oli kansaa, kahvia ja leivoksia 2015

Kuva: Heikki Mämmikkö

EKRE Virossa torjuu "väkevin tunnuksin" maahanmuuton ja monikulttuurisuuden, vaikka näitä muuttajia Virossa tuskin on ainoatakaan. Sitä ei vastusteta, että omat kansalaiset muuttavat halpatyövoimaksi naapurimaihin polkemaan palkkoja ja toisaalta mm. Ukrainasta tuodaan "halpatyövoimaa" omaan maahan. EKRE istuu tänään Viron hallituksen ja se saa Reformi- ja Isänmaa puolueet näyttämään suvaitsevaisilta.

Tuntematon sotilas herättää edelleen keskustelua

Puoli vuotta sitten luin Väinö Linnan "Sotaromaanin". Itsenäisyyspäivänä katsoin Louhimiehen ohjaaman Tuntemattoman sotilaan TV:stä. Silloin syntyi ajatus vertailla kirjaa itse elokuvaan. Vertailuni koskettaa nimenomaan elokuvaversiota. Muutamat elokuvan poistot ovat erikoisia, koska ne ovat varsin tunnettuja kohtauksia aikaisemmista elokuvaversioista. Sellainen oli mm. Petroskoihin saavuttaessa Hietasen pitämä puhe, joka Louhimieheltä puuttuu. Yksi ongelma elokuvassa on, että Linnan Sotaromaanissa "kertoja-äänellä" on hyvin huomattava osa taustojen selvittäjänä. "Kertoja-äänellä" puuttuminen merkitsee, että puolet kirjasta jää kertomatta. Ymmärrettävää tietenkin on, että sen lisääminen elokuvaan on teknisesti vaikeaa. Lisäksi elokuvan pituus pakottaa ohjaajan valitsemaan kirjasta kohtaukset, koska kaikkea ei voi sisällyttää noin 3 tuntiin.

Alun tapahtumia

Paloaukean kokonaisuudesta on useampikin kirjaan sisältyvä tärkeä kohta poistettu, kuten komppanian komentajan Kaarnan ja Korsumäen välinen sotastrateginen ja poliittinen keskustelu sekä Mäkilän kiirastuli varusvarastolla, jokaisen vaatiessa komentajan luvalla uusia varusteita.

Lehdon ammuttua sotavangin, on helppo esittää Hietasen suuttuminen kyseistä tekoa kohtaan, mutta Koskelan närkästymistä ei ole elokuvassa onnistuttu esittämään yhtä kärkevästi kuin kirjassa.

Elokuvan kohtauksessa, jossa Lehto kaatuu, Riitaoja vain pakenee ja kuolee. Kirjassa Riitaoja itseasiassa palaa takaisin Rahikaisen ja Vanhalan jo myöskin paettua ja Lehdon hamutessa kivääriään. Lehdon itsemurhalaukauksesta alkanut vastustajan tulitus pelästättää Riitaojan pakenemaan uudestaan, jonka yhteydessä hän sitten kaatuu.

Joukkosidontateltalla

Elokuvassa joukkosidontateltan kohta esitetään kuin kiusallisena ja nopeasti ohitettavana, jossa mieluummin näytetään lottaa kuin itse ongelmaa. Ohitus on toteutettu ovelasti yhdistämällä se Kariluodon "isämeidän" kohtaukseen. Kirjassa taas kohtaus toimii kenttäpapiin kiirastulena. Eerolan ollessa lähellä loppua, ehdottaa lääkäri papille, että hän suorittaisi Eerolalle "viimeisen voitelun". Saatettuaan Eerolan rajan toiselle puolelle, alkaa toisen puolen sängystä kuuluu nyyhkytystä, jota pappi päättää mennä lohduttamaan. Kolmannelta sängyltä alkaakin kulua jeesustelua, jolloin pappi olettaa siinä sängyssä olijan tarvitsevan hengellistä apua ja kiiruhtaa sinne. Papin helvetti repeää, kun jeesustelija osoittautuu morfiinuhuman sekoittamaksi haavoituneeksi, joka alkaa karjumaan se-

kavia. Edellä mainitulla sängyllä aletaan hermostumaan ja huutamaan. Lääkäri ilmestyy pelastamaan tilanteen eikä papilla ole muuta mahdollisuutta kuin vetäytyä teltasta. Ei auttanut pappia sen enempiä jeesukset kuin isämeidäkään...

Rokan rankaisuyritys, kapina- ja teloitus-kohtaus

Kirjassa tämän voi nähdä kokonaisuutena, joka alkaa pikkusieluisen upseerin nokitusyrityksenä Rokkaa kohtaan, kehittyä täysmittaiseksi kapinaksi ja "päättyy" teloituskohtaukseen, jossa pateettiseen loppulausahdukseen verhoetaan sotilaille ladottu uhkaus. Tämä on siitä mielenkiintoinen, että teloituskohtaus kummittelee kirjan myöhemmissä kohtauksissa, mutta myös Linnan myöhemmissä arvioissa jermuilkulttuurin syntyemisessä. Toinen kertoja-äänelle jäävä arvio tappion syistä liittyy suomalaisen propagandan falskiuteen, mikä mielenkiintoisella tavalla heijastuu WSOY:n sensuuri-viranomaisen innokkaalla saksimishalulla.

Lisäksi Linna muistuttaa kapina-kohtauksessa Lahtisen epäonnistumisen kautta siitä, että suomalaisen sotilaan kapinointi ei ole luonteeltaan poliittista, vaan pyörii oman navan ympärillä.

Elokuvassa tässä esiintyy kaksi heikkoutta. Ensinnäkin "kapinointi" esitetään vain Koskelan jaoksen kohdalla. Tuolloin jää näytämättä sekä se, että koko komppania oli kapinajalalla, mutta myös se, kuinka komppanian kapina murtui Koskelan saadessa jaoksensa lähtemään liikkeelle. Toisena on teloituskohtaus. Kirjassa pataljoonalle luetaan tiedote jo heidän tietämästään teloituksesta, ennen heidän lähettämistä vastaiskuun. Tuossa yhteydessä kertoja-ääni alleviivaa sitä, etteivät miehet voineet nähdä kyseistä teatterillista näytöstä muuna kuin itseään kohtaan uhkailuna ja samal-

la halveerauksena heidän edellisen kesän saavutuksiaan kohtaan. Elokuvassa teloitus ja sotilaille asiasta kertomis-kohtaukset esitetään yhdistettynä, niin että Linnan tarkoitus tulee hyvin esille.

"Kun isot miehet vetelee tämmöistä perkeleen kelkkaa pitkän mettiä edestakaisin..." Tässä kohtauksessa itseasiassa Lahtinen pitää pidemmänkin monologin, joka oli sen verran raju, että WSOY katsoi paremmaksi saksia sen valtaosin pois. Olisi luullut Louhimiehen esittävän sen alkuperäisessä raivossaan, mutta kuinkas sitten kävikään...

"Poeka"

Elokuvassa Hitlerin visiitti Mannerheimin syntäreille rajoitetaan uutisfilmiin. WSOY oli saksinut kohdan, jossa Linna kettui viimeisen päälle Aaton visiitille sekä hiukan "vanhalle umpikierolle maailmankansalaiselle". Vaan kummankohan kettuilun takia WSOY kyseisen kohdan poisti?

Kännäskohtauksessa kertoja esiintyy sosiopoliittisena kommentaattorina esitellen Koskelan taustaa. Kun kertoja jää pois elokuvassa, niin asiaa tuntemattoman katsojan on vaikea ymmärtää, miksi mies liikutui niin pahasti punakaartin marssista "pieni Suomen kansa", että hetkeä myöhemmin piti mennä haastamaan riitaa komentokorsuun asti.

Koskelan perheen punaista taustaa olisi voinut valottaa Koskelan käydessä lomilla. Kyseisessä kohtauksessa, joka kuuluu Louhimiehen lisäyksiin, näytetään kyllä kahden "erkonsodassa" kaatuneen veljeksien kuvia. Vaan sitä kuinka rovasti oli antanut Koskelalle anteeksi Koskelan isän ilkkurisen teon, että kehtasikin pysyä hengissä vankileirillä vain voidakseen rovastin kiusaksi ja harmiksi sitten lunastaa puolikuolleena tältä pappilaan kuuluneen torppansa, ei sitten näytetäkään.

"Perkele. Minä vedänkin vaihteen kakkoselle"

Kirjassa Koskelan saavuttua komentokorsuun hän katsoo jokaista upseeria vihan vallassa, mutta yhden hoilaama "Fahne hoch" ohjasi Koskelan raivon kyseiseen upseeriin. Ilman tuota "Fahne hoch"-ia se olisi voinut olla kuka tahansa huoneessa oleva upseeri, jopa Kariluoto, joka olisi lopuksi joutunut nauttimaan Koskelan luuvitosesta. Elokuvassaan

Louhimies sijoittaa suomalaisen laulun Koskelan kilahdamisen edelle. Mikäli tuolla oli tarkoitus alleviivata sitä "Kyllä minä suomea osaan" ja "Ja taitaa olla paras, että sinäkin pysytlet siinä", niin mielestäni kirjassa Koskelan raivon kanavoituminen "Fahne hoch"-in hoilaajaan onnistuu ilman ylimääräisiä suomalaislauluja paremmin. Valitettavasti juopottelu-kohtauksen loppupuolella oleva Lammion katkera kateuden-ilmaus Koskelan miehistön suosiota kohtaan jää puuttumaan.

Hietalan "anna nyt yks suolanen silakka" kohtaus kirjassa sisältää kertoja-äänien kertoman tarinan, jossa paljastuu Hietalan anovaa ääntä tehokkaammin Mäkilän suomalaisen silakan luovuttajan. Nimittäin sen, että Hietala oli aliupseerikoulussa tukkinut muutaman Mäkilää pilkkaavan irvileuan suut.

"Ja suojele noita suomen herroja ettei ne ..."

Kohtaus, jossa Rokkaa yritetään kurittaa uudestaan, on paikkansa ansainnut, mutta Elokuvassa Honkajoen kurinpalautusyritys on valitettavasti supistettu vain kahteen kohtaukseen: hevosenleikkiin ja Honkajoen-rukoukseen. Kirjassa Hevosenleikki kohtaus perustuu upseerien yritykseen ojentaa pataljoonan jermuja pitämällä heitä sulkeisissa niin kauan, kunnes suostuvat suorittamaan käskyt oikein. Jäljelle jäivät vain Honkajoki ja Viirilä, jotka kumpikin kieltäytyivät taipumasta. Viirilä onnistuu vieläpä vetämään maton sulkeisia vaitvien upseerien alta, täyttämällä loppupuolella ensin käskyt niin kuin ne pitää tehdä ja juuri kun herrat upseerit luulivat päässeensä Viirilästä niskan päälle, aloitti Viirilä hevosen leikkinsä uudestaan. Lopulta oli upseerien lopettava vähin äänin kurinpalautusharjoitukset näiden kahden osalta.

Honkajoen-rukous on myös paikkansa ansainnut, mutta yhtä voimakas on se Lammion Honka-

joen uusi kurinpalautusyritys, jossa Honkajoki pistää Lammiota halvalla ihan viimeisen päälle. Viimeisessä kohtaa Honkajoki kääntää Suomen sotilaallisen tilanteen päälle ja vieläpä sellaisin sanakääntein, että Lammiokin tajuaa tulevansa halveeratuksi.

"Menkää ulos. -Kyllä herra kapteeni. Mutta varoittaisin erästä toisesta tekijästä. Mielestäni pahin uhka on tuo keltainen vaara. -Ulos! Ulos! -Kuten käskette, herra kapteeni."

Honkajoen kääntäessä todellisen sotilaallisen tilanteen ylösalaisin, muistuttaa tuo siitä samanlaisesta tapahtumasta, jossa Aladär Paasosen pidettyä Stalingradin taistelun jälkeen realistista tilannekatsausta eduskunnan poliitikoille, piti pitää toinen tilannekatsaus, jossa loppua jouduttiin muuttamaan muutamien aikaisemmasta pahasti närkästyneen politiikon leppyyttämiseksi. Siinä missä mannerheikki oli pakotettu kyseiseen temppuun, niin Honkajoki teki omansa piruuttaan.

Todettakoon myös, että elokuvassa Rokan kurinpalauttamisyritysosasta on siististi leikattu pois Rokan murjaisu siitä, että sota tullaan häviämään ja pataljoonan komentajan Sarastien vastatoteamus siitä, kuinka merkkejä kyseisen näkemyksen toteutumisesta ei olisi.

Ville Rahikainen
äiteelle

Laaja valikoima käytettyä marxilaista ym. kirjallisuutta, mm.

Afanasjev: Filosofian alkeet. Kl Edistys 1976. Kunto hyvä.
Afanasjev: Tieteellisen kommunismin perusteet. Kl Edistys 1975.
M.T.Iovtšuk, T.I.Oizerman, I.J.Štšipanov: Filosofian historia, 2 osaa, Progress 1982
Iljenkov: Dialektinen logiikka. Esseitä historian ja teorian alalta. Kl Progress 1984.
Kopnin: Dialektiikka, logiikka, tiede. Kl Edistys 1975.
Oizerman: Filosofian pääsuuntauksia. Kl Edistys 1977.
Septulin: Dialektiikan kategoriat ja lait. Kl Edistys 1977.
Stepin: Tieteellisen teorian muodostus. Kl Progress 1983.
Trapeznikov: Historian jyrkkiä käänneitä. Kl Edistys 1975.
Marxilaisen filosofian perusteet. Kl Progress 1960-luku.
Marxilais-leniniläisen filoso-

fian perusteet. Kl Progress 1980
Marxism-leninism perusteet. Karjalan ASNT:n KL 1960.
J.V.Stalin: Leninismien kysymyksiä. Karjalais-Suomalaisen SNT:n kustannusliike
F.E. Sillanpää: Kootut teokset
Juhani Aho: Kootut teokset
Selma Lagerlöf: Kootut teokset

Postitse toimitettaessa hintoihin lisätään postikulut. Kirjat voi noutaa myös marxilaisen opintopiirin kokouksista, Loimaalta tai Espoosta. Paljon muutakin kirjallisuutta, kysy.

Tilaukset:

Postitse: Juha Kieksi, Kytömaantie 174, 32200 Loimaa,
Sähköpostilla: juha.kieksi@sau-nalahti.fi
Tekstiviestillä: 045 671 3408

Kansan äänen järjestöille on kertynyt suuri määrä erilaista marxilaista ja muuta kirjallisuutta. Ohessa joukko esimerkkejä varastomme valikoimista. Laajempi luettelo löytyy mm. Kommunistien liiton kotisivun kautta os. www.kommunistienliitto.com. Etusivulla valitaan Diva-kirjakauppa. Kirjallisuutta löytyy vielä enemmänkin. Kannattaa kysyä.

Poliittisen kirjallisuuden ohella löytyy suomalaista ja ulkomaista kaunokirjallisuutta, dekkareita, tieteellistä ja historiallista kirjallisuutta.

Onko rahaa vai eikö ole?

Kansalaiset esittävät aiheellisen kysymyksen ja odottavat vastausta. Järkyttävän akuutti rahapula on työnantajilla, kunnilla ja valtiolla. Ei puhuttakaan palkankorotuksista eikä eläkeiden ja sosiaalietuuksien korottamisesta. Tuo työnantajien valituskuoro on esiintynyt vuosikymmeniä. Olin työelämässä 42 vuotta ja koskaan ei työnantajan rahanpuute hellittänyt.

Kuitenkin palkkoja pikkuhiljaa vaan korotettiin ja saatiin paperialalle aivan kohtuulliset palkat, jopa jonkun mielestä liiankin hyvät, koska kateuden kyy esiintyy joskus mielipidepalstoilla. Ammattiliiton tehtävänä on jäsentensä etujen ajaminen ja Paperiliitolta se on onnistunut hyvin. Palkkojen ja sosiaalietuuksien korottamiseen löytyy rahaa, kunhan lopetetaan eurojen haaskaaminen tyhmiin ja tuottamattomiin kohteisiin. Suomalaisille aiotaan hankkia uusia hyökyäaseita miljardeilla euroilla. Aseilla ei saavuteta turvallisuutta,

mutta lisätään turvattomuutta. Pitää muistaa uuden aseiden jälkeen suunnitella heti uuden aseiden tuhoava väline.

Pitäisi kertoa mistä ja miltä kansanryhmältä aseisiin menevät rahat otetaan- jostain tarpeellisestihan ne ovat poissa. Koska vain Yhdysvallat ja Nato tarvitsevat Suomeen uusia aseita heidän kuuluisi ne myös maksaa, tämä olisi minun mielestäni oikeudenmukaista. Pitäisi kotiuttaa myös Irakisissa, Malissa ja Afganistanissa olevat suomalaissotilaat. He ovat uuden ajan "panttipataljoona."

Haluaisin keskustelun alle, onko järkevää olla Yhdysvaltojen ystävä, hinta ei vastaa hyötyä. Ostetut ystävät eivät tiukan paikan tullen osoittautu luotetuiksi. Maailmalla ei tällä hetkellä arvosteta Yhdysvaltoja ja Israelia eikä kyseisten vaarallisimpien valtioiden myötäilijöitä.

Reino Velling,
eläkeläinen Jämsänkoskelta

Historiallisen materialismin perusteista (3/1)

Kansan äänen numerossa 5/19 aloitimme historialliseen materialismiin liittyvän artikkelisarjan, joka tulee muodostamaan pohjan lukijajäseniimme historiallisen materialismin perusteiden opiskeluun. Ensimmäisessä osassa käsitelimme kysymystä "Mitä on historiallinen materialismi ja mikä on sen tutkimuskohde. Kahdessa seuraavassa numerossa (6-7/19) käsitelimme yhteiskuntataloudellisen muodostuman käsitettä. Totesimme KÄ 5/19 ingressissä työväenliikkeen haajuksen yhden perussyyn olevan, että meiltä puuttuu tänään yhtenäinen suuntaa luova tieteellinen maailmankatsomus. Marxilaisuutta ei ole päivitetty vastaamaan tieteen uusia saavutuksia. Saman asian sanoimme myös KÄ:n numerossa 3/18 artikkelissa "On palattava Marxiin ja Leniniin (3)". Siinä torjuimme myös väitteet, että materialistinen historiankäsitys olisi marxilaisuudelle vieras näkökanta. Tarvitsemme aikaamme soveltuvan dialektisen- ja historiallisen materialismin opintoaineiston. Tässä ja seuraavassa KÄ:n numerossa käsittelemme yhteiskunnan perustan ja päälysrakenteen vuorovaikutusta. Sivuumme myös merkittäväällä tavalla historiallisen materialismin tieteellisyyskysymystä.

3. Yhteiskunnan taloudellinen perusta ja päälysrakenne sekä niiden vuorovaikutus

3.1. Perustan ja päälysrakenteen käsite. Perustan määräävä osuus päälysrakenteeseen nähden.

Jokainen yhteiskuntataloudellinen muodostuma eroaa laadullisesti muista muodostelmista. Kullekin yhteiskuntataloudelliselle muodostelmalle ovat tyypillisiä tietynlaiset yhteiskunnalliset suhteet. Yhteiskunnalliset suhteet ovat vuorovaikutuksen laji, joita esiintyy vain yhteiskunnissa. Ne syntyvät ihmisen sosiaalisen toiminnan myötä mm. tuotannossa, politiikassa ja henkissä elämässä.

Yhteiskunnallisten suhteiden lajeja on useita, joista mainittakoon taloudelliset, poliittiset, oikeudelliset, sosiaalipsykologiset, organisatoriset, moraaliset. Yhteiskunnallisissa suhteissa on olennaista erottaa ensisijaiset ja toissijaiset suhteet yhteiskunnallisten suhteiden lainomaisuuksien tunnistamiseksi.

Marxismen vastustajat samaistavat marxilaisen yhteiskuntatieteen lainalaisuudet luonnonlakeihin, mikä on ehdottomasti väärin. Historia ei ole persoonaton prosessi, vaan siinä on suuri merkitys kansanjoukkojen tajunnalla ja tahdolla. Marxilainen yhteiskunnallisen edistyksen teoria ei kiistä huomattavien henkilöiden roolia historiassa, mutta se hylkää yritykset korvata maailmanhistoriallisen prosessin objektiiviset lait yksittäisten henkilöiden tajunnalla, tahdolla, tavoitteilla tai intohimolla. Todellisuudessa objektiivisesti kypsyneet suuret historialliset muutokset kaipaavat ja synnyttävät välttämättä poliittisia puolueita, ideologeja ja johtajia eikä päinvastoin.

Kaikki yhteiskunnalliset suhteet voidaan jakaa materiaalsiin (perusta) ja ideologisiin (päälysrakenne) suhteisiin. Ideologiset suhteet muodostavat materiaalistien suhteiden päälysrakenteen.

3.2. Perustan ja päälysrakenteen käsitteiden muotoutuminen työväenluokan maailmankatsomuksessa

Marx ja Engels suorittivat elämäntyönsä työväenluokan tieteellisen maailmankatsomuksen kehittelyn ja tutkimuksen parissa. Esimerkiksi lisäarvoteorian selvittämiseen kului Marxilta 15 vuotta. Myös yhteiskunnan perustan ja päälysrakenteen käsitteiden selvittämiseen Marxilta ja Engelsiltä kului myös n. 15 vuotta.

Teoksessaan Saksalainen ideologia (1845-1846) sen ensimmäisessä luvussa "Feuerbach: materialistisen ja idealistisen kansan-

tokannan vastakkaisuus" (Marx-Engels: Valitut teokset 3 osaa, osa 1, Edistys 1973) kritiikkiä Hegeliä ja Feuerbachia vastaan, Marx ja Engels määrittivät jo yhteiskuntaluokkien ja luokkataistelun merkityksen historiassa, mutta eivät puhuneet perustasta ja päälysrakenteesta. Siinä kuitenkin todettiin (sivu 18): "Ihmisen aivoissa syntyvät utukuvatkin ovat heidän aineellisen, kokeellisesti todettavan ja aineellisista edellytyksistä riippuvaisen elämisen prosessin väistämättömiä härmistyksiä, sublimaatioita."

Tässä Marx ja Engels vielä olettavat, että ihmisen tietoisuus syntyy suoraan materiaalisesta todellisuudesta ilman mitään päälysrakennetta ja siinä vaikuttavien aatteiden dialektista kehitystä. Sitten "Kommunistisessa manifestissa" todetaan: "Mutta älkää kiistekö kansamme, kun mittaatte porvarillisen omistuksen poistamista porvarillisten vapaus-, sivistys-, ja oikeus- ym. käsitteiden mukaisesti. Aatteennekin ovat porvarillisten tuotanto- ja omistussuhteiden tuotteita, samoin kuin oikeutenne on vain laiksi korotettu luokkanne tahto, jonka sisältö riippuu luokkanne aineellisista elämänehtoista." (Valitut, osa 1, sivu 107). Tässä Marx ja Engels jo olettavat porvarilliset sivistys-, oikeus- ym. käsitteet jo päälysrakenteeseen kuuluviiksi, vaikka eivät vielä itse termiä ole määritelleetkään.

Ensimmäisen kerran Marx puhuu perustasta ja päälysrakenteesta teoksessaan Louis Bonaparten Brumairekuun kahdeksastoista vuodenvaihteessa 1851-1852. Hän toteaa: "Eri omistussuhteiden, yhteiskunnallisten olemassaolon ehtojen perustalta nousee kokonainen päälysrakennelma erilaisia ja omalaatuisia tunteita, kuvitelmiä, ajattelutapoja ja elämäntutkimuksia. Koko luokka luo ja muoaa ne aineellisten ehtojen ja vastaavien yhteiskunnallisten suhteiden pohjalta. Yksilö, joka saa ne perinteiden ja kasvatuksen kautta, saattaa kuvitella, että juuri ne muodostavat hänen toimintansa varsinaiset vaikuttimet ja lähtökohdan." (Valitut, osa I sivu 381). Tässäkään Marx ei varsinaisesti määrittele perustaa ja päälysrakennetta, vaikka hän ilmaisee asiat niiden lopullisiksi muodostuvilla oikeilla termeillä.

Perustan ja päälysrakenteen lopullisen määrittelyn Marx kirjoittaa vuonna 1859 esipuheessaan kirjaansa Kansantaloustieteen arvostelua seuraavasti: "Elämänsä yhteiskunnallisessa tuotannossa ihmiset astuvat tiettyihin, välttämättömiin, heidän tahdostaan riippumattomiin suhteisiin, tuotantosuhte-

isiin, jotka vastaavat heidän aineellisten tuotantovoimiensa määrättyä kehitystasetta. Näiden tuotantosuhteiden kokonaisuus muodostaa yhteiskunnan taloudellisen rakenteen, reaalisen perustan, jolle juridinen ja poliittinen päälysrakenne kohoaa ja jota yhteiskunnallisen tajunnan tietynlaiset muodot vastaavat. Yhteiskunnan aineelliset tuotantovoimat joutuvat kehityksensä tietyllä asteella ristiriitaan olemassa olevien tuotantosuhteiden kanssa tai, mikä on vain asian juridinen ilmaisu, omistussuhteiden kanssa, joiden puitteissa ne ovat siihen saakka kehittyneet. Tuotantovoimien kehittämismuodoista nämä suhteet muuttuvat niiden kahleiksi. Silloin alkaa yhteiskunnallisen vallankumouksen aika-kaus. Taloudellisen perustan muuttuessa mullistuu joko hitaammin tai nopeammin koko suunnaton päälysrakenne." (Valitut, osa I sivu 445)

3.3. Tuotantosuhteiden kokonaisuus muodostaa yhteiskunnan taloudellisen rakenteen eli perustan

Yhteiskunnan perusta kattaa kaikki ihmisten väliset taloudelliset suhteet, jotka muodostuvat aineellisen tuotannon ja heidän elämänsä uusinintamisen prosessin. Niihin kuuluvat tuotantovälineiden omistussuhteet, eri sosiaalisten ryhmien, luokkien väliset taloudelliset suhteet ja tuotantovälineiden omistussuhteita johtuvat jaon ja vaihdon muodot. Ihmisten väliset tuotannolliset suhteet ovat olemassa objektiivisesti ihmisten tajunnasta ja tahdosta riippumatta. Ne muuttuvat tuotantovoimien kehityksen vaikutuksesta.

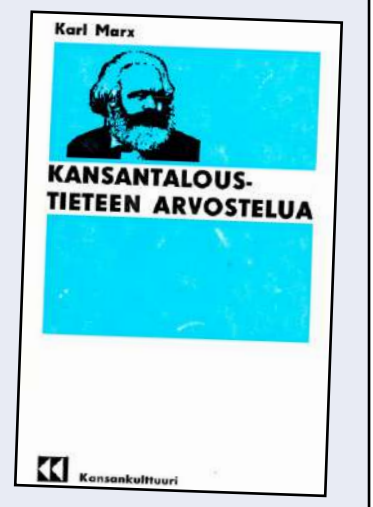
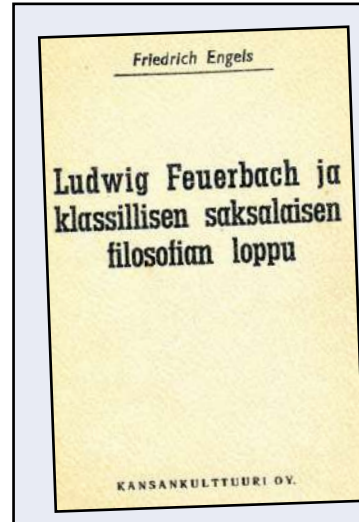
Materiaalistien yhteiskuntasuhteiden käsite on laajempi kuin taloudellisten suhteiden käsite, sillä sisällään myös ihmisten suhteet luontoon, perhesuhteet jne. Yhteistä materiaalisille suhteille on, että ne muotoutuvat läpäisemättä etukäteen ihmisen tietoisuutta ja ne ovat ensisijaisia kaikkiin muihin yhteiskunnallisiin suhteisiin verrattuna.

Esimerkinä materiaalisesta suhteesta mainittakoon arvo. Arvo on yhtä objektiivinen ja materiaalin kuin käyttöarvokin. Samanaikaisesti arvo ei ole aistimellisesti havaittavissa. Arvo on objektiivinen, materiaalin tavarantuottajien välinen suhde. Materiaalisuus sosiaalisessa mielessä ei ole samaistettavissa täysin esineellisen materiaalisuuden kanssa.

Yhteiskunnan taloudellisen rakenteen eli perustan muodostavaan tuotantosuhteiden kokonaisuuteen kuuluu omistuksien muodot, niistä seuraavat ihmisten keskinäiset suhteet tuotantoprosessissa ja hyödykkeiden jaon muodot. Perusta ei voi syntyä ennen kuin aineelliset edellytykset täyttyvät ts. tuotantovoimat ovat kehittyneet riittäväksi tasolle. Perusta mahdollistaa tuotannon järjestämisen ja aineellisten hyödykkeiden jaon. Perusta muodostaa myös pohjan päälysrakenteelle, johon kuuluvat yhteiskunnan oikeudelliset, filosofiset, eettiset, taiteelliset ja uskonnolliset katsomukset.

3.4. Perusta muodostaa pohjan päälysrakenteelle

Perustassa kuvastuu se tuotantotavan puoli, joka määrää välittömästi yhteiskunnan olemuksen, sen aatteet ja instituutiot. Ideologiset suhteet ilmaantuvat läpäistyään en-

Kritiikkiä Feuerbachia ja Hegeliä vastaan Marx ja Engels alkoivat kirjoittaa 1845-1846 teosta "Saksalainen ideologia". Sen ensimmäisessä luvussa "Feuerbach. materialistisen ja idealistisen kansantokannan vastakkaisuus" (Valitut 3 osaa, osa 1, sivu 10) Marx ja Engels jo sivusivat kysymystä perustasta ja päälysrakenteesta. Eniten he tässä teoksessa kuitenkin puolustivat materialistista historiankäsitystä. Tätä teosta ei silloin julkaistu ja aiheeseen Engels pääsi vasta 40 vuotta myöhemmin palaamaan kirjoituksessaan "Ludwin Feuerbach ja klassillisen saksalaisen filosofian loppu". Mutta jo 15 vuotta "Saksalaisen ideologian" jälkeen teoksensa "Kansantaloustieteen arvostelua" esipuheessa Marx määritteli aika selkeästi käsitteet "Perusta ja päälysrakenne"

sin yhteiskunnallisen tietoisuuden. Päälysrakenteeseen kuuluu kolmenlaisia ilmiöitä: (1) yhteiskunnalliset ideat eli aatteet, mielialat, sosiaaliset tunteet ts. ideologia ja yhteiskunnallinen mentaliteetti, (2) erilaiset järjestöt ja virastot ts. valtio, oikeuslaitos ja kirkko, (3) päälysrakenteelliset ideologiset suhteet.

Päälysrakenteen osat ovat eri tavoin yhteydessä perustaan ja toisiinsa sekä jatkuvassa vuorovaikutuksessa. Jotkut päälysrakenteen osat, kuten valtio, oikeus ja ideologia ovat suorassa yhteydessä yhteiskunnan taloudelliseen järjestelmään, kun taas filosofia, uskonto, moraalit ja taide ovat etäämmällä perustasta ja liittyvät siihen välitystehtävien kautta. Kaikki päälysrakenteen osat ovat kuitenkin yhteiskunnan taloudellisen rakenteen heijastumaa ja muuttuvat sen määräävästä vaikutuksesta.

Idealistit ja pääomapiirit kiistävät taloudellisen perustan ensisijaisuuden. Idealistinen sosiologia pitää aatteita, tajuntaa ja yhteiskunnallista elämää ensisijaisena ja taloudellista elämää henkisen ja poliittisen elämän johdannaisena. Eklektisesti ajattelevat sosiologit pitävät taloutta, politiikkaa ja ideologiaa itsenäisinä niin, että ne ovat tasavertaisessa vuorovaikutuksessa ilman, että mikään näistä oli määräävä.

3.5. Esimerkkejä päälysrakenteen muodoista

3.5.1 Poliittinen päälysrakenne:

Yhteiskunnan eri luokkien ja niiden poliittisten puolueiden suhteet valtiovaltaan toisaalta hallitsevan luokan välineenä ja toisaalta sorrettujen luokkien puolustajana ovat poliittisia suhteita. Poliittinen järjestelmä on näiden suhteiden kokonaisuus ts. talousjärjestelmästä johdettu yhteiskunnan poliittinen päälysrakenne.

3.5.2. Juridinen päälysrakenne

Kussakin yhteiskunnassa vallitseva oikeus lujittaa omistussuhteita, jotka ovat talousjärjestelmän perusta ja joille pohjautuu valtion perustuslaki. Tätä kutsutaan juridiseksi päälysrakenteeksi. Oikeuslaitos ja poliittinen valta ovat luonteeltaan histo-

riallisia. Ne eivät ole aina olleet olemassa eivätkä ne tule aina olemaan olemassa.

Valtio-oikeus ja omistusoikeus varmistavat luokkien taloudellisen ja poliittisen herruuden säätämällä yhteiskunnan lait ja oikeuskäytännön. Oikeus on hallitsevien luokkien tahto, jolle on annettu lain muoto. Esimerkiksi perintöoikeuden avulla valtio on eri maissa antanut maanomaisuuskeskittymistä suurmestajien käsiin (Saksa, Englanti) tai pyrkinyt säilyttämään pienomistuksen (Ranska vuoden 1789 vallankumouksen jälkeen).

3.5.3. Uskonto

Uskonto on merkittävä päälysrakenteen ilmiö. Alkuyhteisössä luonnosta hankittu kokemusperäinen tieto ympäröivästä maailmasta täydentyi myyteillä ja uskomuksilla. Tähän uskonnollis-mytoologiseen maailmankatsomukseen kiinnittyi alkuyhteisössä työhön, elämiseen, kulttuuriin ym. perittyä kumuloitunutta tietoa ja toiminta-ohjeita. Tähän maailmankatsomukseen rakentui alku-yhteisön päälysrakenne. Yhteiskunnan jakaannuttua luokkiin, omistajiin ja omistamattomiin, alkoi alku-yhteisön maailmankatsomus hajota. Siitä erottautui uskonto itsenäiseksi instituutioksi, jonka funktioksi muodostui puolustaa hallitsevan yhteiskuntaluokan asemaa. Uskonnota tuli hallitsevan luokan vallan välikappale, jonka avulla alistettuja luokkia pidettiin kurissa ja henkisesti orjuutettuina. Yleismaailmalliset uskonnot (kristinusko, islam, hindulaisuus, buddhalaisuus) korvasivat alkuyhteisöllisen maailmankatsomuksen.

Uskontoinstituution muotoutuminen liittyi kiinteästi talous. Esimerkiksi Egyptissä "pakko laskea ennakoita Niilin tulvan ajat synnytti egyptiläisen tähtitieteen ja sen mukana pappiskastin maanviljelyksen johtajana" Marx kirjoittaa. [Marx, Pääoma Osa I s.460]. Germaaniin vyöryessä entiseen Rooman valtakuntaan vastassa oli kirkko valtiota koossa pitävänä voimana. Kirkko opetti germaaneille kehittyneempiä maanviljelymuotoja ja luostarit pysyivät keskiajalle saakka maanviljelyksen mallilaitoksina.

Jatkuu sivulla 19

KOMMUNISMI TULEE – MUTTA KOSKA?

Yleinen käsitys näyttää olevan, että kommunismi on jossain näköpiirissä olevassa lähitulevaisuudessa. Syy siihen lienee, että jokainen tuntee sanan kommunismi. Onhan se esiintynyt politiikassa jo lähes kaksisataa vuotta. Se tavataan sekä poliittisessa että kaunokirjallisuudessa. Ennen kaikkea se ilmenee arjessa, kommunististen puolueiden nimissä. Siitä syntyy spontaanisti ajatus, että kommunistiset puolueet rakentavat kommunismia, mutta ei se niin ole.

Kommunistiset puolueet ottivat nimensä Karl Marxin ja Friedrich Engelsin julkaisusta "Kommunistisen puolueen manifesti". He tiesivät, että matka kapitalistisesta (rahavallan) diktatuurista proletariaatin (kansavallan) diktatuuriin on pitkä. Ne ovat ihmiskunnan kehityksen ajanjaksoja. Ne muuttuvat hitaasti. Kommunistiset puolueet ovat pelkällä olemassaolollaan pitäneet kommunismia konkreettisena käytännön tavoitteena. Sellaisena voi olla kuitenkin vain sosialismi. Marx ja Engels määrittelivät havaittuaan, että jokainen aikakausi muuttuu lainmukaisesti uudeksi, kun tuotanto-suhteet ovat muuttuneet tuotanto-voimien kehityksen jarruksi.

Kapitalismi ajautuu umpikujaan

Kapitalistinen yhteiskunta on tuotantojärjestelmä, joka perustuu yksityiseen pääomien omistukseen ja omistamattomien palkkatyöhön. Sen lakkauttaminen merkitsee jälleen yhden aikakauden päättymistä. Tuotantopääomien yksityisen omistuksen lakkauttamiseen loppuu työn arvon jako palkkaan ja liisäarvoon, kun koko työn arvo jää työntekijöille. Siitä he pitävät itsellään osan, jolla tulee hyvin toimeen.

Esimerkiksi Suomessa vuonna (2018) kokonaistuotanto jakaantui siten, että tavaravarastojen korvaamiseen käytettiin 41 %, palkkoihin 10 %, julkiselle taloudelle 23 % ja kapitalistien lisäarvoon 26 %. Tuotantopääomien yksityisen omis-

tuksen lakkauttamisen jälkeen lisäarvon osuus jäisi koko väestön tarpeisiin. Sosialistisen talousjärjestelmän perustana on tuotantopääomien yhteisomistus. Sen toiminta rakentuu periaatteelle; "jokainen kykyjensä mukaan, jokaiselle työssä mukaan". Kuinka se aikanaan järjestetään, sen päättävät ne sukupolvet, jotka lopettavat kehityksen jarruksi muodostuneen kapitalistisen järjestelmän.

Maailmalajaajuinen kapitalismi on ajautumassa umpikujaan, josta ei ole ulospääsyä. Työtunnit vähenevät ja työttömyys lisääntyy. Kaikkialla myös niin sanottu yhteellinen liikaväestö kasvaa. Se on väestön osa, jonka ajoittainenkin työllistäminen näyttää ylivoimaiselta. Kapitalistien käytössä on kuitenkin suunnattoman suuret kaikkialle ulottuvat mielipiteiden muokkaus- ja väkivaltakoneistot. Niiden osaava väki tekee kaiken mahdollisen, että aikansa elänyt järjestelmä säilyisi.

Ajanoloon se ei kuitenkaan riitä. Palkkatyöläiset ja laajemminkin kansat vaativat muutosta. Paine kasvaa ja johtaa joko spontaanisti tai järjestäytyneesti pääomien yksityisomistuksen lakkauttamiseen. Kapitalismin aikakausi päättyy ja alkaa sosialismin aikakausi. Se alkaa jostain suurvalloista ja leviää nopeasti kunnes maailmantalous on muuttunut sosialistiseksi. Se on vääjäämättöä, sillä ihmiskunnan kehitys on tähänkin saakka tapahtunut lainmukaisesti.

Aikakaudet vaihtuvat

tuotannon kasvun mukana

Saksalaisen Friedrich Engelsin ja amerikkalaisen Lewis H. Morganin mukaan kehitys on kulkenut siten, että alkuyhteisön elinkaari eli metsäläis- ja raakalaiskausi (matriarkaallinen ja patriarkaallinen) oli pisin. Sen loppupuolella vähin erin kehittyivät perheet ja suvut saivat vahvan alun. Alkuyhteisön aikana ei ollut yksityistä omistusta. Kaikki toiminta perustui yhteistoimintaan, jolla hankitut elintarvikkeet jaettiin tarpeiden mukaan. Tuon ajan loppupuolella ihmiset oppivat tuottamaan elintarvikkeita yli yksilöllisen tarpeensa. Siitä alkoi siirtyminen kokonaan uuteen eli sivistyskauteen.

Sivistyskauden alussa vähin erin kehittyi orjanomistus ja siihen perustuva tuotantotapa. Se vapautti pienen osan ihmisistä ruumiillisesta työstä, kun yhtä vapaata miestä kohden oli 20 orjaa. Vapaille miehille jäi aikaa pohdiskeluun, joka kehittyi jopa syvälliseenkin ajatteluun. Vapaiden miesten ja heidän sukujensa omaisuuden ja etujensa turvaksi syntyivät myös valtiot. Tuo ajanjakso kesti tuhansia vuosia. Kuvaavaa on, että Spartacus-kapina oli noin 70-luvulla ennen uuden ajanlaskun alkua. Se enteili orjanomistuskauden loppua, mutta se siirtyi uuden ajan puolelle. Sukujen kasvaessa niistä irtaantui ja erikoistui monia käsityöläisten ammatteja. Niiden kasvaessa orjanomistus muuttui kehityksen esteeksi. Lopulta uuden ajanlaskun alettua syntyi valtioiden sisälle läänityslaitos, jossa orjanomistajat muuttuivat läänien maaruhtinaiksi ja orjat vuokratilajilijöiksi. Alkoi feodalismien kausi.

Feodalismien sisällä käsityöläisammattit muuttuivat nopeasti. Koko ajan kehitettiin uusia työmenetelmiä. Uusien keksintöjen myötä syntyi teollisuuden ituja, jot-

Kai Konturi

ka jatkoivat kasvua. Niinpä maorjuus muuttui kehityksen esteeksi, kun teollistuva tuotanto tarvitsi palkkatyöläisiä. Karkeasti arvioiden kapitalismi syntyi noin 400–500 vuotta sitten. Nynt näyttää siltä, että sen aika on loppuillaan. Siitä on työttömyyksiä ja sotineen tullut yhteiskunnallisen kehityksen jarru.

Raakalaiskaudesta poiketen koko tähänastinen sivistyksen kausi on perustunut tuotannon yksityisomistukseen. Siksi siirtyminen talousjärjestelmästä toiseen on merkinnyt vain omistuksen laadullisia muutoksia. Ne ovat aina merkinneet omistajien omistamattomiin kohdistamaa riistoa. Marx ja Engels ovatkin todenneet, että ihmiskunnan sivistyskauden koko tähänastinen historia on luokkataistelujen historiaa.

Kapitalismia seuraa sosialismi, kun yksityinen finanssi- ja tuotantopääoma lakkautetaan. Kuinka siirtymä tapahtuu, riippuu pääomien omistajista. On luultavaa, että he eivät suosiolla luovu omistuksistaan eivätkä sen suomasta yhteiskunnallisesta vallasta. Siksi he käyttävät asemansa turvaamiseen poliisia, armeijaa ja koko väkivaltakoneistoa.

Spontaanisti tai järjestäytyneet muutokset

Pääomien yksityisomistuksen lakkauttaminen tapahtuu luonnonvoimaisesti, kun tulevaisuuden näköalat ovat tyystin kadonneet, ihmisten sietokyky loppuu. Siksi yksityisomistuksen lakkauttaminen tapahtuu joko spontaanisti ihmisten tahdosta riippumatta tai järjestäytyneesti ihmisten tietoisesta tahdon ja toiminnan tuloksena. Spontaanisti vaihtoehto merkitsee hurjaa mellakointia ja kapinointia. Yritykset niiden tukahduttamiseksi aiheuttaa valtavaa verenvuodatusta. Toinen

Tällä aukealla keskustellaan marxilaisesta yhteiskuntateoriasta. Historiallisen materialismin osalta kehitämme ja testaamme tulevan opintomateriaalin sisältöä. Kritisoikaa, kommentoikaa ja kirjoittakaa.

vaihtoehto on vähemmän verinen. Kaikki kuitenkin riippuu siitä, kuinka hyvin työläiset ovat tietoisia päämäärästä ja kuinka hyvin he ovat järjestäytyneet.

Kuinka uusi sosialistinen järjestelmä rakennetaan, siitä päättävät ne sukupolvet, jotka toteuttavat pääomien yksityisomistuksen lakkauttamisen. Sen yksityiskohtien ennakoiminen on pelkkää kirpunnukijöiden sanoilla leikkimistä. Joka tapauksessa sosialismi perii kaiken sen hyödyllisen tiedon ja taidon, jonka ihmiskunta on hankkinut ja oppinut. Kuinka pitkä sosialismin aikakaudesta tulee, sitä ei kukaan tiedä. Voi olla, että sitä seuraavaan kommunistiseen järjestelmään siirrytään vasta, kun kansat eivät enää tiedä, mitä omistus tarkoittaa. Ilmeisesti kommunismissa jokainen osallistuu kykyjensä ja halujensa mukaan, mutta saa tarpeidensa mukaan.

Kommunismi on kaukana tulevaisuudessa, mutta sosialismi, finanssi- ja tuotantopääoman yksityisomistuksen lakkauttaminen on joka päivä ajankohtaisempi. Kapitalismi ajaa itseään tietämättään yhä ahtaampaan umpikujaan, josta sillä ei ole ulospääsyä. Uusi aikakausi, sosialismi, lähenee pitkin askelin. Marxin mukaan "Aave kummittelee Euroopassa – kommunismin aave", mutta vastoin yleistä käsitystä kommunismi ei ole näköpiirissä olevassa ajassa. Se on kaukana tulevaisuudessa.

Kai Konturi

KUINKA MUUTTAA MAAILMAA?

Monimutkaistuvassa maailmassa tapahtuu asioita, joista osa on jo menestyksellisesti ratkaistu, mutta paljon on vielä ratkaisuaan odottavia tapahtumia. Paljon on kiinni poliittisesta tahdosta ja edustajista, joille kansa on antanut hallitsevan roolin käyttämässä äänioikeuden muodossa. Eräs yhteiskunnan vahingollisimmista vääristymistä on käytännössä ilmenevä luokkajako, joka pääpiirteissään jakaa kansan kahtia tuotantovälineiden omistajiin ja omistamattomiin, työnantajiin ja työntekijöihin tai porvaristoon ja proletariaattiin. Toiset tekevät työn toisten korjattessa voitot. Tarvitseeko tätä epäoikeudenmukaisuutta enempiä selitellä?

Kansalaisille tarjotaan petollista apua uskonnon maailmasta, mikä väkisin vie ajatukset harhapoluille. Uskontojen puolustajat kärsivät, usein ehkä tietämättään, älyllisen ajattelun puutteesta. Tämän päivän maailmassa uskonnot on nähtävä yhteiskunnallisen kehityksen haittapuolena, joista olisi vapauduttava siirryttäessä tieteelliseen asennoitumiseen suhteessa maailman ilmiöiden selittämiseen.

Kansojen herättäjää ei tällä hetkellä ole

Vallankumoukselliseen tilanteeseen ei ole näköpiirissä syyttäjää, joka tempaisi kansan laajat kerrokset mukaan taisteluun paremman huomisen puolesta. Kapitalistisen yhteiskuntajärjestyksen nykyiseen uusliberalistiseen vaiheeseen ollaan jo tyytymättömiä, mutta vielä ei ole selvää suuntaa muutoksen voimille. Yksittäinen väkivalta, esim. pommiattentaatti, jota mm anarkis-

tit ovat välillä suosineet "teon propagandana", ei ole oikea tie vallankumoukselliseen toimintaan, jonka tulevat mahdollistamaan vain asemastaan luokkatietoiset ihmiset. Itä-Saksan tiedustelupalvelun esimies Markus Wolf kirjoittaa muistelmissa "Kasvoton mies"(WSOY): "Summittainen terrorismi vastasi meidän silmissämme kiven heittämistä pankin ikkunan läpi: se tuntuu hetken tyydyttävältä, mutta se ei estä pankkia avaamasta seuraavana päivänä oviaan normaaliin tapaan."

Seikkailupolitiikan sijasta olisi syytä saada kohotettua kansalaisten tietoisuustasoa oleellisista ajankohtaisista kysymyksistä. Yhteiskunnassa vallitseva porvarillinen hegemonia, ideologinen herruus, olisi syytä korvata tieteellisen tiedon perusteilla, koska silloin oltaisiin lähimpänä demokratian ihanteita. Eihän demokratian mittana voida pitää sitä, että maassa on parikym-

mentä puoluetta. Pikemminkin se on osoitus vakavista eturistiriidoista eri kansalaisryhmittymien keskuudessa. Tänäpäin ei oikein tiedetä mihin suuntaan yhteiskunnan pitäisi kulkea, perusjaon pysyessä edelleen oikealla tai vasemmalla, mikä usein selviää pintaa raapaisemalla.

Tieteellinen maailmankäsitys apuvoima

Mikä sitten olisi ihmisen parhaimmaksi apuvoimaksi todettu tieteellinen maailmankäsitys? Neuvostofilosofi Anatoli Rakitov päättelee pienessä mainiossa kirjassa "Tieteellisen tiedon rakenne"(Kustannusliike Edistys) tieteellisen ajattelun pääpiirteiksi seuraavia: **1) objektiivisuutta**, joka ilmenee pyrkimyksenä selvittää tutkittavien ilmiöiden todelliset syyt ja lainalaisuudet, riippumatta siitä, ovatko ne meille mieleen vai eivät, sopivatko ne yhteen terveen järjen kanssa vai ovatko sen kanssa ristiriitaisia, vahvistavatko ne vai kumoavat auktoriteettien ja itse tutkijan käsitykset, **2) toleranssia** eli kykyä hyväksyä toisten mielipiteet, teoriat ja hypoteesit, jos ne sopivat paremmin yhteen faktojen kanssa tai jos niillä on suurempi selitys- ja ennustusvoima kuin tutkijan omilla käsityksillä, **3) todistettavuutta**, joka saa ilmauksensa vaatimuksessa, ettei pidä uskoa sanaan, vaan kaikki on tarkistettava logiikan tai kokeen

Kai Leivo

valossa, **4) täsmällisyyttä ja yksiselitteisyyttä**, jotka ilmenevät pyrkimyksenä muotoilla teoriat ja hypoteesit selkein termein, mahdollisimman lakonisella kielellä, ettei pääsisi syntymään mitään kaksimielisyyttä tai tulkinnanvaraisuutta, **5) järjestelmällisyyttä**, jolla tarkoitetaan pyrkimystä kiteyttää tieteelliset tiedot sellaisiksi järjestelmiksi, jossa tieteen faktat ja lait ovat tietys-ä perättäisyysjärjestyksessä, minkä ansiosta voidaan mahdollisimman pienellä voimien kulutuksella saada suuren mahdollinen määrä tuloksia, **6) dynamisyyttä**, ts alituista valmiutta uudistamaan tieteellisiä teorioita ja menetelmiä sekä tarkistamaan aikaisempia arvioita ja tuloksia."

"Tehtävänä on maailman muuttaminen"

Suomessa jo edesmennyt huomattava filosofi Pertti Lindfors (1927–2007) kannatti tieteellisen tiedon diktatuuria. Marxilaiset kannattavat tieteellistä maailmanselitystä. Historiallisen materialismin, aineellisen todellisuuskäsityksen mukaan aine eli materia on alun ja lopun, ikuinen ja luomaton. Uutispäivä Demariin Erkki Hartikainen (jonka teosta "Tieteellinen maailmankäsitys" tulisi Kommunistien liiton julkaiseman "Dialektisen materialismin perusteet"-kirjan kanssa jakaa

valtion painatuksena ja postitukseksi jokaiseen suomalaisen kotiin) kirjoitti Pertti Lindforsin 80-vuotissyntymäpäivän johdosta mm. seuraavaa: "Lindfors katsoo, että loogisen empirismin ns. kolmanteen vaiheeseen kuuluu olennaisena osana kyberneettinen tietenteoria, jonka mukaan tiede ja sen filosofia määritellään itseään ja ympäristöään tarkasteleviksi ja tarkastelun perusteella itseään (ja mahdollisesti ympäristöään) korjaaviksi järjestelmiksi. Korjaus tapahtuu ns. invarianssiperiaatteiden mukaisesti."

Tiede on kumulatiivista ja harvemmin antaa kaikista asioista lopullisia totuuksia, mikä pitää ajattelun joustavana ja dogmeista vapaana. Marx ja Engels kehittivät sosialismin utopiasta tieteen löytämällä yhteiskunnallisen kehityksen lainalaisuudet. Nyt olisi jälleen aika soveltaa tuota tiedettä yhteiskuntaan. Neuvostoliiton kuolema ei ollut sosialismin kuolema. "Filosofit ovat vain eri tavoin selittäneet maailmaa, mutta tehtävänä on sen muuttaminen."(Marx) Ja muuttaminen tässä merkitsee siirtymistä sosialistiselle kehitysuralle, kohti kansalaisten itsehallinnollista yhteiskuntaa. Kehittyvän ihmiskunnan kannalta se on välttämättömyys, joka pitäisi toteuttaa jo tällä vuosikymmenellä, ainakin ottaa askeleet jo siihen suuntaan.

Kai Leivo
Lohja

Muistamattomuuden tärkeydestä Euroopan tulevaisuudelle

Sitkeydellä, joka ansaitsi paremman käytön, Länsi tyrkyttää ihmiskunnalle yhtä ja samaa historiallista väitettä. Se yrittää itseparantaisesti saada kaikki uskomaan, että Neuvostoliitto ja Stalin "pääsivät Toisen maailmansodan valloilleen." Etsien yhä uusia ja uusia "todisteita" vääristyneelle historian näkemykselleen, he pyyhkivät utterasti pois oman osuutensa kokonaisten kansojen hävittämisestä ja ryöväämisestä.

Sosialidemokraatit julistuksen takana

Vuoden 2019 syyskuussa Europarlamentti hyväksyi päätöslauselman "Eurooppalaisen muistin tärkeydestä Euroopan tulevaisuudelle." Siinä julistettiin Neuvostoliiton ja Kolmannen valtakunnan "yhtäläisestä vastuullisuudesta" Toisen Maailmansodan valoilleen päästämiseksi. Tämän julistuksen puolesta äänesti myös Saksan Sosialidemokraattinen puolue (SSDP). Eikä siinä ollut vielä kaikki. Kehittäen väitettä "NL:n vastuullisuudesta", SSDP:n edustajat julistivat J.V. Stalinin "syylliseksi natsijärjestelmän luontiin." Heidän sanojensa mukaan, ei kukaan muu kuin Stalin "toi esiin" teesin siitä, että läntinen sosialidemokratia on ainoastaan "fasismin muunnos." "Käänsi samalla kommunistit taistelemaan sosialidemokraatteja vastaan" ja "riisti heidän potentiaalisen liittolaisensa natsismin vastaisessa taistelussa" tosiasiallisesti "puhdisti Hitlerille tien valtaan." Tekisi niin mieli sanoa, kuka tahansa esiintyisi, mutta Saksa kuitenkin vaikenisi!

Länsimielisillä "Historioitsijoilla" usein muistihäiriö

Mutta tämäkin on vähän. SSDP:n edustajien väitteitä kannatti saksalainen "historianliitto." "Argumenttina" se käytti seuraavaa sitaattia Stalinin teoksesta: "Fasismi on porvarillinen taisteluryhmä, joka nojaa sosialidemokratian aktiiviseen tukeen. Sosialidemokratia on käytännöllisesti fasismin maltillinen sivusto. Nämä organisaatiot eivät ole toisensa poissulkevia, vaan täydentävät toisiaan. Ne eivät ole vastakohтия vaan kaksoisveljiä." Sen, että Hitlerin valtaannousua rahoitti suurkapitalismi, joka oli tiiviissä yhteydessä amerikkalaisiin ja britannilaisiin pankkeihin, läntiset sosialidemokraatit ja läntiset "historioitsijat" luonnollisesti "unohtivat." Tämän tapaisissa kysymyksissä heillä on aina "muistihäiriö." Meidän (Venäjän) historioitsijoidemme olisi pi-

tänyt heti reagoida tällaisiin julistuksiin. Mutta he pitivät parempana vaieta. Vielä pahempaa, kun avaat yhden meidän keskeisistä tv-kanavista ja kuulet tällaista: "Kerran Josif Stalinin virheen vuoksi kommunistit veivät Hitlerin valtaan. Neuvostoliitto, kommunistit päättivät tukea Hitleriä, etteivät sosialidemokraatit tulisi valtaan." Tässä tilanteessa ei jää muuta mahdollisuutta, kuin ottaa itse selvää, kääntäen alkulähteille.

"Fasismin maltillinen sivusto" niinkö?

J.V. Stalinin artikkeli "Kansainväliseen tilanteeseen" aikakauslehti Bolshevik 20. syyskuuta vuonna 1924: "Muutamia ajattelevat, että ... Kun olivat käynnissä ratkaisevat taistelut, porvaristo tarvitsi taistelujärjestöä, fasismia, mutta nyt kun proletariaatti on lyöty hajalle, porvaristo ei enää tarvitse fasismia ja se voi vaihtaa sen "demokratismiin" parhaana keinona voittonsa lujittamisessa. Tästä tehdään se johtopäätös, että porvariston valta on lujittunut, että "pasifismin aikakautta" on pidettävä pitkäaikaisena ja vallankumousta Euroopassa pitkäksi ajaksi lykättynä.

Tämä esitys on täysin väärä.

Ensiksikin, ei ole oikein, että fasismi on ainoastaan porvariston taistelujärjestö. Fasismi ei ole ainoastaan sotilas-tekniinen käsite. Fasismi on porvariston taistelujärjestö, joka nojaa sosialidemokratian aktiiviseen tukeen. Sosialidemokratia on objektiivisesti fasismin maltillinen sivusto. Ei ole perusteita olettaa, että porvariston taistelujärjestö voi saavuttaa ratkaisevaa menestystä taisteluissa tai maan johtamisessa ilman sosialidemokratian aktiivista tukea. Niin vähän on myös perusteita ajatella, että sosialidemokratia voi saavuttaa ratkaisevaa menestystä taistelussa tai maan johtamisessa ilman porvariston taistelujärjestön aktiivista tukea. Nämä järjestöt eivät kiellä vaan täydentävät toisiaan. Ne eivät ole vastakohtia vaan kaksosia. Fasismi on näiden kahden perusorganisaation

epävirallinen poliittinen liittouma, joka syntyi imperialismien sodanjälkeisen kriisin oloissa ja tarkoitettu proletariaatin vallankumousta vastaan. Porvaristo ei voi pysyä vallassa ilman tällaisen liittouman olemassaoloa. Sen vuoksi olisi virheellistä ajatella, että "pasifismi" tarkoittaa fasismin hävittämistä. "Pasifismi" nykyisessä tilanteessa on fasismin vaikiuttamista vetämällä etualalle sen maltillisen sosialidemokraattisen sivuston. (J.V. Stalin teokset osa 6 s.306)

Voiko luottaa murhaajiin?

Vertaamalla läntisten kirjoittajien esittämää katkelmaa alkutekstiin, ei voi olla huomaamatta seuraavaa. Katkelmasta voi tehdä johtopäätöksen, että Stalin todella piti sosialidemokratiaa "natsismin muunnoksena", SSDP:tä osana SKSTP:tta (Saksan kansallissosialistinen työväen puolue): Mutta alkutekstissä näemme, että hän puhui muusta – siitä, että natsia ja sosialidemokraatteja rahoitetaan yhdestä ja samasta lähteestä so. läntisestä pääomasta. Vastaavasti, jälkimmäinen onkin neuvostovaltion päävihollinen, joka investoi tulevaan sotaan. Missä hän on väärässä? Kuka tulee väittämään sitä vastaan, että saksalaiset poliitikot, riippumatta heidän puolueeseen kuulumisesta, silloin ja tänään ovat riippuvaisia suurpääomasta, joka ohjaakin Länttä?

Silloin kun J. V. Stalin kirjoitti tekstinsä, oli Saksassa täydessä vauhdissa skandaali Barmat veljesten jutun (talousrikos) ympärillä. Tuomioistuimien käsittelyn yhteydessä kävi ilmi, että kaikki saksalaiset sosialidemokraattiset johtajat eivät ainoastaan olleet suurimpien konsernien ja pankkien omistajien korruptioimia, vaan käyttivät tällä tavalla saatuja varoja kommunistisen puolueen vastaiseen taisteluun. Miten olisi tämän jälkeen voinut sopia heidän kanssaan? Miten olisi voinut mennä liittoon niiden kanssa, jotka olivat muutamaa vuotta aikaisemmin petomaisesti tappaneet Saksan kommunistisen puolueen perustajat - Karl Liebknechtin, Rosa Luxemburgin ja muita? Miten heihin olisi voinut luottaa?

Komintern 1924 ja 1928: Sosialidemokratia sosialifasismia

Alkutekstistä näkee vielä, että Stalin varoitti sitkeästi lähestyvän sodan väistämättömyydestä. Hän avoimesti kehotti olemaan elätelämästä illuusioita, olemaan uskomaan läntiseen "rauhantahtoisuuteen." Ja eivätkö seuranneet tapahtumat osoittaneet hänen olleen oikeassa?

Viimein, jos lakkaa uskomasta nykyisiä kertojia ja tutustuu Kominternin selostusten ja päätösten pikakirjoitusten alkuperäiskappaleisiin, niin näkee seuraavan kuvan. Ensimmäisenä väitteen sosialidemokratista "fasismin muunnoksena" toi esiin, ei suinkaan Stalin, vaan Grigori Jevsejevitsh Radomyisliskij (Zinovjev). Hänen selostuksensa perusteella Kominternin V:s kongressi julisti sosialidemokratian "sosiaalifasismiksi" ja kieltäytyi liittosta sen kanssa. Tämä tapahtui vuoden 1924 heinäkuussa siis muutamia viikkoja ennen Stalinin artikkelia. Zinovjev oli Kominternin pää. Hänen alaisinaan olivat ulkomaiset kommunistiset puolueet. Missä tässä on Stalin?

Kansan äänessä julkaisimme artikkelisarjan, jossa kerroimme toiseen maailmansotaan johtaneista syistä ja kehityksestä. Sota oli seurausta silloisten markkinavoimien kiistoista maailman uudelleen jakamiseksi, johon kytkettiin tavoite Neuvostoliiton tuhoamiseksi. Kapitalistien tavoitteen kärsivät kuitenkin haaksirikon. Edelleen yritetään vääntää mustaa valkoiseksi ja tehdä Stalinista ja Neuvostoliitosta syyllinen sodan aloittamiseen. Viime syksynä asialla oli Euroopan parlamentti ja sosialidemokraatit. Keskustelua käytiin Stalinin vuoden 1924 kirjoitusten ja Kominternin linjausten perusteella. Aivan aiheellisesti 20-luvulla Kominternin linjaukset näkivät sosialidemokraatit Hitlerin liittolaisina. Kuitenkin 30-luvulla Kominternin linjaukset muuttuivat ja pyrittiin rakentamaan laaja fasismin vastaista liittoumaa Hitlerin aikomusten kaatumiseksi. Tämä suunnitelma fasismin vastaisen rintaman rakentamiseksi sai muotonsa Kominternin 7:nnessä kongressissa v. 1935. Venäjällä kansalaisjärjestöjen keskuudessa on ihmetelty EU-parlamentin päätöslauselmaa. Oheinen artikkeli "Muistamattomuuden tärkeydestä Euroopan tulevaisuudelle" käsittelee sosialidemokraattien syytöksiä ja kirjoituksia 20-luvulla Venäjällä ja Kominternin piirissä. Artikkelin julkaisiin Pjataja Gazeta-lehdessä ja sen käänsi suomenkielille Viljo Heikkinen. Kansan äänen julkaisu "Toisen maailmansodan syylliset" löytyy Kommunistien Liiton kotisivulta kohdasta Opintoaineisto. www.kommunistienliitto.com

Katsotaan edelleen. Pikakirjoitus selostus Kominternin VI:sta kongressista. Heinä - syyskuu vuonna 1928. Vahvistetaan teesi sosiaalidemokraattien "sosiaalifasistisesta" olemuksesta ja kieltäytymisestä liittosta heidän kanssaan. Alustuksen, jossa tällaista esitettiin ja jota kongressin edustajat kannattivat, tekijänä oli Nikolai Buharin. Missä tässä on Stalin? Seuraava aineisto. Kominternin Toimeenpanevan komitean X:n istunnon pikakirjoitus selostus. Vuoden 1929 heinäkuu. Kuka on selostuksen tekijä? Otto Kuusinen - sillä hetkellä Buharinin läheisin työtoveri. Missä tässä on Stalin?

Hitler ja Saksan sosialidemokratia

Historiallinen tieto: vuosina 1920 - 1930 Stalin ei kuulunut Kominternin johtoon. Hän oli ainoastaan yksi Yleisliittolaisen Kommunistisen Puolueen (B) keskuskomitean sihteeristä. On ymmärrettävää, että Lännelle ei ole tarkoituksenmukaista arvostella Zinovjevia, Buharinia ja Kuusista. Eivät he vaan Stalin oli Puna- armeijan ylipäällikkö Suuren Isänmaallisen sodan aikana. Sen vuoksi on edullista kaataa kaikki hänen päälleen, tehdä generalisimuksesta "syyllinen" Hitlerin valtaantuloon. Samalla alenee meidän Voittomme Suuresta Isänmaallisesta sodassa 75-vuotis päivän aattona. Zinovjev, Buharin ja Kuusinen on parempi "unohtaa". Kaksi ensimmäistä repressoitiin ei ilman Stalinin kannatusta. Viimeisestä tuli Hrushtshovin aikana "destalinisaation" ideologi.

Tähän jää lisättäväksi seuraavaa: sosialidemokratian johtajien koko olemus tuli selvästi esille Hitlerin valtaan tuloon jälkeen. Osa heistä luopui poliittisesta toiminnasta ja eli rauhassa natsikomennon vallitessa. Karl Severing, Gustav Noske, Gustav Bauer ja monet muut eivät ylenkatsonet saada kohtalaisia maksu-

suorituksia Kolmannen valtakunnan budjetista ja Hitlerin henkilökohtaisesta rahastosta. Toinen osa sosialidemokraateista sai natseilta suostumuksen vapaasti muuttaa ulkomaille. Vain muutamia lähetettiin keskitysleireihin. Ja vielä osalle heistä, kuten esimerkiksi nykyisen SSDP:n "isälle" Kurt Schumacherille natsit myönsivät jälkepäin vapauden.

Kommunistit keskitysleireihin

Täysin toinen asia olivat kommunistit, erityisesti ne, jotka liitettiin "stalinilaiseen linjaan." Kommunisti Erich Honecker, josta tuli vuosiksi 1970 - 1980 Saksan yhtyneen Sosialistisen puolueen johtaja, oli vankilassa sodan loppuun asti. Puna-armeija vapautti hänet huhtikuun 27 päivänä vuonna 1945. SKP:n johtajaa Ernest Thälmania pidettiin yksittäissellissä yli yksitoista vuotta, minkä jälkeen hänet tapettiin. SKP:n valtiopäivien 81:stä kansanedustajasta 43 jäi Saksan Hitlerin valtaannousun jälkeen. Kaikki heidät tapettiin petomaisesti. 150 tuhatta kommunistipuolueen jäsentä vangittiin ja heitettiin keskitysleireihin. Vuonna 1929 sosialidemokraattinen hallitus kielsi heitä pitämästä mitään aseita. Natsia ja kohtaan tällaista kieltoa ei ollut. Sen seurauksena kommunisteilla ei ollut mahdollisuutta Hitlerin valtaan tuloon jälkeen järjestää aseellista vastarintaa. Palatkaamme meidän historioitsijoihimme, tekee niin mieli heille sanoa: historioitsijan tehtävä on antaa yhteiskunnalle alkulähteitä ja tosiasioita. Historioitsijoiden tehtäviin ei kuulu syyttäminen ja tuomitseminen. Yhteiskunta, vaan eivät historioitsijat, päättää kuka on oikeassa ja kuka syyllinen.

**Jurij Gorodnenko
Pjataja Gazeta, N:51, 17. 12. 2019
Kääntänyt: Viljo Heikkinen,
7.2.2020**

Historian "uudelleenkirjoitusta"

Viime aikoina politiikka on tunkeutunut yhä enemmän historian setvimiseen ja jopa tutkimukseen, mikä näkyy myös vääristelyinä. Tällä kertaa Helsingin sanomat valehteli Kemin vuoden 1949 lakkotapahtumista. Toimittaja Tommi Nieminen kirjoitti (HS 16.2.): "... SDP:n hallituksen ja kommunistien ilmiritä johti elokuussa 1949 Kemin veritorstaihin, työläisten ja poliisin väkivaltaisuuksiin, joissa kuoli kaksi ihmistä."

Tässä vääristellään lakkolaisten ja lakkovartiin toimintaa, joka oli rauhallinen mielenosoitus. Poliisi ampui yhden ja toinen jäi liikkeelle lähtevän kuorma-auton ruhjomaksi suojauduttuaan sen alle. Poliisi ampui silmittömästi ilmaan ja hakkasi lak-

kolaisia. Väkivalta oli yksipuolista. **Kysymyksessä oli sisäministeri Aarre Simosen (sos.dem.)** johtama operaatio, jossa poliisi ja jopa maaherra syyllistyivät rikoksiin. Vain lakkolaisia tuomittiin kuritushuoneeseen.

Niillä on ilmeisesti jokin ohjesääntö, jonka mukaan vasemmisto pitää haukkua aina "tasapuolisesti", kun historiaa tongitaan. Karkeimmin tämä näkyy puhuttaessa natsien keskitysleireistä ja kaasukammioista. Aina kun ne mainitaan, pitää tuoda esiin NL ja Stalin "vieläkin pahempaa". Natsien uhreista pitää mainita vain juutalaiset, vaikka suurempi osa tapetuista oli ateisteja tai muiden uskontojen edustajia.

**Kalevi Hölttä
Oikeustieteen tohtori
Helsinki**

Venäjän perustuslakimuutos, hallituksen vaihdos ja vallankumous ylhäältä päin

Tammikuun 15. päivä herra Putin piti vuotuisen puheensa parlamentille. Siinä hän mainitsi muun muassa lapsiperheiden tukien tulevista korotuksista ja esitti joukon muutoksia maan voimassa olevaan perustuslakiin. Siitäkin huolimatta, että vielä aivan hiljattain hän oli ehdottomasti torjunut sellaisen mahdollisuuden. Eräät muutokset perustuslakiin ovat luonteeltaan sosiaalisia. Kuten esimerkiksi kohta, että vähimmäispalkka ei voi olla vähimmäistoimeentuloa pienempi tai kohta eläkkeiden vuotuisista indeksitarkistuksista. Muut kohdat koskevat erilaisten valtuuksien muutoksia. Esimerkiksi valtioneuvoston valtuudet muuttuvat.

Tammikuun puolivälissä Putin ilmoitti Venäjällä aikomuksesta muuttaa perustuslakia. Välittömästi tämän jälkeen hallitus hajotettiin ja määrättiin uusi pääministeri. Venäjän oppositiovoimat ovat vaatineet hallituksen eroa ja samalla politiikan suunnan muutosta. Kansalaisten muodostama kolmas voima ilmoitti, että kyse ei ole politiikan suunnan muutoksesta. Kansalaisten kolmas voima-rintamajärjestö järjesti 8.2.2020 Moskovassa protestin perustuslain muutosta vastaan.

Kyseistä neuvostoa ei edes mainita nykyisessä perustuslaissa ja se toimii neuvoo-antavana elimenä, jossa ovat mukana aluejohtajat ja valtion duuma eli parlamentin alahuone. Valtioneuvostolle esitetään oikeutta nimittää sekä pääministeri että jokainen ministeri erikseen. Huomautan, että koska perustuslain muutokset hyväksytään pakettiratkaisuna, niin sosiaaliset muutokset sisällytetään siihen juuri siksi, että ne helpottaisivat muiden muutosten läpiviemistä.

Eikä tässä vielä kaikki. Heiti muutaman tunnin kuluttua Putinin puheen jälkeen Dmitri Medvedev erosi pääministerin tehtävistään. Eroaan hän perusteli sillä, että valtion päämiehen esittämien tulevien perustuslakimuutosten johdosta presidentille on muka annettava toimintavapaus siitä huolimatta, että mainitut muutokset eivät astuisi voimaan vielä seuraavana päivänä.

Kaikki lähteet toteavat poikkeuksetta, että Medvedev sai tietää "vapaaehtoisesta" erostaan noin tuntia ennen eroilmoitustaan ja ilmoituksen esittäminen ei ollut hänelle mikään helppo tehtävä. Olen jo useita kertoja kirjoittanut, että harvinaisen epäsuosituksen hallituksen päämiehen päätehtävä on toimia tarvittavalla hetkellä syntipukina ja nyt näyttää siltä, että se hetki oli koittanut. Venäjän valtiovallan ratkaisut eivät aina noudata tavomaista logiikkaa ja on vielä liian aikaista puhua Dmitri Medvedevin poliittisen uran päättymisestä.

Medvedev federaation turvallisuusneuvoston varapuheenjohtajaksi

Eräät valtiovaltaa lähellä olevat analyytikot väittävät, että Medvedeville on keksitty uusi turvallisuusneuvoston varapuheenjohtajan virka, joka vastaa mukamas varapresidentin virkaa. Putin itse toimii tämän neuvoston puheenjohtajana. Samaisen logiikan mukaan tämä tarkoittaa sitä, että Medvedev säilyttää vielä mahdollisuudet nousta Putinin seuraajaksi. Epäilen kyllä pahemman kerran tätä mahdollisuutta, mutta katsotaan nyt, miten tässä tulee käymään.

Mitä hallituksen uuteen päämieheen tulee, niin hän on selvätkin niin sanottu teknokraattinen pääministeri. Ilmeisestikin oli päätetty, että jonkun raskaan sarjan poliitikon, kuten esimerkiksi Moskovon kaupunginjohtaja Sobjaninin nimittäminen kyseiseen virkaan voisi näyttää eliitin silmissä Putinin seuraajan nimitykseltä. Ja se ei ole toistaiseksi vielä ajankohtaista. Mutta kaikki tämä on toistaiseksi vain jossittelua, erityisesti kun Venäjän hallituksen pääministeriksi ei Putinia lukuunottamatta ole pitkiin aikoihin nimitetty ketään raskaansarjan poliitikkoa.

Mitä tulee taas itse herra Mishustinin pätevytyteen, niin se voidaan arvostaa hyvinkin korkealle. Poikkeuksena lähes kaikista muista Medvedevin harvinaisen epäpätevän hallituksen ministereistä, Mi-

shustin on hyvin tehokas hallintojohtaja. Jo se, että hän onnistui ottamaan kaikkialla käyttöön verovirastolle reaaliajassa tietoja välittävät laitteistot, on tietenkin ilmiömäinen saavutus. Aika monet ihmiset kuitenkin arvelevat, että työ verovirastossa on saattanut lyödä leimansa herra Mishustinin maailmankatsomukseen ja kuten internetissä kirjoitetaan, hän alkaa entistä hankammin "tyhjentää" kansalaisten taskuja. Ja tällaista sosiaalista jännitystä ei kukaan tahdo, ei edes itse valtiovallalta.

Hallituksen vaihdos ei merkitse suunnanmuutosta

Kaikkissa joukkokokouksissamme olemme vaatineet hallituksen eroa ja siinä mielessä meidän luulis nyt olevan iloisia. Mutta me olemme myöskin vaatineet suunnanmuutosta ja sitä ei ole tapahtunut, vaikka valtion propagandaväki ja jopa eräät patriootit ilman lainausmerkkejä ovat viitanneet pääministerin vaihtoon ja hehkuttaneet alkaneesta "vallankumouksesta ylhäältä päin".

He väittävät, että Putin on nyt muka viimeinkin vapautunut tai alkanut vapautua uusliberaalien vaikutuksesta. Mutta missä tämä näkyy? Siinäkö, että hän vaihtoi saamattoman sätkynukkensa teknokraatti pääministeriin? Siinäkö, että lapsiperheiden tuet on saatettu alkuperäiselle tasolle? Ennen tätä tukien indeksikorotukset tehtiin virallisen eikä todellisen inflaation mukaisesti ja se johti näiden tukien todellisen ostokyvyn asteittaiseen heikkenemiseen.

Merkittävälle väestön osalle tämä tarkoittaa kylläkin eräänlaista hengähdystaukoa, mutta mitään radikaaleja muutoksia sosiaalipoliitikassa ei tapahdu. Muutoksista konkursiin menneeseen ja uusliberalistisiin dogmeihin täysin perustuvaan talouspolitiikkaan, presidentin puheessa ei mainita halaistua sanaa. Päinvastoin valtion päämies kehuu pääministeriä talouden tasapainon saavuttamisesta. Mutta missä vii- pyy uusi teollistaminen, josta kaikki patriootit ja vasemmistovoimat ovat jo pitkään puhuneet? Missä vii- pyy oligarkki järjestelmän romuttaminen?

Vai onko ylhäältä tapahtuvan vallankumouksen tunnusmerkkeinä perustuslakiin ehdotetut muutokset? Ei ole mikään salaisuus, että suurin osa perustuslain muutoksista on luonteeltaan toteavia ja osa ehdotetuista muutok-

sista, kuulostivatpa ne sitten patriootin korvaan kuinka suloisilta tahansa, pysyvät edelleen vain julistuksena. Esimerkiksi vähimmäispalkka (150 euroa). Yrittäjät ovat jo aikoja sitten oppineet kiertämään sitä säättämällä työntekijöilleen 0,1 prosentin peruspalkan. Mikä tässä mielessä muuttuu, jos vähimmäispalkka kirjataan perustuslakiin? Ei mikään.

Mitä tulee ehdotuksiin hallituksen muodostamisesta ja muista sellaisista asioista, niin ne eivät ole vallankumouksellisia luonteeltaan. Esimerkiksi, vaikka hallituksen nykyään muodostaakin duuma, niin presidentillä on koska tahansa oikeus erottaa kuka tahansa ministeri. Se ei muuta periaatteessa mitään. Sama koskee muitakin muodollisuuksia. Tapahtuu vain eräänlainen valtuuksien uudelleenjakko valtiovallan eri osien kesken, eivätkä kaikki asiat tule enää olemaan niin paljon riippuvaisia yhdestä henkilöstä, mutta yleistilanne ei muutu.

Venäjän vale-eliitti tahtoo säilyttää valtiovallan periytyvyyden ja nykyisen järjestelmän

Todettakoon myös se, että perustuslakimuutosta on tosiasiasa käsitelty vain hyvin suppealla joukolla. Muodollisesti perustetun perustuslain muutosta valmistelemaan yli sadan jäsenen työryhmästä vain 11 on lainoppineita. Valtaosa on taiteilijoita, ammattiurheilijoita ja muita täysin epäpäteviä henkilöitä. On päivänselvää, että tämä ryhmä ei tule tekemään mitään itsenäisiä päätöksiä. Erityisesti kun ottaa huomioon, että valtion duuma on ensimmäisessä käsittelyssä jo hyväksynyt perustuslakiluonnoksen ennenkuin kyseinen työryhmä ehti edes aloittaa työtään. Perustuslakiluonnos hyväksyttiin yksimielisesti muun muassa Venäjän Federaation kommunistisen puolueen edustajien ääniin.

Ei ole ihan selvää, miksi tällainen kiire. Eräät analyytikot puhuvat esimerkiksi herra Putinin terveydentilan äkillisestä huononemisesta. Joka tapauksessa on selvää, että Putin joutuu kohta astumaan syrjään maan aktiivijohdosta, vaikkapa hänen arvovaltansa jatkuvan laskun vuoksi. Virallinen sosiologia, joka ylhäältä toteutetun ojennuksen jälkeen on onnistunut keksimään uuden menetelmän kannatuksen määrittämiseksi, jatkaa edelleen myös vanhan menetelmän perusteella tehtyjen tutkimustulosten julkaisemista. Kaikki ne osoittavat, että luottamus poliitikko Putiniin on laskeutunut jo alle 23 prosenttiin.

Tästä huolimatta herra Putin tahtoo johtaa edelleen maata kullisseista niin kauan kuin terveys sallii, vaikka toisaalta Venäjän historia ei tunne toistaiseksi tapauksia kullisten takaisesta johtamisesta. Ei ole vielä päätetty, miten tätä menetelmää toteutetaan konkreettisesti. Tuntuu siltä kuin tämän tehtävän toteutus olisi yleensä mahdotonta. Tästä syystä pelon tunteet kiehuvat kaikkein "korkeimmalla" - jokainen valtaryhmittymä vetää itselleen peittoa ja pyrkii haalimaan itselleen mahdollisimman paljon valtuuksia.

Venäjän vale-eliitti tahtoo säilyttää valtiovallan periytyvyyden joko Putinin kanssa tai ilman häntä. Koko tohina perustuslain muutoksista on tähdätty juuri tällaisen periytyvyyden eli nykyisen järjestelmän säilyttämiseen.

Puolueeni esitti vuonna 1993 aloitteen boikotoida kansanäänestystä nykyisestä perustuslaista ja pitää sitä laittomana, ottaen huomioon lukuisat tiedonannot äänestyksen tulosten joukkomittaisesta vääristelystä. Todellisuudessa Perustuslaki ei saanut silloin enemmistöä taakseen. Sitä paitsi muutokset eivät voi muuttaa perustuslain deklaratiivista luonnetta ja parantaa kansanjoukkojen kurjaa asemaa. Tarvitaan radikaalia suunnanmuutosta ja hallintojärjestelmän vaihtamista. Olemme myös varmoja siitä, että Neuvostoliiton perustuslaki on palautettava voimaan, mikä takaisi aikanaan kansalaisillemme todelliset laajat oikeudet ja vapaudet, vaikka se ei tietenkään ole tämän päivän kysymys.

Mutta vaikka perustuslain muutokset merkitsevätkin sinänsä hyvin vähän, niin niiden hyväksymisprosessi on kärjistänyt entisestään eri klaanien välisiä ristiriitoja. Tästä huolimatta voidaan olla varmoja siitä, että poliittinen tulevaisuus, josta olemme jo kirjoittaneet edellisissä artikkeleissamme, on siirtynyt uuteen vaiheeseen.

Valtiovallan on tehtävä myönnytyksiä ja luovittava myös tulevaisuudessa

Jos viime vuonna valtiovallalta tahottomaan kärjisti yhteiskunnallisia jännitteitä ja suostui ensi kertaa myönnytyksiin yksittäisissä kysymyksissä (esimerkiksi Etelä-Kurillien saaret, sen jälkeen kun järjestämämme protestit estivät niiden myymisen Japanille, lehtimies Golunoville ujutetut huumeet, valtavan kaotapaikan perustaminen Shijesiin Pohjois-Venäjälle ja niin edelleen), niin nykyään myönnytykset yhteiskunnallisen mielipiteen edessä ovat saamassa yleisemmän ja merkittävämman luonteen, mistä todistuksena 15. tammikuuta hyväksytyt toimenpiteet.

Mitättömät lapsiperheiden tuet ovat voimastaneet tyytymättömyyttä kansan keskuudessa ja ongelman ratkaisemiseksi valtiovallalta on eräiden kommentaattoreiden mukaan löysännyt kukkaron nyörejä niiden lisäämiseksi, koska edellisiltä vuosilta valtion kassaan on kerääntynyt suuria summia. Ja mikä on aivan ennenkuulumatonta, yleisen närkästyksen kohteena olleelle Medvedeville annettiin kenkää. Se oli jo vakava tapaus, koska hänen erottamistaan pitkitettiin kriittiseen pisteeseen asti. Nyt valtiovallan mielestä tämä piste oli saavutettu.

Luoviminen on välttämätöntä myös tulevaisuudessa. Alle 20 prosentin kannatus ja supistuvat resurssit eivät jätä valtiovallalle vaihtoehtoja. Tuolloin yhä uusien ja uusien reikien tukkiminen valtion budjetissa käy entistä vaikeammaksi ja toisaalta yhteiskunnallinen aktiivisuus tulee väistämättä entisestään voimistumaan. Ja jos joku tahtoo nimittää tätä prosessia vallankumoukseksi ylhäältä päin tai uudeksi perestroikaksi, niin lykyä tykö ja siitä vain.

Sergei Skvortsov, NKPN keskuskomitean ensimmäinen (pää-) sihteeri
10.02.2020

Holokaustin opetus

Historian apulaisprofessori Antero Holmila Jyväskylän yliopistosta kirjoitti SAVON SANOMISSA 28.1.2020 julkaistussa kolumnissaan "Velvollisuus muistaa - vai velvollisuus ajatella" holokaustista ja sen kollektiivisista muistoista. Muistaminen on hyvä alkua, mutta se vaatii muistelijalta nöyryyttä tosiasioiden edessä, sanoo Holmila.

Tukholman julistuksessa, jonka 46 valtion johtajat saivat aikaan 20 vuotta sitten, "Holokausti ravisteli siviilisaatiotamme perustuksiaan myöten." Epäilemättä lausuma oli aito ja vilpittön yritys tunnustaa uhrien kärsimykset. Perusteiltaan se oli

kuitenkin epäonnistunut, arvioi Holmila.

Holokaustin toteuttamiseen ei osallistunut vain joukko natseja, vaan valtava määrä tavallisia ihmisiä, joista valtaosa tuskin edes kannatti kansallissosialismia. Tämä ei ole mikään synninpäästö natseille, vaan sen historiallisen tosiasian huomioiminen, että natsien lisäksi holokausti oli yleiseurooppalainen projekti, johon osallistui tekijöitä Euroopan joka kolkasta, kertoo tutkimuskohteestaan holokaustista apulaisprofessori Holmila.

Ongelma on se, että olemme jo pitkään etsineet ihan väärennailta sanomaa holokaustista. Selviyty-

jät eivät selvinneet myötätunnolla ja inhimillisyydellä. Monet ovat tämän kynelehtien todistaneet. Usein he selvisivät voimalla, valehtelulla ja varastelulla. Holokaustin valitettava opetus on se, että ääriolosuhteissa ihmiset tekevät äärimmäisiä tekoja - usein hetken mielijohteesta. Tämän ovat todenneet selviytyjien lisäksi myös sosiaalipsykologit, kirjoittaa Holmila.

"Muistaminen itsessään ei riitä mihinkään, vaan muistamisen tärkein ominaisuus on toimia kimmokkeena kriittiseen ajatteluun. Siinä piilee holokaustin opetus."

Elina Tala

Kansan ääni kuuluu muutoksen puolesta

Ay-kommunistien toiminta käyntiin

Kommunistien mahdollisuudet muuttaa radikaalisti yhteiskuntaa ovat joukkovoimaisessa ulkoparlamentarisessa toiminnassa. Voimakkaain ulkoparlamentaarinen toimija on ammattiyhdistysliike. Se on otettava haltuun. Ottamalla valta ay-liikkeessä voidaan saavuttaa lopulta työväenluokan valtiossa.

Nykyisin kommunistit toimivat ay-liikkeessä yksittäisinä henkilöinä. Toiminta ei ole järjestäytyntä. Toiminnan ollessa hajanaista ja vaila yhteistä päämäärää, ei ole myöskään voimaa ja mahdollisuuksia suuren muutoksen tekemiseen. Yhteistyölle on huutava tarve.

Ehdotan, että suomalaiset kommunistiset puolueet ja yhdistykset ottavat asiakseen ay-liikkeessä toimivien kommunistien voi-

mien yhdistämisen. Työvälineeksi on välttämätöntä perustaa itsenäinen luokkakantainen järjestö, työnimellä Ay-kommunistit ry. Sen tehtävä olisi koordinoita ja tukea eri ammattiliitoissa ja ammattiyhdistyksissä toimivien kommunistien työtä, linjata yhteisiä ja alakohtaisia tavoitteita, osallistua liittovaaleihin Ay-kommunistien listoilla, sekä järjestää luokkakantaista tiedotustoimintaa ja työväenluokan tieteelliseen maailmankatsomukseen perustuvaa ja sitä kehittävä aatteellista ja käytännöllistä opintotoimintaa ay-liikkeen jäsenille.

Järjestön yhteisö- ja henkilöjäseninä voisivat olla puolueet, yhdistykset ja yksilöt, jotka jakavat luokkakantaisen katsomuksen, periaatteellisen toimintatavan ja vallankumouksellisen tavoitteen sosialis-

mista. Jäsenpuolueilla, jäsenyhdistyksillä ja henkilöjäsenillä olisi mahdollisuus saada edustajansa järjestön hallintoon.

Liittymällä Demokraattisen Sivistysliiton yhteisöjäseneksi Ay-kommunistit ry:llä on aatteellinen ja käytännöllinen tuki opintotoiminnalle. Yhteyksiä rakentamalla muiden maiden luokkakantaiseen ay-liikkeeseen ja poliittiseen työväenliikkeeseen voidaan yhdistää paikalliset kamppailut yhteiseksi kansainväliseksi luokkataisteluksi.

Muistetaan tuttu, mutta se kaikkein tärkein kommunistien tunnus: Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

Lauri Paronen
Vantaa

Länsimaisen demokratian koko irvikuva

Länsimaisen mahtivaltion päämies syö kylmän rauhallisesti lihamureketta, tapatettuaan toisen valtion kenraalin silmää räpäyttämättä. Ei syytteesen raakalaismaista murhasta. Ei länsimaisten valtioiden tuomitsemista, syyttämistä terrorismista. Kokoon tuoko Euroopan unioni suunnittelemaan Yhdysvalloille rajua talouspakotteita? Aikovatko eri valtiot karkottaa Yhdysvaltalaisia diplomaatteja vastalauseena sen raukkamaiselle teolle Irania ja Irakia kohtaan?

Mitä se on se länsimainen demokratia ja vapaus, jota Yhdysvallat on sotien kautta vienyt eri maihin? Muistamme, kuinka vapauden ja demokratian nimissä USA hyökkäsi aikanaan Irakiin. Pommitti maan lähes kivikaudelle. Mitä Irak on ollut sodan jälkeen? Demokratian ja vapauden

linnake, niinkö? Entä myöhemmin Libya, jonka päämiehen Gaddafin Yhdysvallat raukkamaisesti tapatti? Molemmat maat ovat kaikkea muuta kuin demokratioita ja vapauden linnakkeita. Sekasortoa ja kaaosta vuodesta toiseen, ei toivoakaan rauhasta, vapaudesta, saati demokratiasta – kiitos USA:n ja länsimaiden sekaantumisen itsenäisiin valtioihin.

Maamme presidentti Niinistö toistuvasti puhuu – hyvistä länsimaisista arvoista! Siis arvoista, jossa saa surutta tapattaa vieraiden valtioiden korkeavoimaisia henkilöitä joutumatta vastuuseen? Kaiken huippuna maamme halutaan kansan vastustuksesta huolimatta ujuttaa väen väkisin läntiseen Natoon, jossa jo valitettavasti olemme isäntämaasopimuksineen kovasti jalka oven välissä.

Luojan kiitos, ettemme ole vielä täysimääräisesti tuon rikollisjärjestön yksi jäsenmaa, jonka jäsenmaat diktatuurisesti puuttuvat röyhkeästi vieraiden valtioiden asioihin terroritekoja tehden. Ja tällaista jotkut kutsuvat demokratiaksi ja vapaudeksi, joita vielä ylpeänä voidaan esitellä muulle maailmalle.

Ja kuinka ollakaan, odottakaa vain, kohta kaikki lakaistaan maton alle ja länsimainen media kääntää katseet Venäjään ja Kiinaan, löytäen sieltä uhkat maailmanrauhalle. Rivitvät käteensä, kiittäen ja ylistäen Yhdysvaltoja ja Natoa, jotka pelastavat rauhan maailmaan ja takaavan maapallolla demokratian ja vapauden kehityksen viemisen. Hallelujaa.

Hannu Tiainen
Kihniö 5.1.2020

Muistelmia ja vertauksia nykyaikaan

Tein pitkän uran Jämsänkosken tehtailta eli 42 vuotta 4 kuukautta. Työurani aikana selluloosatehdas lopetettiin 1981 ja aloitettiin paperia tekemään hiehteestä. Selluloosatehtaan lopetus vähensi työvoimaa yli 200:lla henkilöllä. Lopetus oli nykyaikaan verrattuna inhimillinen, kukaan ei saanut lopputiliä. Osa väestä pääsi ennenaikaiselle eläkkeelle, osa koulutettiin uusiin ammatteihin. Selluloosatehdas oli auttamattomasti vanhanaikainen ja jatkuvien korjausten alla.

Vanhaan aikaan kaikki juhlapyhät olivat seisokkipyhä. Silloin korjattiin, jotta päästiin seuraavaan juhlapyhään. Humoristi totesi vaihdettiin uudet rautalangat! Nyt ovat kaikki juhlapyhät myyty, jopa Vappu. Eräs toveri totesi eläkkeelle jäätyään, että piti sekin häpeä vielä kokea, Vappuna töissä.

Ainakaan seisokkipyhistä ei kapitalisteilla pitäisi olla valittamisen aihetta. Kehitys on tehtaalla mennyt huimasti eteenpäin, ei kuitenkaan niin paljon, että robotit tekisivät paperia omin avuin, kyllä siellä vielä ihmisiäkin tarvitaan. Ihmisillä on kuitenkin eräs pahennusta herättävä tapa, vaativat työstään palkkaa.

Jotain on tehtaalla muuttamatonta, koskaan ei kapitalistilla ole varaa palkankorotuksiin. Ei siihen ollut varaa minun ollessani kuorimonhoitajana, eikä siihen tunno olevan varaa vuonna 2020. Ainaakin kartanonomistaja Valruusi väittää Suomen paperikoneita ajettavan alas tai uusia tehdään vain ulkomaille.

Tämä Valruusi on värikäs mies. Jo aikaisemmin hän väitti, ettei asiakkaista nykyisellä Nordealla ole mitään hyötyä tai iloa, kantavat vain

jaloissaan hiekkaa konttorin lattialle. Uskoisin Valruusin vieneen Nordealta lukuisan määrän asiakkaita. Ei suupaltin porvarinkaan kannattaisi kaikkea mölyä päästää mahastaan. Itse olen ollut Nordean ja sen edeltäjien asiakkaana noin 60 vuotta. Nyt alkaa vanhoilla päivillä vielä tulla mieleen pankin vaihto. Olen erään puolueosaston kirjanpitäjä ja taloudenhoitaja. Tili on ylitetty suurella summalla- 14 euroa 45 senttiä. Ellei makseta ylitystä 10.02.2020 mennessä, menee perintään. En tiennyt, moneen Nordean olevan noin huonossa taloudellisessa jamassa. Maksan 09.02.2020. Loppukaneettina lähettän lakkoileville paperityöläisille ja muillekin kannustavat tsemppit, alkää antautuko!

Reino Welling
eläkeläinen Jämsänkoskelta

Nautojen metaani pierut ja –röyhtäykset

Lehmien metaanipäästöt ovat kasvava huolenaihe (! niitä riittää, HaKa), ja haetaan keinoja pienentää päästöjä tulevia kasvihuonekaasuja. Yliopistotutkija Anni Halmemies-Beauchet-Filleau kollegoineen on onnistunut pienentämään nautojen röyhtäilemää metaania. Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellinen tiedekunta palkitsi 10.12.2019 hänet vuoden tutkijana.

Lehmien rehuun lisätty murskattu

rapsinsiemen vähensi ilmastohaittoja ja paransi maidon laatua. Metaanin määrä väheni lähes viidenneksellä ja vedyn kolmanneksellä. Maitorasvan tydytysten rasvahappojen määrä laski. Aikaisemmin on kokeiltavana ollut ruistankio (kitupellava) eli camelina, joka on rapsia helpompi viljeltävä. Camelinarehuja pitäisi tutkia enemmän.

Navetoihin täytyisi hankkia Viikin tutkimusnavetan laitteisto:

lehmät yksilöllisesti tunnistava ja ruoat punnitseva rehukoppi, lypsyrobotin lasernäkö, märehittimittarit ja hengitysilmän kaasuja väkirehukupeista mittaava järjestelmä. Maailma pelastuu!

Hannu Kautto

Lähde: Elina Raukko, Puhtaampia röyhtäyksiä. Ruokavaliota säättämällä voi pienentää karjan hiilipäästöjä, Yliopisto 1/2020

Merentakaa apu porvareille

Isänmaa-nimeä halveeraavat suomalaisporvarit, ryhmää kummemmin jaottelematta, eivät ole koskaan luottaneet omaan suomalaiseen kansallisuuteen ja voimavaraan. Apua ja tukea on haettu useimmin erinimisiltä Saksan johtajilta. Ei ole ollut nokonnuukaa, onko Saksan johdossa keisari vai natsi, nöyriä poikia oltiin.

Saksalainen kuningaskin oli tulossa Suomen johtoon, onneksi Saksa hävisi myös ensimmäisen maailmansodan. Toinen yritys epäonnistui myös Saksan hävittyä toisen maailmansodan. Osa suomalaisista kahjoista olisi halunnut sotia Saksan rinnalla katkeraan loppuun asti. Onneksi muutamalta suomalaisjohtajalta löytyi järjenhiven ja suhteet natsi-Saksaan katkaistiin.

Nöyristelyn kohde piti löytää uusi. Sellaiseksi muotoutui Amerikan Yhdysvallat. Sotarikoksiin syyllistyneitä suomalaisia oli jo paennut tähän maanpäälliseen taivaaseen. Paljon on Yhdysvallat muuttanut noista ajoista. Se on ollut monessa rikollisessa sodassa; Korea, Vietnam, Irak, Afganistan, muutamia mainiten. Dollareita on palanut valtavat määrät, kaatuneita kasapäin, haavoittuneita vielä enemmän. Voittoisia sotia ei vaan ole osattu käydä huolimatta hienoista pyssyistä. Noita hienoja pyssyjä Suomikin haluaa ostaa, kertoisiko joku miksi? Ollaanko nöyristelyssä ja saappaan nuolennassa päästy tuollaisiin tekoihin? Hyi olkoon, sanoisin?

Jos Suomi tyhmyyttään joutuu sotilaalliseen kriisiin Venäjän

kanssa, ei noista aseista ole muuta hyötyä kuin ruumisarkkujen tekijöille. Se mitä väitetään turvallisuudeksi, onkin pahimmanlaatuista turvatomuutta. Aivan suoraan sanottuna sodan alkaessa ei yksikään jenkki haluaisi kaatua Suomen puolesta. Tyhmyyttä osaavat nämä jenkkitilaat käyttää hyödykseen. Esimerkiksi kelpaa Turkin hyökkäys kurdi-alueelle. Kurdit auttoivat Isisin lyömisessä ja palkinnoksi Yhdysvallat ulkoisti kurdien kurittamisen Turkille. Sotilaiten lukumäärä ja aseitten hienous ei merkitse mitään. Vietnammassa oli puoli miljoonaa jenkkitilasta ja yksi suomalainen maanpeturi, mutta kaikesta huolimatta seurassimme television uutisista 1975 jenkkinen pakokauhusta lähtöä Saigonista. Toisena esimerkkinä on Afganistan. Jo 18 vuotta Yhdysvallat apupoikineen (myös Suomi) on yrittänyt lyödä Taleban-sissit, mutta heikolla menestyksellä. Lienee Yhdysvalloille suurta nöyryytystä rukoilla Talebania rauhanneuvotteluihin.

Suurin nöyryytys oli kuitenkin Fidel Castron kuoleminen vanhuuteen. CIA yritti yli 600 kertaa salamurhata Castron. Lienee lukuisa määrä CIA:n agenttejakin siirtynyt suorasaaristen pataljoonaan. Harvemmin suuren maan johtaja ilmoittaa syyllistyvänsä sotarikoksiin. Trump on uhannut tuhota Iranin kulttuurikohteita. Trump on esimerkiksi, miksi johtajille pitäisi suorittaa mielentilan tutkimus ennen valintaa.

Reino Welling
eläkeläinen Jämsänkoskelta

Läntisen talousmallin vaikeudet – lyhyt kertaus

Velka: Eletään velaksi. Mistä se kerroo? Järjestelmä ei toimi, mitäpä muuta se voisi tarkoittaa. Valtioiden ovat veloissa, yritykset ovat veloissa ja kansalaiset ovat veloissa. Eikä kyse ole mistään pienistä summista tai poikkeustapauksista.

Obligaatiolainat: Valtioiden rahoittavat hankkeita lainaamalla rahaa niiltä, joilla sitä vielä on. Tulevaisuus on sidottu näihin kymmeniksi vuosiksi. Keskuspankit ovat nykyään näiden lainojen suurin myöntäjä. Mitä se tarkoittaa? Markkinat eivät joko enää luota valtioihin tai markkinoilta ei yksinkertaisesti löydy tarpeeksi rahaa. Eikö tämä ole hölmöläisten touhua? Ei suinkaan. Tämä on epätoivoista ja säälittävää, mikä on ihan eri asia.

Setelirahoitus: Valtioiden painavat epätoivoissaan suunnattomia määriä paperirahaa. Painetun rahan määrä ei ole missään suhteessa tuotantoon tai talouskasvuun.

Pörssikurssit: Ei ole kovinkaan kauan aikaa siitä, kun New Yorkin Dow Jones Industrial Average -indeksi nousi 10 000 yksikköön ja sitä pidettiin hurjana kehityksenä. Nyt se on jossain 30 000 yksikön paikkeilla. Siinä on ilmaa vähintään kolmannes. Painettu raha ei ole mennyt tuotantoon vaan keinotteluun. Samalla oikea raha (esim. eläkekassat) ja leikki- raha menevät sekaisin kohtalokkain seurauksin.

Verotus: Yhdysvaltojen hallitus ei ole enää juurikaan riippuvainen verokertymästä. Sen sijasta ovat käytössä painokoneet ja määrällinen helpottaminen (QE). Tämä on tuhoisa sekä taloudellisesti että poliittisesti. Ihan maalaisjärjen pitäisi kertoa, että se varallisuus, joka syntyy työnteosta, on kestävämpää kuin setelirahoitus.

Investoinnit: Rahaa kuluu valtavasti aseiden valmistukseen ja kansainvälisiin seikkailuihin. Kotimaan perusrakenteet rapistuvat. Ylivoinainen etumatka kehitystyössä ja innovaatioissa on muuttunut Kiinan peräpeilien katselemiseksi.

Kansainvälinen rikollisuus: Yhdysvallat on eräiden arvioiden mukaan osallisena kansainvälisessä huumekaupassa ja teollisen mittakaavan pakkoprostituutiosta, joilla rahoitetaan hämäreperäisiä kansainvälisiä operaatioita. Tämä osuus vaikuttaa olevan ainoa todellinen kasvuala.

”Suomi kuuluu länteen” toistellaan. Olisin utelias tietämään kuinka paljon länteen me kuulumme? Yhteiset arvomme ovat demokratia, avoimuus ja moniarvoisuus. Onko todella näin? Mitä muuta yhteistä meillä on? Toivottavasti ei ainakaan yhteinen taloudellinen, poliittinen ja moraalinen alamäki.

Tauno Auer
Helsinki 3.2.2020

Pariisin rauhansopimusta rikotaan

Toisen maailmansodan päättyminen Neuvostoliiton voittoon 9.5.1945 avasi maailmalle ja monille kansoille, myös Suomelle, tien rauhaan ja todelliseen kansanvaltaan. Maamme sodanjälkeisen kehityksen perustan vahvisti Pariisin rauhansopimus, joka allekirjoitettiin 10.2.1947. Suomi ratifioi rauhansopimuksen 18.4.1947. Neuvostoliitto ratifioi sen viimeisenä 15.9.1947, kun viisi Saksan liittolaista oli sen ensiksi ratifioinut. Pariisin rauhansopimus on YK:n Yleiskokouksen vahvistama Kansainvälinen laki, joka ei pääty siihen, ettei sitä noudateta. YK:n Turvallisuusneuvosto voi tuollaiset ”yksipuoliset mitätöinnit” ja tulkinnat palauttaa noudatettavaksi. Eurooppa ja koko maailma oli joutunut käymään 1900-luvulla kaksi tuhoisaa maailmansotaa, jotka militaristinen Saksa aloitti. Siksi painopiste Pariisin rauhansopimuksessa asetetaan sille, ettei Saksalle enää uudelleen tule tähän mahdollisuutta.

Suomen keskeiset rauhanehdot ja sotilaalliset rajoitukset

Pariisin rauhansopimuksen allekirjoitus tarkoitti sodan päättymistä ja rauhanehtojen hyväksymistä. Niissä Suomi (1) sitoutui takaamaan kaikille kansalaisille ihmisoikeudet ja poliittiset toimintaoikeudet riippumatta rodusta, uskonnoista, sukupuolesta, kielestä. (2) Suomi takasi sanan-, paino-, julkaisu-, uskonnon-, poliittisen mielipiteen- ja kokoontumisvapauden. (3) Suomi sitoutui hajottamaan fasismien luonteiset poliittiset ja sotilaalliset järjestöt, sekä kaikki Neuvostoliiton ja YK:n vastaista propagandaa harjoittavat järjestöt. Suomelta kiellettiin mm. ydinaseen hankinta, valmistus ja kokeilu sekä ohjukset, kosketuksesta räjähtävät merimiinat, torpedot, sukellusveneet ja pommikoneet. Ilmavoimien yhteisvahvuus saa olla 60 konetta ja 3 000 sotilasta.

Operaatio Pax

Suomi reagoi Saksan yhdistymiseen (VTM Marjo Uutela, väitöstutkimus 12.1.2018 H:gin yliopisto) ”julistamalla yksipuolisella päätöksellä Pariisin rauhansopimuksen aserajoi-tusartiklat mitättömiksi -ydinasekieltoa lukuun ottamatta.” ”Väitös-kirja käsittelee uusien arkitolähtei-den valossa, miten Suomi irtautui v.1990 Pariisin rauhansopimuksen sotilasartikloista ja YYA-sopimuk-sen lausumasta ja miten sen taustalla ohjaava motiivi oli sotilaspoliittinen.” Asia lähti vireille marraskuussa 1989 Puolustusministeriön ehdotuksesta. Ulkoministeriö esitteli Presidentti Mauno Koivistolle Puolustusvoimien kiinnostuksen saksalaisiin ja japanilaisiin asejärjestelmiin. Vuonna 1987 ”Pres. Koivisto myönsi ensimmäistä kertaa luvan Pariisin rauhansopimuksen vastaisen saksalaisen lentokoneen hankinnalle ilman, että Neuvostoliittoa tai Iso-Britanniaa konsultoitin... jo aikaisempia 1962 ja 1983 Suomen teke-

miä rauhansopimuksen ja YYA-sopimuksen vastaisia tulkintoja/hankkeita Neuvostoliitto vastusti”.

Neuvostoliitto vastusti

Neuvostoliitto vastusti voimakkaasti vuoden 1990 ns. Operaatio Paxin Suomen aserajoi-tusartiklan yksipuolista mitätöimistä Pariisin rauhansopimuksen vastaisena. Neuvostoliiton voimakas vastustus tuli suomalaisille yllätyksenä, sillä nyt oli ”laskettu” pres. Mihail Gorbatsovin linjausten/ajatusmaailman varaan. ”Neuvostoliitto vaati Suomelta vahvistusta, ettei se ylitä Rauhansopimuksessa mainittuja määrävahvuuksia ja pysyy ydinaseettomana maana”. Kun suomalaiset eivät toimittaneet varustautumisestaan erillisiä sitoumuksia, niin Neuvostoliitto lähetti Suomelle asiasta virallisen nootin 6.11.1990.

”Jälkipuinti päättyi vasta, kun Suomi toimitti Neuvostoliitolle vastausnoottinsa 22.11.1990. Siinä todettiin, että Suomi irtautui HALLITUKSEN syyskuisessa päätöksessä Rauhansopimuksen sotilasartikloista, mutta turvallisuus- ja puolustuspolitiikan perusteet säilyvät ennallaan”.

Sodan pelko kasvaa- Pariisin rauhansopimusta rikotaan

Samaan aikaan nyt kun Suomen taivaalla jyrisevät hävittäjäkoneet, val-tamedian puheet, uutiset ja kirjoitukset sekä lausunnot koventuvat ja käyvät vihapuheeseen suorastaan yllyttäväksi, ja markkinoidaan ajatusta ”Saab Gripen Suhoi-tapajasta” (Venäjällä Suhoi-koneita). F-35:ttä koskevassa haastattelussa USA:n majuri Levine sanoi, että toimintaympäristö täällä Suomessa voi potentiaalisesti olla tappava. Iltta-Sanomat 11.2.-20 tuo selkeästi esille, että vihollinen on Venäjä. Vihapuhe ja valeutiset ja ”maalittaminen” Venäjistä, pres. Putinista ja venäläisistä on medioissa yleistynyt. Samat ”lähteet” vaikenevat tosiasia-

oista esim. Syyrian sodassa, EU:n ja USA:n vaikutuksesta Ukrainan/ Krimin tilanteeseen ja pakote-seuraamuksiin. Ei mainita, että ydinaseiden sijoittamista Suomen maaperälle ei kielletty Isäntämaa-sopimuksessa, toisin kuin Ruotsissa...

Ilmapiiri Suomessa on muutettu pelottavalla tavalla. Maamme ulkopoliitiikasta vastaavan johdon, presidentti Sauli Niinistön sekä hallituksen ja eduskunnan pitäisi nyt tajuta, että tällaisella kehityksellä on vakavia seurauksia. Poliittisen johdon vaikenemisella hyväksytään vihamielinen julkinen ulostulo ja rauhanomaista kehitystä horjuttava toiminta, joka pyrkii systemaattisesti viemään maattamme törmäyskurssille Venäjän kanssa.

USA:n hävittäjät päivystävät Pietarin naapurissa

Hävittäjähankinta F-35 tarkoittaa, että USA:lla olisi ”kaikissa tilanteissa” Suomessa Pietarin lähellä 62 hävittäjää, jotka eivät ole Suomen hallinnassa, eivät liiku metriäkään ilman USA:n Nato-johtoista operointia, eikä Suomi voi myöskään viimekädessä sitä estää. Nato-yhteensovitettujen hävittäjien hankinta olisi Naton sotapolitiikan tukemista 10 000 miljoonalla eurolla ja lisäksi tulisi 30 vuodeksi eteenpäin hävittäjien kulut maksettavaksi ja se kaikki olisi pois kansalaisten hyvinvoinnista. Samalla Suomi sitoutuu poliittisesti tukemaan USA:n NATO-johtoista vihamielistä sotapolitiikkaa.

Militarisoinnista luovuttava

Suomi ei tarvitse tällaista asevarustelua. Pääministeri Sanna Marinin (SDP) viherpunahallituksen on tehtävä täyskäännös ja muutettava Suomen ulkopoliittikka takaisin rauhapolitiikkaan, josta kansallamme on sodanjälkeisten rauhanvuosien kokemus. Suomen kansan suuri enemmistö antaa tukensa rauhalle ja ystävyydelle naapurimaiden kanssa. Nato-jäsenyyden vastustus on ennätyslukemissa, yli 60 % ja nuorten miesten kieltäytyminen armeijasta on lisääntynyt merkittävästi.

Reine Lindeman
Tampere

Lähteet:

Väitöstutkimus: VTM Marjo Uutela 12.1.2018, Helsingin yliopisto, V.1990 Operaatio Paxi.

Tiedote samasta aiheesta: Talous ja Yhteiskunta, Helsingin yliopisto 15.12.2017, Pasi Komulainen

Ilmailunäytös vai sirkusesitys

Muitten kuin Suomen etuja ajavien henkilöitten ”ahkeruuden” ansiosta Suomen taivaalla pöräävät eri maitten hävittäjä-lentokoneet. Yhdysvaltain ja Nato-johtajien käskystä Suomen pitää hankkia Hornettien tilalle nykyaikaisempia lentokoneita. Jotta suomalaisia veronmaksajia saataisiin huijattua kannattamaan ainakin 10:n miljardin euron turhaa ja turvattomuutta lisäävää hankintaa järjestetään tarjouskilpailu-niminen teatteriesitys.

Valintahan on tehty jo aikoja sitten, ei nykyisessä jenkkejä nöyris-televässä tilanteessa kukaan uskalla esittääkään muita kuin jenkien koneita hankittavaksi. Jos tarkoituksena olisi ollut Suomen puo-

lustaminen, olisi hankinta kohdistunut puolustusaseisiin eikä hyökkäysaseisiin. Asekaupan tarkoituksena on saada Suomi jälleen astin-laudaksi hyökkäykselle Venäjälle. Hommaahan on jo harjoiteltu. Historia ei ole suomalaisia militaristeja opettanut, ettei Venäjän luonnonvarojen ryöstö ole onnistunut eikä se onnistu uusiltakaan yrittäjiltä.

Venäjä voi ensi-iskulla tuhota Suomen lentokentät ja varakentät, joilta uudet ja hienot Hornetit nousevat ilmaan? Naton koneet eivät kuulemma saastuta ilmaa, kun perästä kuuluu vain vesihöyryn sihinä. Israel on keksinyt luomuydinaseen, joka tappaa vain vihollisen, mutta ei rinnalla seisovaa ystävää.

Ehkä on ratkaistu tuo ilmaan pääsy ongelmanakin.

Olisiko nyt kuitenkin sopiva hetki suomalaispäättäjillä kertoa, mistä rahat otetaan uusiin aseisiin. Joka päivä luemme lehdistä ja muista tiedotusvälineistä, kuinka vähissä ovat rahat kunnilla ja valtiolla. Kaikkien pitäisi vain talkootyönä tehdä virkan-sa ja hommansa. Koska vain Yhdysvallat ja Nato tarvitsevat Suomeen hankittavia koneita, heidän pitäisi ne myös maksaa. Tämä olisi minun mielestäni oikeudenmukainen ratkaisu.

Reino Welling
eläkeläinen ja sotaorpo Jäm-sänkonselta

Törkimys ja terroristi

Labour on Englannin keskusta-vasemmistolainen ja sosialidemokraattinen työväenpuolue. Puolueen johtajana toimi 1994 – 2007 Tony Blair. Hänen käskystään puolueen ohjelmasta poistettiin tavoite ”tuotannon tekijöiden yhteisestä omistuksesta.” ”Kolmannen tien” kulkija Blair innostui Margaret Thatcherin voitokkaasta Falklandin sodasta ja liittyi Georges ben Bushin aloittamaan Irakin sotaan.

Britannia oli ”Yhdysvaltain ainoa merkittävä liittolainen” vuonna 2003 Irakin sodassa. Blair käytti Irakin sodassa brittien hyväksi havaitsemaa siviili-kohteiden tuhoamista lentopommeilla. Toisessa maailmansodassa britit tuhosivat saksalaisen Dresdenin kaupungin palopommeilla sen sijaan, että olisivat pommittaneet sotilaskohteita, se oli liian vaarallista. Brittilädyt julistivat Tony Blairin törkimykseksi sen vuoksi, että hän sulloi päälyspaidan helman alushousujen sisään. Ladyja eivät häirinneet Bagdadiin pudotetut tuhannen kilon lentopommit.

Kansanedustaja Anna Kontula yritti mennä mielenosoittajien mukana Israelin saartamalle Gazan palestiinalaisalueelle. Kristillisdemokraattien puheenjohtaja Sari Essayah paheksui Kontulan tekoa selittäen EU:n todenneen palestiinalaisten Hamas-järjestön terroristijärjestöksi. EU on hankkinut omilla teoillaan oikeudet määrillä toisten kansojen johtajat terroristeiksi. Kristillisdemokraatin moraaliteologian mukaan EU-maiden osallistuminen USA:n johdolla useiden valtioiden tuhoamiseen ei ole terrorismia vaan oikeuttaa julistamaan oikeuksiaan puolustavaksi palestiinalaisiksi terroristeiksi. Hurskaus on huipussaan, kun läntiset demokratit juhlivat Berliinin muurin hävittämistä ja samanlaisesti Israel rakentaa uutta muuria Gazan ympärille ja rajoittaa veden-saantia alueelle, jossa asuu 1,9 miljoonaa ihmistä. Heistä 40 % elää YK:n mukaan köyhyydessä. Vapaan maailman johtaja ja Israelin ”rauhanrakentaja” Trump pystyttää teräsaitaa Meksikon rajalleen.

Suomessa harjoitellaan koelentoja eri maissa valmistetuilla hävittäjillä, että voidaan ostaa sen jälkeen isäntämaa USA:sta paras Nato-yhteensopiva seuraaja Horneteille. Vasemmistossa pohditaan hävittäjähankintojen hintaa ja sitä olisiko tykistön kehittäminen tehokkaampi tapa torjua perivihollisemme Venäjän hyökkäystä. Kaikki vasemmalta oikealle ovat yksimielisiä, että vihollinen on Venäjä. Sitä vihollisuutta ei ole jätetty vaalimatta.

”Kapitalistit eivät ole tyhjänpäiväisiä jaarittelijoita. He ovat toiminnan miehiä.” J. Stalin. Porvaristo julistaa meille joka hetki nykyisen talousjärjestelmän ikuista erinomaisuutta ja varustautuu samanlaisesti kukistamaan vallankumousoyrytykset aseellisesti. Porvaristolla on vuosisatainen kokemus vallanpitämisestä, eikä hallitseva luokka ole keran valtaan päästyään jättänyt lujittamatta valtaansa. Mielipidemuokkaus on tärkein vallanpitokeino, mutta se ei takaa vallan säilymistä yhteiskunnan murroskohdissa. Sen varalta tarvitaan ”rauhanjärjestö” Natoa ja siihen yhteen sopivia asejärjestelmiä isäntämaineen. Oman maan armeijaa ei välttämättä voi aina komentaa ”rauhottamaan” mielenosoituksia.

Yleisradion musiikkiohjelmatkin ovat osa Neuvostoliiton ja sosialismin historian käyttämistä kommunismin vastaiseen ”valistukseen.” 19.1.20 Outi Paananen kertoi Narrin aamulaulussa Lina Prokofjevin kovasta kohtalosta. Lina joutui vankileirille vakoilusta syytettynä käytyään useita kertoja USA:n ja Britannian lähetystöissä. Kun asiat irrotetaan historiallisesta ympäristöstä, saadaa nykytarpeita tukeva kertomus. Lina Prokofjevin kohtalo oli karu kuten monen muunkin siihen aikaan. Neuvostojohto kävi epätoivoisia neuvotteluja saada Ranska ja Britannia Saksan vastaiseen liittoon ja estää siten natsien hyökkäys. Mutta läntisillä demokraatioilla oli aivan toisenlaiset tavoitteet.

Kiky – AY- johdon luomus. Ammatillisten keskusjärjestöjen johtajat allekirjoittivat työehtosopimukseen sisältyvät palkattomat talkootunnit. Työnantajajärjestöt pitävät kiinni sovituista sopimuksista ja kuittaavat isännilleen maksamatonta työtä. Ei ole kumma jos ammattiyhdistysliike rapautuu, kun työntekijät joutuvat taistelemaan omien johtajien hölmöyksien korjaamiseksi.

Viljo Heikkinen
vanhempi huoneenrakentaja
Lapinlahti 28.1.2020

Mitä on kommunismi?

Suurimman osan elämästäni olen luullut kommunismin merkitsevän pelkkää paha. Mitä olen sitten saanut selville tuon sanan sisällöstä? Yritän sitä selvittää.

1800- luvun kirjoituksissa kommunistit yhdessä muiden työläisten kanssa vastustivat sotia ja niihin varustautumista. Suomessa 1936 Elsa Rautteen kirjoittama laulu Veli – sisko, kuvannee parhaiten köyhän kansan sodanvastaisia tuntemuksia. Oikeastaan sanaan kommunismi voi sisäistää lähes kaikki hyvät ja toivottavat asiat. Ihmisten välinen ystävyys ja tasa-arvo, köyhyyden poisto, terveydenhoito, ihmisarvoiset asunnot, koulutus kaikille kansallisuuteen ja varallisuuteen katsomatta, uskonnonvapaus ja muut kiitettävät ja kauniit toiveet.

Kommunismi on sisältönsä puolesta suomenkielen kaunein sana.

Mutta miksi jotkut täyttävät lottolipukkeet? Eikö kommunisti ajattele niin, että jokaisen terveen ihmisen pitää elää rehellisellä työllä, ruumiillisella tai henkisellä? Onhan lottovoiton tavoi-tellu henkistä huumetta, toivetta nauttia toisten tekemästä työstä kapitalistien tavoin. Se saastuttaa ajattelun hyväksymään vääryyteen ja ahneuteen perustuvan järjestelmän. Olisikohan loton ja tupakan sijaan hyödyllisempää käyttää ropon-sa vaikka oman työväenlehden tukemiseen.

Unto Kiiskinen
tietokirjailija Jokioinen